OBECNÉ NOVINY OBČANOV, RODÁKOV A PRIATEĽOV OBCE RABČA • 7. JÚL 2011 • XVIII. ROČNÍK

Rabčiansky CHÝRNIK

2/2011
Bezplatne

RABČIANSKY CHÝRNIK
1. MIESTO v celošt. súťaži
MIESTNE NOVINY 2007

OZ 2 KRÁT MIMORIADNE . 2
DETI PÍŠU STAROSTOVI .. 2
OBEC OČAMI MLADÝCH ... 18
NÁVŠTEVA NEMECKA .. 17
RABČA NA FACEBOOKU ...19
AKO ZAUJAŤ MLÁDEŽ..... 20
XI. DNI RABČE V DAŽDI ... 9
MOTORKU ZA KOŇA ... 10
POTRAVINOVÁ POMOC 6
DEŇ MATIEK 15
HLINÍK. KAPITALIZMUS .. 12
PRÍL.: RABCONEK, HORNÁČIK
NAJLEPŠÍ ATLÉTI 21
MAREK LUBAS PRVÝ 22
TJ ORAVAN 2010/11 24

MIESTO KDE SA DOBRE ŽIJE, KAM SA ĽUDIA RADI VRÁTIA

Len 1000 km od nás som si cez internet pozrel spočenstvo zlúčených 5-tich nemeckých obcí – dnes už mestečko s 7500 obyvateľmi Gemeinde Wölfersheim. Mestečko je obklopené štvorcovými poliami s cestami k nim. Aj lesy sú skomasované. Na okraji mestečka majú priemyselné zóny, kde je sústredená výroba a firmy. Obyvatelia tu majú dobre platenú prácu. Stavia sa dom vedľa domu. Poľnohospodárske farmy sú len mimo mestečko. V meste je dostatok ihrísk, škôl aj múzeá. Úrad je spoločný. Mestu dominuje kostol a hradná veža. Všade poriadok a čistota.

Viac – s. 8 V. Briš

NOVÉ NÁMESTIE EŠTE NIE JE DOKONČENÉ, ALE CHODCI SI HO HNEĎ OBĽÚBILI. PROBLÉMY SPÔSOBUJÚ ZLE ZAPARKOVANÉ AUTÁ E-FOTO V. BRIŠ

ADAMOVKA 2/3-INY VLASTNÍKOV SÚ ZA

Deľba najväčšej stavebnej lokality cez jednoduché pozemkové úpravy môže začať. Získal sa dostatočný počet súhlasov vlastníkov čo do výmery aj počtu. V. Briš

VODNÁ ZDRŽ MÁ ZACHYTIŤ PRÍVALOVÚ VODU

Po celom Slovensku sa realizuje vládny program zachytenia prívalovej vody hrádzkami. Aj Rabča za vlastné vybudovala I. vodnú zdrž na Soľnom potoku.

Viac – s. 8 – OcÚ

ROZPRÁVAJ, POČÚVAM

Ak s niečím nesúhlasíme, bránime sa krikom v hneve. Stále menej sa vieme rozprávať s druhými. Čo tak viesť priateľský rozhovor? Ak niekto rozpráva, skúsme počúvať ušami, očami a srdcom. Veď ak ho my nepočúvame, potom ani on nás nebude počúvať. V. Briš

STOP ČIERNYM STAVBÁM

Od 1. septembra toho roka mala nadobudnúť novela stavebného zákona, ktorá mala zaviesť pokuty od 1000 do 170 tisíc eur až po rýchle zbúranie čiernych stavieb. Neprešla o 1 hlas. O pol roka sa hlasovanie bude opakovať. V. Briš

MLÁDENCI VYMIZLI

Väčšinu mládeže už nezaujíma futbal, ani šport. Na kultúrnych podujatiach vystupujú len dievčatá. Priestupky proti alkoholu obec rieši len s dievčatami. Žeby mládenci nechodili ani do barov? Práca na gazdovke už nie je. Tak, mládenci, kde ste?

V. Briš

www.rabca.sk | E-MAIL chyrnik@stonline.sk

Milý pán starosta!

Rozhodli sme sa napísať Vám list v mene detí, prírody a našej budúcnosti.

Naša MŠ je zameraná na ochranu prírody, do ktorej často s deťmi chodíme.
Na jar sme uskutočnili vychádzku do prírody a vybrali sme si krásnu lokalitu okolo rieky Polhoranky, smerom ku Gluchovke. Aké však bolo naše prekvapenie, keď namiesto čistého prostredia sme naďabili na obrovskú kopu smeti – hotové menšie smetisko. Bolo tam všeličo. Deti aj my sme boli zhrození. Toto vytvoril človek? Tvor rozumný?
Deti, hoci sú malé a nemajú toľko skúsenosti hneď pochopili, že to, čo sme tam našli, do prírody nepatrí a veľmi jej škodí. Videli sme ich reakcie a tak ich výroky máte možnosť posúdiť. Ale to nie je všetko. Na druhej vychádzke- letnej, sme sa snažili to odstrániť. Ale bolo to nad naše sily. Boli tam také veci, s ktorými sa nedalo ani pohnúť. Preto sa na Vás, pán starosta, obraciame s prosbou o pomoc:

Zachráňte kus krásnej prírody!!!

Veď slúži dobre a ako najlepšie sa dá. **Pristúpte kladne k našej prosbe.** Deti potrebujú vidieť aj správny postoj od dospelých, nielen to čo videli a často vidia vo svojom okolí, Nech vidia, že o nastolenom probléme sa nielen hovorí, ale sa aj rieši.

S pozdravom deti MŠ- naša budúcnosť
a kolektív MŠ.

PLASTY TRIEDI LEN 60% ĽUDÍ

V stredu 6. júla prebehol v našej obci pravidelný mesačný zber plastov. Vyzbieralo sa 1100 plastových vriec plastov.

Z dlhodobých pozorovaní nám vyplýva, že priemerná 4 až 5-členná rodina do mesiaca vytriedi cca 2 vrecia odpadkov z plastov. Podľa toho vychádza, že z 996 obývaných rodinných domov a z 91 bytov v Rabči by malo byť odovzdané do zberu mesačne min. 2200 vriec a bolo iba 1100 a aj to stále mnohí fľaše nestláčajú. Z toho vychádza, že v mnohých domoch sa väčšina plastov stále spáli v peci alebo vyhadzuje k rieke a potokom. **Spaľovanie produkuje do vzduchu jedy a ničí pece. Je to zakázané!** **V. Briš**

Dostupná mapa

Kataster konečne sprístupnil svojej internetovej stránke oficiálnu mapu s KNC a KNE parcelami. Mapa je dostupná na:

https://www.katasterportal.sk/kapor/

Občania si už môžu vyhľadávať, tlačiť vlastnícke údaje priamo pomocou tejto mapy na internete. Slabinou mapy je, že sa nedá pracovať naraz s KNC a KNE. **V. Briš**

VÝSTAVBA NA PLNÉ OBRÁTKY

Dňa 29. apríla 2011 sa uskutočnilo 4. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča (ďalej len OZ). Celý text zápisnice s uznesením je zverejnený na www.rabca.sk v časti dokumenty, uznesenia. Na zasadnutí OZ bolo prítomných 7 poslancov z 11 poslancov. Chýbali ospravedlnení poslanci Bc. Ľubomír Jagnešák a Ing. Jaroslav Jagnešák.

TV ORAVIA

Riaditeľ internetovej televízie TV ORAVIA Richard Hrubják odprezentoval zámery rozšírenia tejto televízie aj do Rabče. Ak sa im podarí postaviť tento rok v Bobrove vysielač, tak by aj v Rabči cez DVB-T vysielanie bolo možné pozerať ich vysielanie. Chcú nadviazať zmluvnú spoluprácu s obcou. Jedným z ich cieľov je pravidelne prinášať televízne spracovanie so zasadnutí obecných zastupiteľstiev. Starosta diskusiu ukončil slovami, že keď bude Rabča pokrytá signálom, tak sa obecné zastupiteľstvo vyjadrí.

Záverečný účet obce Rabča za rok 2010

Ing. Kvasniaková oboznámila poslancov so záverečným účtom obce Rabča za uplynulý rok. Rozpočet bol vlani 2-krát upravený, projekt Výstavba kanalizácie a vodovodu v obciach Świnna a Rabča... v roku 2010 nebol zúčtovaný a prechádza do roku 2011. Celkové výdavky obce boli čerpané na 80 %. Starosta uviedol, že v obci sa urobilo vlani veľmi veľa. Obec poskytovala na každý projekt 5 % z rozpočtu obce, takže rozpočet obce bol zaťažený. Tento rok bude o niečo lepší, lebo už obec bude mať vrátené finančné prostriedky z minuloročných projektov. Poslanci schválili záverečný účet obce.

Hospodárenie príspevkovej organizácie RABČAN, obecné služby 2010

S hospodárením oboznámila účtovníčka Bc. Mária Jagnešáková. Uviedla, že mali zvýšené náklady na mzdy, lebo pribrali ľudí na projekt. Vlastné mzdy neprekročili. Ing. J. Ratica uviedol, že treba oddeliť mzdy zamestnancov obecných služieb a zvlášť nezamestnaných, aby nedošlo zbytočne k nedorozumeniam. Hospodárenie schválili.

Hospodársky výsledok RABČAN, s.r.o. 2010

Zasadnutie OZ bolo prerušené a začala Valná hromada (VZ) pozostávajúca z poslancov obecného zastupiteľstva, nakoľko obchodná spoločnosť RABČAN, s.r.o. je 100 %-nou spoločnosťou obce Rabča. Konateľ Pavol Kobyliak oboznámil s hospodárskym výsledkom za rok 2010, ktorý bol v minimálnej strate – 275,73 eur. Hospodársky výsledok poslanci schválili.

Schválenie pripomienok občanov k novému územnému plánu obce Rabča

Prednosta – predniesol poslancom OZ zapracované návrhy pripomienok občanov obce Rabča. Uviedol, že do Územného plánu obce Rabča (ďalej len „ÚP“) zapracoval pripomienky v zmysle predložených návrhov vybratou komisiou z poslancov obecného zastupiteľstva a pripomienok zapracovaných z 25. 2. 2011 zo zasadnutia OZ, ako aj pripomienok občanov zapracovaných po zverejnení ÚP do 29. 4. 2011. Ing. Sahuľ sa opýtal, či je prepojenie Grúň – Gaceľ. Prednosta – je to zakreslené. Na nižnom konci došlo k niektorým zmenám, kde mali požiadavky Sivkovci.

Najväčšou zmenou bolo vypustenie obchvatovej cesty okolo rieky na úrovni cesty 1. triedy. Vyplynulo to z vypustenia tejto cesty z územného plánu Žilinského kraja. Cesty 1. triedy majú oprávnenie schvaľovať len poslanci Žilinského samosprávneho kraja. Namiesto tejto cesty zostáva v návrhu miestna komunikácia. Návrh ÚP zachycuje, že požiadavky na budúcu výstavbu sa posúvajú smerom do kopcov, nie k rieke a tam bude potrebné v budúcnosti riešiť obslužné miestne komunikácie na úrovni obchvatovej cesty.

Ing. Kovaliček – ako sa vyriešila cesta pri Milanovi Miklušákovi. Cez dvor sa vypustila. Prednosta – na základe pripomienok p. Sivkovcov došlo ku korekciám, cesta okolo Bolibruchov zostala.

V rámci tohto bodu poslanci riešili aj „petíciu“ – žiadosť od vlastníkov v rali Adamovka na prepojenie na štátnu hlavnú cestu, ktorí žiadali o realizovanie napojenia existujúcej cesty okolo Soľného potoka od mosta pri p. Barnášovi popod stavebný pozemok p. Ing. Hrubjaka ponad most okolo materskej škôlky popod Čučku, Jagelku až na štátnu hlavnú cestu. Poslanci uvedenú žiadosť neschválili. Návrh cesty vedie priamo popod trasu vysokého napätia. V návrhu nového ÚP zostalo vyústenie užšej miestnej komunikácie, ale aj to je potrebné vyriešiť tak, aby neohrozilo most. Starosta uviedol, že táto žiadosť nie je petíciou, lebo nesplnila zákonom predpísané náležitosti.

Ing. Sahuľ – uviedol, že musí byť zabezpečený pre prípad napr. požiaru prístup aj od materskej škôlky. Do územného plánu sa doplní prepojenie ulice Soľnej s cestou okolo Soľného potoka smerom k Barnášovi.

Poslanci schválili predložený návrh a požiadali, aby architektka p. Callová zapracovala schválené zmeny do pripravovaného nového územného plánu.

Rôzne – informácie starostu obce, pošta
Začala sa výstavba námestia

Realizuje sa aj rozšírenie kultúrneho domu.

Kobyliak – treba sa dohodnúť o financovaní tejto prístavby. Je nutné opraviť, utepliť, zaizolovať aj doterajšie múry KD, aby sa to nerobilo potom, keď sa bude robiť námestie. Budú tam aj verejné WC a technická miestnosť. Ing. Sahuľ – treba väčšiu výšku miestnosti. Ing. Ratica – navrhuje fontánu urobiť bez stojacej vody s tým, že fontána bude fungovať len keď sa zapne. Ak tam bude stojatá voda, bude plná ohorkov a smetí. Išlo by o tzv. chodníkovú fontánu. Môže byť aj zospodu osvetlená.

Nasledovali žiadosti na výstavbu rodinných domov.

Rozšírenie MŠ Rabča o novú triedu

Riaditeľ Ján Pienčák uviedol, že je veľký záujem o materskú škôlku a od jesene ju musí rozšíriť o jednu triedu a tým aj potrebuje zvýšiť rozpočet o jednu pracovnú silu. Priestory sú, lebo sa uvoľnila trieda po nultom ročníku.

Ďalej uviedol, že robili zber plastov so žiakmi zo školy a bolo to hrozné. Smerom na Rabčice našli množstvo zdochnutých psov, mačiek a tak isto bolo plno odpadov smerom od lávky v Gaceli hore. Treba nevyhnutne apelovať na občanov.

Spolu so starostom boli v rámci projektu so Živcom z Poľska na konferencii na Altise. Projekt sa môže vyúčtovať, až keď sa skončí; nemajú naň peniaze, ktoré prídu, až keď sa projekt skončí. Informoval sa, že si ich musia požičať od obce.

Oboznámil poslancov s dôvodom, prečo na minulom OZ žiadal o schválenie spoplatnenia vonkajšieho športového areálu za presne stanovený čas nasledovne: futbalová plocha 3 €/h, basketbalová plocha 3 €/h, tenisová plocha 2 €/h. Odôvodňuje to tým, že do ihrísk sa vložili milióny korún, treba ich spravovať a udržiavať. Škola to už sama ďalej neutiahne. Denne robia údržbu a zbierajú ohorky a fľaše. U nás sú preto „zatiaľ" vonkajšie ihriská v dobrom stave, lebo sa o ne na úkor školy denne starajú. Problémy má hlavne s „výrastkami", ktorí sú veľmi drzí. K tomu sa rozpútala diskusia: Mgr. Revaj – nebude to zbytočne nákladné vyberať peniaze? Riaditeľ – nie, bude to vyberať služba, ktorá si vlastne takto na seba zarobí. Ing. Ratica – problém vidí v tom, že deti si potom nebudú mať kde zahrať. Riaditeľ – k tomu nedôjde. Ing. Ratica – nechce sa dožiť toho, že budeme potom znovu zase preplácať žiadosti o preplatenie permanentiek na ihriská. Budzelová – navrhuje schváliť aspoň skúšobne na mesiac. Riaditeľ – skúsi to urobiť skúšobne bez platenia, len že sa objednajú. Mgr. Revaj – podľa neho tam neporiadok nerobia tí, čo hrajú, ale deti a mládež, ktorí idú zo zábav alebo diskoték. Riaditeľ zatiaľ stiahol tento návrh.

Vypúšťanie odpadov z domov

Žiadosť o odstránenie všetky výpustov z kanalizácie rodinných domov z Kožušníkovej ulice z ich pozemkov. Starosta – keď bude v obci kanalizácia, tak sa to bude riešiť.

Ing. Ratica – upozorniť všetkých vlastníkov rodinných domov na ul. Kožušníkova, aby zamedzili vypúšťaniu kanalizácie v opačnom prípade nahlásiť na ObÚ ŽP Námestovo.

Súťaž o vstupnú tabuľu do obce Rabča

Starosta – prišli 4 návrhy na vstupnú tabuľu do obce. Poslanci neschválili žiaden návrh. Treba vynoviť doterajšiu vstupnú tabuľu a poďakovať za návrhy.

Vodné zdrže na Soľnom potoku

Ing. Kovaliček – prešli tok Soľného potoka a sú tam určité miesta, kde by sa dali urobiť zdrže. Starosta – treba ich robiť cez projekt. Ing. Ratica – načo – treba tam dať bager a urobiť hrádzku – pomohlo by prizvať odborníka. Vodu treba zdržať možno len na pol hodinu. Prednosta – aj na Bystrej bola urobená zdrž, ale ju už ľudia rozobrali kvôli kameňu a aj preto, lebo sa nečistila od nánosov.

Spracoval Ing. V. Briš, prednosta OcÚ v Rabči

22. 6. 2011 Výstavba námestia v Gaceli rýchlo pokračuje. Dokončená má byť už v decembri tohto roku. Práce realizuje firma ORAVING, s.r.o. E-FOTO V. BRIŠ

8. 7. 2011 Prístavba domu kultúry pokračuje stavbou strechy. Stavbu realizuje obec cez obecné podniky. Prístavbou sa zväčší tanečná sála a pribudne aj balkón pre sediacich. E-FOTO V. BRIŠ

7. 7. 2011 Aj táto 24 b.j. sa má tento rok cestou RABČAN, s.r.o. nadstaviť o 8 nových bytov. Ďalšou stavbou obce tohto roku je výstavba zberného dvora. E-FOTO V. BRIŠ

PROBLÉM S PRECHODOM NA NÁMESTIE

Pohľad na sporné miesto, kde obec chce mať priamy prechod okolo predajne COOP Jednoty s.d. na hlavné námestie smerom ku škole. Nakoľko je tento prechod z hľadiska revitalizácie centra v obci veľmi dôležitý, starosta 2-krát zvolal mimoriadne zasadanie obecného zastupiteľstva. COOP Jednota chce nechať len úzky chodník. E-FOTO V. BRIŠ

Dňa 13. mája 2011 sa uskutočnilo 5. mimoriadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča (ďalej len OZ). Celý text zápisnice s uznesením je zverejnený na www.rabca.sk v časti dokumenty, uznesenia. Na zasadnutí OZ bolo prítomných 8 poslancov z 11. Chýbali ospravedlnení poslanci Ing. Jaroslav Jagnešák, Bc. Ľubomír Jagnešák a Ing. Jozef Kovaliček.

Jediným bodom rokovania bolo sprechodnenie úseku medzi kultúrnym domom a COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo. Starosta informoval poslancov, že je problém s prechodom medzi budovou COOP Jednoty a kultúrnym domom, nakoľko COOP Jednota nechce uvoľniť ani úzky prechod pre peších. Ďalej uviedol, že uvedený prechod je pre obec z hľadiska revitalizácie centra v obci veľmi dôležitý. Vlastníkom tohto úzkeho cca 4 m širokého prechodu je COOP Jednota. Z uvedeného dôvodu sa už uskutočnili dve neúspešné jednania. Výsledkom jednania poslancov bolo poverenie starostu ďalej osobne jednať.

Dňa 23. mája 2011 sa uskutočnilo ďalšie 6. mimoriadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča (ďalej len OZ). Celý text zápisnice s uznesením je zverejnený na www.rabca.sk v časti dokumenty, uznesenia. Na zasadnutí OZ bolo prítomných 9 poslancov z 11 poslancov. Chýbali ospravedlnení poslanci Ján Domin a Mgr. Pavol Revaj.

Hlavným bodom rokovania bolo opäť sprechodnenie úseku medzi kultúrnym domom a COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo. Starosta informoval poslancov starostu obce Rabča o prebiehajúcich rokovaniach obce Rabča s COOP Jednotou Námestovo. Privítal zástupcu COOP Jednoty p. Stanislava Červeňa, ktorý následne informoval o možnosti vzájomnej dohody na prechod medzi budovou kultúrneho domu a predajňou COOP Jednoty, ako aj vyriešenia zásobovania predajne z prístupovej cesty. Po vzájomnej výmene stanovísk a riešení p. Červeň odporučil poslancom opäť jednať s predsedom COOP Jednoty.

Poslanci schválili uznesenie: zvolať jednanie na 30. mája s COOP Jednota Námestovo, vo veci doriešenia prechodu medzi predajňou COOP Jednota a Kultúrnym domom v Rabči, kde obec budú zastupovať: starosta obce, zástupca starostu a dvaja poslanci.

Spracoval Ing. V. Briš, prednosta OcÚ v Rabči

ÚPRAVA ROZPOČTU OBCE NAHOR

Dňa 24. júna 2011 sa uskutočnilo 7. zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča (ďalej len OZ). Celý text zápisnice s uznesením je zverejnený na www.rabca.sk v časti dokumenty, uznesenia. Na zasadnutí OZ bolo prítomných 9 poslancov z 11 poslancov. Chýbali ospravedlnení poslanci Ing. Jozef Kovaliček a Ing. Jaroslav Jagnešák. Zasadnutie viedol starosta obce, Dušan Ratica (ďalej len starosta).

Jednoduché pozemkové úpravy – lokalita Adamovka III

Starosta informoval, že už 2/3 vlastníkov čo do počtu aj výmery podpísalo čestné vyhlásenie na začatie malých pozemkových úprav v lokalite Adamovka III. Svojím overeným podpisom prejavili vôľu, že súhlasia s jednoduchými pozemkovými úpravami. Po odsúhlasení Obvodným pozemkovým úradom v Námestove sa jednoduché pozemkové úpravy môžu začať. O ďalšom postupe bude informovať na budúcom OZ.

Schválenie platu starostu obce

Od 1. 6. 2011 platí novela zákona č. 253/1994 Zb. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí..., preto bolo potrebné, aby sa opätovne schválil plat starostu. Doterajší plat starostu bol 2 689 € v hrubom.

Poslanci schválili starostovi základný plat vo výške 1 668,73 € a navrhli zvýšenie o 60 %. Spolu nový plat starostu od 1. 6. 2011 bol schválený vo výške 2 670 €. Každý rok sa bude prehodnocovať.

Úprava rozpočtu obce Rabča

Ing. Kvasniaková – predniesla návrh úpravy rozpočtu II. pre rok 2011. Najväčšia nová výdavková položka je prístavba kultúrneho domu vo výške 120 tis. eur a navýšenie nového domu smútku z 30 tis. na 50 tis. €. V rozpočte sa v bežnom rozpočte zoškrtalo cca 80 tis. EUR. K úprave rozpočtu uviedli: Kobyliak – treba zatepliť kultúrny dom – zozadu, povalu aj prístavbu. Ing. Ratica – treba to urobiť teraz, keď sa robí centrum, aby sa tam potom nemuselo chodiť s ťažkými mechanizmami.

Starosta – koľko to vychádza? Kobyliak – 23,50 tis eur.

Prednosta – to sa musí presunúť do budúceho roku. V rozpočte je sklz cca 166 tis. eur a ten už možné vykryť len z úveru.

Ing. Ratica – najskôr urobiť všetko zvonka a potom podľa toho, ako bude obci vychádzať, sa dokončí vnútro.

Ing. Kvasniaková – uviedla, že do rozpočtu zahrnula aj požiadavku na novú triedu v MŠ. Riaditeľ ZŠ s MŠ Ján Pienčák na základe 117 prihlásených detí do MŠ žiada zvýšenie finančného rozpočtu školy na originálne kompetencie pre rok 2011 s platnosťou od 1. 9. 2011 z dôvodu otvorenia ďalšej triedy v MŠ, Školská 438 vo výške 7 500 € (nový pedagogický zamestnanec – 4 000 €, zariadenie triedy – aj pre ostatné triedy 2 500 € a doplnenie inventára školskej jedálne 1 000 €).

K tomuto bodu sa rozprúdila diskusia: starosta – aký je poplatok za dieťa v škôlke. Mgr. Pienčak – 3,32 €/mesiac. Potrebujú pomôcky aj do ďalších tried. Dali len minimum. Učiteliek je presne podľa zákona. Domin sa opýtal, z čoho sú financované učiteľky v škôlke. Budzelová – z originálnych kompetencií. Ing. Sahuľ – nevie, o čom sa tu bavíme. Veď musíme vychádzať v ústrety našim ľuďom, našim ženám, našim matkám, našim deťom. Igor Pajta (občan) – žiada dať do zápisnice, aby obec zozbierala 500 podpisov a zažalovala štát, že obciam dáva málo financií.

Poslanci návrh na zriadenie novej triedy v škôlke vo výške 7 500 eur od 1. septembra 2011 do konca roka schválili.

Schválenie úpravy finančných príspevkov

Riaditeľ školy predložil návrh na schválenie úpravy výšky finančného príspevku zákonného zástup-

cu dieťaťa na jedno jedlo podľa tretieho finančného pásma schváleného Ministerstvom školstva SR s platnosťou od 1. 9. 2011 nasledovne: materská škola: stravníci od 2 – 6 rokov: desiata 0.27 €, obed 0.63 €, olovrant 0.23 €; základná škola: stravníci od 6 – 11 rokov 0.96 €, stravníci od 11 – 15 rokov 1.03 €, stravníci od 15 – 18 rokov 1.13 €, desiata ZŠ 0.30 €, návrh na zvýšenie režijných nákladov 1.38 € s platnosťou od 1. 9. 2011. Tento návrh nebol schválený, nakoľko sa musí schvaľovať ako doplnok k VZN č. 54/2008, ktorý pripraví Mgr. Kvasničáková do budúceho OZ.

Záverečný účet
Poslanci schválili záverečný účet obce Rača 2010 podľa výroku audítorky.

Prejednanie odpredaja akcii obce Rabča v Dexii banke Slovensko
Starosta – uviedol, že obec Rabča je vlastníkom 10 ks cenných papierov v Dexii banka Slovensko, a.s. Ich menovitá hodnota k 31. 12. 2010 predstavuje hodnotu 3 990 €. Akcie obec zakúpila pri vzniku ešte PKB, ktorá vznikla pre potreby obcí. Každý rok vyplácala dividendy vo výške cca 10 tis. Sk. Po privatizácii na DEXIU banku z akcií obec už nemala žiadne dividenty. Teraz je možnosť, aby obec tieto cenné papiere odpredala. Je na poslancoch, či uvedený návrh schvália. Teraz Dexiu kúpila Penta, ktorá oslovila všetky obce a akcionárov, kde aj nám ponúka odkúpenie našich akcií. Poslanci návrh počtom 6 hlasov proti dvom návrh schválili.

Rôzne – informácie starostu obce, pošta
Jednanie s Coop Jednotou s.d. Námestovo s p. Červeňom vo veci prechodu poza dom kultúry na námestie. Obec ich požiadala, aby predložili štúdiu, čo chcú robiť do budúcna s predajňou v Gaceli. Coop Jednota s prechodom súhlasí s tým, že si svoj pozemok ohradí zo zadnej strany pletivom, aby im ľudia budovu nepoškodzovali. Dohodli sme sa, že obec doloží zámkovú dlažbu až po budovu a po odpočítaní nákladov nám to uhradia.

Anonymné podanie na protikorupčný úrad
Starosta informoval o anonymnom podaní na protikorupčný úrad. Prišiel k nemu vyšetrovať pracovník z kriminálneho oddelenia. Oboznámil poslancov s obsahom udania. Uviedol, že za obec predložil všetky požadované písomnosti.

Revitalizácia centra obce.
Starosta informoval o prácach na Revitalizácii centra obce. Dochádza k zmene jazierka za fontánu s tryskami. Vznikne tak aj väčší priestor na kultúrno-spoločenské akcie.

7. 7. 2011 Pracovníci obecných služieb dokončujú nový dom smútku. Nový cintorín obecné služby v spodnej časti rozšírili smerom k rieke E-FOTO V. BRIŠ

Nový most na dolnom konci
Obec mala 3 ponuky na projekty na nový most. Bolo urobené výberové konanie. Do týždňa má prísť do obce víťazná firma. Obec bude opätovne žiadať o financie na výstavbu nového mosta. Zmluva na vojenský most je predĺžená do 31. 12. 2011.

Návšteva v Nemecku
Nemecké Hessensko, obec Wölfersheim a miestna škola Singbergschule sa 22. – 28. mája stali cieľom pre 28 detí 6. – 9. ročníka zo ZŠ Rabča. Starosta obce spolu s kontrolórom obce a riaditeľom ZŠ navštívil 26. – 28. mája toto nemecké mesto – spoločenstvo obcí Gemeinde Wölfersheim na základe pozvánky starostu – bürgermeistera Rouvena Köttera, s ktorou má družbu naša škola už viac ako 10 rokov. Tlmočníčku im robila p. Anna Küchenmeister (Ratičáková z Rabče, ktorá sa tam vydala a učí tam).

Spoločenstvo obcí Wölfersheim existuje už od začiatku 70. rokov minulého storočia, pôvodne samostatných obcí a okresov dnes Wölfersheim, Soedeler, Melbach, Wohnbach a Berstadt. V súčasnosti má cca 9 740 obyvateľov, z toho v ucelenej tzv. mestskej zóne je 5 700 obyvateľov. Spoločenstvo obcí má vybudovanú modernú infraštruktúru so sieťou ihrísk, škôl, zariadení. Mimo obytnú zónu má vytvorenú veľkú priemyselnú zónu, v ktorej je sústredený priemysel a miestne firmy. Poľnohospodárstvo je len v okrajových mimoobytných častiach. Výstavba sa riadi prísne schváleným územným plánom. Stavia sa len podľa územného plánu v určených stavebných lokalitách – pozemok vedľa pozemku o danej výmere. Ak si chce niekto postaviť napr. rodinný dom, musí odpredať svoj pozemok zo zákona a následne si po dokončení výstavby celej infraštruktúry ciest, prípojok obcou za vyššiu cenu odkúpi 400 m,^{2} na ktorom postaví rodinný dom aj s garážou. Je to systém, aký bol u nás na konci socializmu v 90-tych rokoch minulého storočia, kedy sa aj najviac stavalo. Od zlúčenia obcí do spoločenstva v roku 1979 počet obyvateľov obce neustále rastie. Sídlo Wölfersheim má aj mestský ale aj vidiecky charakter. Starosta nemeckého spoločenstva chce od ďalšieho roka nadviazať spoluprácu s obcou Rabča.

Mgr. Ján Pienčák uviedol, že v nemeckom systéme školstva platia presné pravidlá. Majú výberovú školu. Výber do týchto tried je podľa výsledkov žiaka zo 4. triedy. Nikto ho nemôže ovplyvniť.

4. 7. 2011 Na základe verejnej súťaže sa rozhodlo o projektantovi nového mosta. Projektant obhliada miesto výstavby. Nasledovať bude geologický prieskum, vypracovanie projektovej dokumentácie, vysporiadanie pozemkov, stavebné povolenie E-FOTO V. BRIŠ

Dotácie pre fyzické osoby nie sú možné
Žiadatelia o dotáciu z obce na podporu športovej alebo záujmovej činnosti musia byť organizovaní – v našej obci pre športovú činnosť spĺňa podmienky len TJ ORAVAN. Fyzickým osobám už obec neposkytne žiadnu dotáciu, lebo by to bolo protizákonné.

Nájomné za nebytové priestory obce
Ing. Sahuľ – uviedol, že mal za úlohu pripraviť výšku nájmov. Zistil, že súkromné osoby prenajímajú za väčšie nájmy ako obec. Problematiku nájmov poslanci uzavrú na ďalšom OZ.

Spracoval Ing. V. Briš, prednosta OcÚ v Rabči

Občania s nízkym príjmom, POZOR

Program distribúcie potravín podporuje dodávky potravín pre obzvlášť zraniteľné osoby, ktoré sa ocitnú v ťažkej situácii.
V Európskej únii sa tento program uplatňuje od roku 1987 a je financovaný z Európskeho poľnohospodárskeho a záručného fondu.
V roku 2011 sa k tomuto programu pripojila aj Slovenská republika.

Hlavným cieľom distribúcie potravín je pomôcť osobám v núdzi tým, že im budú prostredníctvom charitatívnych organizácií bezplatne dodané základné potraviny – pšeničná hladká múka a bezvaječné cestoviny.

Maximálny limit pre 1 osobu je jednorazovo 20 kg kg pšeničnej hladkej múky a 20 kg bezvaječných cestovín.

Kto sú poberatelia pomoci:

- *deti v detských domovoch a profesionálnych rodinách;*
- *deti v domovoch sociálnych služieb pre zdravotne postihnuté deti;*
- *obyvatelia v domovoch dôchodcov a ústavoch sociálnej starostlivosti;*
- *deti v náhradnej rodinnej starostlivosti;*
- *fyzické osoby, ktoré sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi a príspevku k dávke;*
- *osoby na hranici životného minima (rodičia a deti, na ktoré sú vyplácané dotácie);*
- *poberatelia dôchodku, ktorých výška dôchodku nepresahuje 305,00 EUR (nepracujúci poberatelia starobného, predčasného, invalidného dôchodku).*

Ako dostanem pomoc?

Zistím, či som poberateľ pomoci; ak áno, zapíšem sa do zoznamu spolu s potrebnými dokladmi na obecnom úrade v Rabči, 1. poschodie.

Čo je k tomu potrebné?

Preukázať sa platným občianskym preukazom a potvrdením/rozhodnutím následovne:

- ***v prípade detí v náhradnej rodinnej starostlivosti,*** osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, predloží k nahliadnutiu rozhodnutie súdu;
- ***fyzické osoby, ktoré sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi a príspevku k dávke,*** predložia k nahliadnutiu potvrdenie, ktoré vydá príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR v Námestove);
- ***osoby na hranici životného minima*** (rodičia a deti, na ktoré sú vyplácané dotácie) predložia k nahliadnutiu potvrdenie, ktoré vydá príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR v Námestove);
- ***poberatelia dôchodku, ktorých výška dôchodku nepresahuje 305,00 EUR (nepracujúci poberatelia starobného, predčasného, invalidného dôchodku)*** predložia k nahliadnutiu rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní dôchodku v roku 2011 alebo rozhodnutie Sociálnej poisťovne o valorizácii dôchodku od 1. januára 2011 alebo potvrdenie Sociálnej poisťovne o výške poberaného dôchodku;

Toto je potrebné urobiť čo najskôr – <u>cez obecný úrad v Rabči do konca júla tohto roka</u>!

Kto bude potraviny rozdávať?

Po zapísaní do zoznamu poberateľov obecný úrad hromadne tieto potraviny dovezie do obce a občania zapísaní v zozname si následne prídu prevziať potravinovú pomoc cestou farskej charity. Konkrétne miesto a čas rozdávania potravín bude zverejnené miestnym rozhlasom (predpokladaný termín 8/2011).

Pár otázok a odpovedí, na objasnenie, kto sú poberatelia pomoci

1) V obci máme nasledovné prípady:

• dôchodcovia – manželia – každý má dôchodok pod hranicou 305 eur – na koľko majú nárok: na 20 kg múky a 20 kg cestovín 2x alebo len 1x ?

• Ak sú v dome 2 nepracujúci dôchodcovia (starobný, invalidný, predčasný) a jeden má dôchodok do 305 eur a druhý má viac ako 305 eur, tak má nárok len ten, čo má dôchodok do 305 eur. Ak sú v dome dvaja nepracujúci dôchodcovia a obaja majú svoj dôchodok do 305 eur, tak majú nárok obaja, v tomto prípade ale môžu nastať tieto prípady:

1) obaja si preberú celé množstvo potravín (2 x 20 kg múky a 20 kg cestovín), na ktoré majú nárok,

2) ak nechcú potraviny v celom množstve, na ktoré majú nárok, tak sa môžu rozhodnúť, že len jeden si preberie 20 kg múky a 20 kg cestovín a ten druhý si nepreberie, alebo

3) obaja si preberú menšie množstvo, napr. po 10 kg – v tom prípade sa množstvo uvedie na danom tlačive.

2) Rodina s deťmi sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi – otec, matka, a dve deti – na koľko majú nárok len pre jednu alebo dve dospelé osoby?

• Poberateľom potravinovej pomoci môže byť len osoba, ktorá je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, t.j. dostane 20 kg múky a 20 kg cestovín (u tejto rodiny bude potravinová pomoc vydaná len na jedného poberateľa)

3) Môže byť nepracujúca vdova na starobnom dôchodku /vtedy na rozhodnutí zo SP o výške dôchodku resp. oznámení o valorizácii od 1. 1. 2011 je uvedený dôchodok starobný a aj dôchodok vdovský/ započítajú sa obidva dôchodky do výšky 305 EUR?

Pri posudzovaní nároku na potravinovú pomoc sa berú do úvahy len tieto tri druhy dôchodkov – starobný, invalidný a predčasný dôchodok. V tomto konkrétnom prípade sa do úvahy berie len výška starobného dôchodku nie vdovského (ak spĺňa podmienku do 305 EUR a nepracuje, má nárok).

4) Ak je nepracujúci poberateľ má iba vdovecký dôchodok, má nárok na potravinovú pomoc?

Nie, ak má len samotný vdovský dôchodok, tak nemá nárok na potravinovú pomoc.

5) Týka sa potravinová pomoc aj sirotských dôchodkov?

Potravinová pomoc sa sirotských dôchodkov netýka.

Mgr. Margita Kvasničáková

ODPREDAJ POZEMKU

Obec Rabča ponúka na odpredaj priamym predajom najmenej za enu vo výške všeobecnej hodnoty majetku

Pozemok, parc. C-KN č. 3975/20 orná pôda vo výmere 97 m2, nachádzajúci sa v k. ú. obce Rabča. Pozemok nadväzuje na postavený rodinný dom v lokalite Adamovka nad ulicou Úbočná a na časti predávaného pozemku je postavená garáž. Odpredaj pozemku prebehne formou kúpnej zmluvy. Kúpna cena bude uhradená kupujúcim pri podpise kúpnej zmluvy.

Ponuka od uchádzača musí obsahovať cenu za pozemok a využitie pozemku.

Minimálna cena pozemku je vo výške 910 €.

Podľa § 9 ods. 5 zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov obec týmto stanovuje lehotu na doručenie cenových ponúk pre záujemcov o kúpu uvedeného majetku obce do 28. 7. 2011, najneskôr do 15^{00} hod. a to do podateľne Obecného úradu v Rabči, ul. Hlavná, s. č. 426. Vyvesené na úradnej tabuli od 4. 7. 2011.

„Rabča – oddychový areál"

Starosta splnil predvolebný sľub

Zadarmo bezplatne podpísal svoju účasť o výmere pre obec za účelom zriadenia ihriska na dolnom konci. Kým vlastníkom sa vyplatilo za každý štvorcový meter 2 €/m^2, starosta ako vlastník výmery 682 m^2 pozemku pod ihriskom na dolnom konci dal tieto metre obci za účelom zriadenia oddychovo-rekreačnej zóny na dolnom konci Rabče bezplatne.

V súčasnosti sa dokončuje vysporiadanie pozemku. Všetci vlastníci podpísali prevod v prospech obce Rabča. Na túto oddychovo-rekreačnú zónu na dolnom konci, ktorá sa nachádza prevažne v mieste terajšieho futbalového ihriska o rozlohe 8097 m^2 je zhotovená aj projektová dokumentácia.

Po zápise na list vlastníctva obce Rabča sa obec bude uchádzať o financie vo forme mikroprojektu z fondov Európskej únie.

Na dolnom konci by tak mohol o niekoľko rokov vzniknúť pekný multifunkčný oddychový areál. Areál bude oplotený, jeho súčasťou budú športové ihriská, detské ihrisko, altánok s krbom, parková zeleň s lavičkami, oddychová zóna a spevnené plochy – chodníky. Areál bude slúžiť obyvateľom obce Rabča pre oddych a rekreáciu. Situovaný je v južnej časti obce vedľa vodného toku Polhoranka. Areál bude možné v letných mesiacoch využiť na oddych, spoločensko-športové podujatia aj opaľovanie a v zime by tam mohlo byť klzisko.

V. Briš

Pri požiari dosiahnuť zásah do 15 minút

Ministerstvo vnútra na základe výsledkov štatistík pomocou sledovania výšky škôd spôsobenej pri požiari a uchránených hodnôt priemerne pri jednom požiari v závislosti od času dojazdu hasičskej jednotky zistilo, že najvyššie uchránené hodnoty majetku podľa času dojazdu sú do piatej minúty až siedmej minúty. Značné hodnoty možno uchrániť ešte cca do 15. minúty. Z týchto údajov je zrejmá potreba veľmi rýchleho zásahu, najmä pri požiaroch bytových domov a osobných automobilov. V čase do 10 minút je aktuálna aj potreba rýchleho zásahu pri požiaroch rodinných domov. Na základe týchto analýz ministerstvo vnútra schválilo Koncepciu plošného rozmiestnenia síl a prostriedkov Hasičského a záchranného zboru a obecných hasičských zborov a v rámci nej sídla hasičských staníc a hasičských zbrojníc. Sídla sú navrhnuté tak, aby na celom Slovensku poskytli pomoc občanovi v núdzi do 15 minút. V námestovskom okrese na zabezpečenie nonstop protipožiarnych služieb boli navrhnuté len 3 obce: Rabča, Mútne a Zákamenné.

Realizácia tejto koncepcie vyžadovala, aby sa vybrané obce do nej zapojili – aby vypracovali investičný projekt, v rámci ktorého by prestavali hasičské stanice, a to tak, aby sa systém poskytovania pomoci občanovi v núdzi dal dosiahnuť v čase od 10 do 15 minút od ohlásenia tiesňovej udalosti a to nielen v Rabči, ale aj v okolitých obciach.

Samospráve našej obce záleží na zvýšení ochrany majetku občanov a tak vypracovala projekt s názvom „Stavebné úpravy, prístavba a nadstavba obecnej hasičskej stanice Rabča", ktorý bol ministerstvom vnútra schválený.

Rozpočet projektu je 263 278,16 eur. Projekt je spolufinancovaný: 85% EÚ z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, 10% zo štátneho rozpočtu SR a 5% t.j. 13 247,88 eur je spoluúčasť obce Rabča. Projekt sa začal v máji 2010 a ukončený bude v septembri 2011. Stavebná časť projektu skončila už v júni tohto roku. Zhotoviteľom stavby je obecná RABČAN, s.r.o. pod vedením konateľa Pavla Kobyliaka. Budova bola skolaudovaná 9. júna 2011.

Slávnostné otvorenie novej hasičskej stanice aj s hasičským autom z Nemecka bude 21. augusta na začiatku hasičského dňa.

Nová Obecná hasičská zbrojnica je súčasťou Obvodného zdravotného strediska. Z jednopodlažného neutepleného objektu sa v priebehu roka vybudoval zateplený dvojpodlažný objekt so sedlovou strechou. Obecnú hasičskú zbrojnicu tvorí garáž a miestnosti očisty, oddychu, údržby osobnej výstroje, hygieny osôb po zásahu. K objektu je pristavená aj garáž s montážnou jamou a skladom. Taktiež je zabezpečený zvislý presun jednotky po tyči na skrátenie doby zásahu. Ostatné úpravy sa týkajú vybudovania komunikačných spojov, skladové a údržbárske priestory pre potreby obecné hasičského zboru (ďalej len OHZ). Projekt nákupom počítača a projektora podporí informatizáciu a umožní uskutočňovať vzdelávacie aktivity.

Zariadenie bude priestorovým a materiálnym zázemím pre cca 50 dobrovoľníkov Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) v Rabči. Realizáciou projektu sa prispeje aj k odstráneniu bariér bezbariérovým vstupom. O 24% sa zníži energetická náročnosť zrekonštruovanej časti objektu.

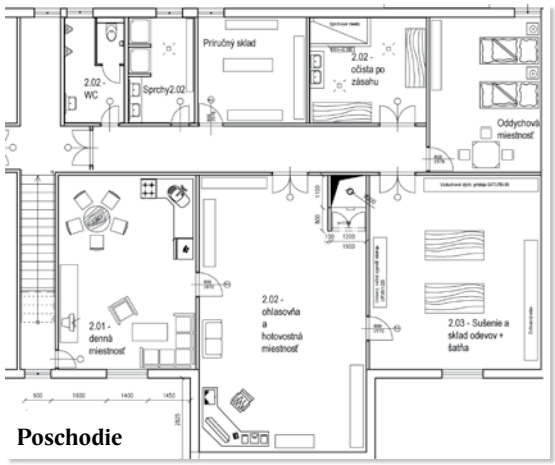

Poschodie

Obecný hasičský zbor bude zabezpečovať stálu službu

Aby sa dal vždy dosiahnuť zásah pri požiari do 15 minút, musí sa vyriešiť stála služba, ktorá by bola realizovaná stálym obecným hasičským zborom. Stála služba sa nedá dosiahnuť dobrovoľným hasičským zborom. V objekte v budúcnosti bude stála služba – naplánovaná je prevádzka s dvoma zamestnancami, ktorí budú pracovať na smeny. Obecné hasičské zbory zabezpečujú výjazd do 10 minút od ohlásenia udalosti. Spravidla je okrem vykonania prvotných úkonov pri zásahu nápomocný Hasičský a záchranný zbor.

Zatiaľ nie je vyriešené financovanie tejto stálej služby. Predpokladá sa, že finančné zdroje budú zabezpečené zo štátneho rozpočtu aj rozpočtu obce. Perspektívu zariadenia garantuje aj záujem a podpora rôznych subjektov z podnikateľského i nepodnikateľského sektora rozvíjajúceho sa regiónu.

Dobrovoľný hasičský zbor

Významnou podporou z hľadiska ekonomického a najmä z hľadiska akčnosti ľudského potenciálu pri zdolávaní požiarov a pri rôznych záchranárskych zásahoch je činnosť dobrovoľného hasičského zboru (ďalej len DHZ). V obci pôsobí DHZ, ktorý poskytuje rýchle a kvalitné služby, nadväzuje na svoju dlhoročnú tradíciu. DHZ obce Rabča sa prebuduje na II. typ obecného záchranného zboru, ktorý bude možné využiť na vykonanie podporných zásahových činností v spolupráci s príslušníkmi Hasičského záchranného zboru v Námestove (HaZZ).

V. Briš

PRVÁ VODNÁ ZDRŽ na prívalovú vodu

Po celom Slovensku sa realizuje program zachytenia prívalovej vody hrádzkami.

Hrádzky sú postavené tak, že bežné množstvo vody v potoku nezadržia – odtokom na spodku hrádzky voda pretečie. Pri náhlom zvýšení prítoku vody už spodkom hrádzky nestačí pretiecť zvýšené množstvo, tak sa vodná zdrž začne napĺňať. Ak je vody veľa a dlho, tak sa vodná zdrž naplní celkom a ak nestačí, tak voda pretečie vrchným odtokom naspäť dole do potoka. Po ukončení prívalových dažďov sa zdrž postupne vyprázdni a zostane prázdna. Aby sa predišlo zapchatiu spodného otvoru nánosmi, tento sa umiestňuje vyššie ako pôvodné koryto potoka. Zároveň malé množstvo vody v zdrži umožňuje, že okrem objemu vodnej zdrže časť prívalovej vody lepšie vsiakne do okolitej pôdy.

Mnohé obce získali peniaze na ich výstavbu prostredníctvom dlhodobo nezamestnaných. Obec Rabča nebola zaradená do tohto projektu, podľa povodňových rizík získala 200 bodov a na zaradenie do projektu bolo treba 220.

Napriek tomu z vlastných prostriedkov obce vďaka ústretovosti vlastníka pozemku správcu našej farnosti p. Satinu a iniciatívy starostu s poslancami obce prostredníctvom firmy Oraving a RABČAN, obecné služby, sa v priebehu mája vybudovala prvá vodná zdrž na Soľnom potoku v lokalite Farské. Táto zdrž má zachytiť prílivovú vodu z hôr Slanej vody. Nie je to a nikdy nebude žiaden rybník, ako to už niektorí neprajníci rozšírili po obci. Teraz je dôležité, aby spodný uzáver bol tak nastavený, aby čo najviac zdržal prívalovú vodu.

V pláne je postaviť ešte ďalšiu vodnú zdrž poniže spomínanej zdrže opäť na Soľnom potoku, ak sa získa súhlas vlastníkov.

Tieto hrádzky by mali znížiť riziko zaplavenia Gaceľa vodou zo Soľného potoka. Ako uviedol p. F. Turac: „Treba prehĺbiť koryto Soľného potoka pri dome p. Barnáša, pretože voda sa vždy vybrežila pred týmto mostom a pretiekla cez Gaceľovské bory, z ktorých zaplavila Gaceľ“.

Obec písomne požiadala Slovenský vodohospodársky podnik, správcu toku, o vyčistenie toku koryta Soľného potoka. Slovenský vodohospodársky podnik uviedol obci, že bez súhlasu vlastníkov tok nevyčistí.

Hrozba zatopenia Gaceľa je aj od riečky Bystrej (Rabčičanky). Povyše poľnohospodárskeho družstva bola ešte za socializmu vybudovaná štátnymi lesmi kamenná zdrž. Žiaľ, tým, že ju nečistili, zaniesla sa nánosmi a niektorí "šikovní" občania hrádzu kvôli lámanému kameňu hrádzu rozkradli. Starostovi sa podarilo v rámci protipovodňových úprav tento rok zabezpečiť, že štátne lesy riadne opravili kriticky poškodené rameno Bystrej poniže mosta, kde došlo vlani k povodni.

Text a FOTO V. Briš

MIESTO, KDE SA DOBRE ŽIJE

Dokončenie zo str. 1

Na prvej strane v úvodníku som stručne opísal spoločenstvo obcí v Nemecku, kde nemajú problémy s rozdrobeným vlastníctvom, kde je výroba a kde vládne poriadok. Položme si Rabčania otázku, prečo to v nemeckom Gemeinde Wölfersheim ide a u nás nie? Prečo sa nevieme zmôcť na komasáciu? Prečo sú u nás samé skládky odpadov okolo riek, zničené poľné cesty, uzučké slepé cesty, čoraz viac roztratené domy po chotári, žiadna priemyselná zóna, kde by bola práca...?

Väčšina z nás si tu postavila pekné murované už aj zateplené domy obohnané čoraz viac veľkými murovanými plotmi, dvormi vydláždenými betónovými dlažbami čoraz viac bez stromov. Sused suseda už pomaly nepozná, ak áno, mnohokrát len cez zvadu. O nenávisti pre pozemky ani nejdem rozvádzať. Keď vychovávame deti, tak musia ísť ďaleko za prácou do sveta. Stačí to, aby sa tu dobre žilo? Prečo by sa tu naše deti mali vrátiť?

Napriek tomu všetkému si myslím, že obec Rabča môže mať peknú budúcnosť a časom môže dosiahnuť nemecký vzor. Mnoho vecí v obci je dobre nasmerovaných. V Rabči sú pracovití ľudia, ktorí vedia stavať pekné trvanlivé domy. Rabča má nádherný kostol, vynovené školy, dostatok obchodov, pekné ihriská, tento rok pribudne zberný dvor; verím, že bude mať čochvíľa aj námestie a časom dostatočnú priemyselnú zónu... .

V Rabči je kde stavať domy aj chaty. Presadením pozemkových úprav skončí nejednoznačnosť vlastníctva a tým aj postupne utíchnu spory a zavedie sa poriadok do pozemkov, poľných ciest, aj lesov, vyrieši sa protipovodňová úprava.

Zavedením verejného poriadku v obci sa urobí koniec tým, čo hanobia obec vyhadzovaním odpadkov k rieke a potokom. Tí čo robia neporiadky v obci, musia byť prísne potrestaní. To sa dá len vzájomnou spoluprácou. Musí skončiť ľahostajnosť väčšiny obyvateľov. Nie, že ja nič nevidím, čo sa okolo mňa robí. Som „slepý“ aj keď pred mojimi očami niekto vysype odpad k rieke a pod.. Chce sa niekto pridať k tejto vízii?

„Obec Rabča je miesto, kde sa dobre žije, kam sa ľudia radi vrátia.“

Ing. V. Briš, šéfredaktor RCH

Neudržiavané lesné cesty, skládky pri potokoch

Pri dobre fungujúcej organizácií v obci, by ten kto z lesa drevo berie – by mal na vlastné náklady sa podieľať na nákladoch opravy lesných ciest a plôch na skládky dreva. Mal by sa tiež postarať o bezpečnosť občanov pod lesom, ktorý vyrúbal, pretože namiesto lesa je tam holina a holina dažďovú vodu nezdrží ako les. Preto dažďová voda vytvára z lesa hotové potoky čo zatápajú tých ktorý sú v dosahu. Súčasťou verejného poriadku obce by mali byť tvrdé sankcie a náhrady škôd spôsobených občanom vlastníkmi lesa, ak si toto nerobia ale len ťažia. A ak nie, musia nasledovať tvrdé sankcie a náhrady škôd spôsobených občanom. Odcitujem len časť z blogu Michala Kravčíka o kvalite lesa: *„Neporušený les o veku 100 a viac rokov kde sa neťaží je schopný zadržať krátkodobú zrážkovú epizódu 100 mm úplne v pohode, ak povodie predtým nebolo nasýtené“* **(Zdroj: http://blog.sme.sk/diskusie/1849343/1/Taka-je-pravda-Cesty-Karpat-vytapaju-nase-obce.html). V. Briš**

XI. DNI RABČE

**Prvýkrát počas týchto Dní Rabče neprialo počasie.
Aj záujem o piatková vystúpenie skupiny PROFIL bol minimálny. Ešteže sa počasie umúdrilo v sobotu podvečer – vtedy mnohí z nás išli s deťmi na kolotoče alebo využili na novom námestí jarmok na nákup odpustových suvenírov, sladkosti. V nedeľu poobede sa rozpršalo a už neprestalo ani do večera. Jarmok skončil. Hlavný program sa presunul do kinosály.**

Program moderovala Mgr. Oľga Gluštíková. Nedeľné podujatie zahájil starosta obce Dušan Ratica.

Prvý vystúpil cirkevný spevokol z Rabče Marana Tha. Nasledoval detský folklórny súbor pod vedením p. Ľudmily Patčinovej, ktorý v tomto zložení vystúpil naposledy. Záujemci o prácu v tomto súbore venujúcemu sa tradíciám našich predkov v goralčine hláste sa u vedúcej p. Ľudmily Ptačinovej .

Po Guraleckách z Rabče vystúpil s bohatým a pekným programom folklórny súbor Poľana Makovská z Poľska a zožal ovácie od divákov.

Nasledovala celá plejáda akordeonistov z Rabče: súrodenci Erika, Mirko, Rastik Kubasákovci, Natália Šurinová, Janko Piták, Kvetoslava Kutláková, Katarína Kutláková, Filip Budzeľ, Patrik Svetlák, Jozef Barut, Dušan Bencúr, Jagnešákovci.

Po nich vystúpila ľudová hudba Jagelkovci zo susedných Rabčíc. Jagelkovci sú výborne zohranou ľudovou hudbou, ktorá desiatky rokov reprezentuje piesne z tohto regiónu. Teraz sa predstavila aj s malými nasledovníčkami, ktorí začali úspešne kráčať v rodinných hudobných šľapajach

Folklórna skupina Turiec z Martina upútala krásnym vystúpením s pestrofarebnými krojmi. Zvlášť upútal návrat chlapov z ďalekej práce domov. Zvítanie sa žo ženami. Radosť. A bolestivé chvíle lúčanie, keď chlapi opäť odchádzajú ďaleko za prácou.

Sólový harmonikár z ľudovej hudby p. Tomčala zo Starej Bystrice ukázal na akej profesionálnej úrovni sa dá hrať na harmonike.

Bodkou programu bolo pekné vystúpenie harmonikára Ferka Budzeľa a speváka častušiek z Rabče s ústnou harmonikou Jozefa Adamčíka.

Diváci odmenili oboch búrlivým potleskom. **V. Briš**

Častušky

*Ľudia si mysleli, že v Rabči udrel hrom,
nedávno Gaceľ bol tak ako tankodrom.*

*Tankodrom nebude, dali obrubníky
ľudia sa pýtali kde budú chodníky.*

*Je tu obrubníkov, dlažby ako maku,
už to tu vypadá jak na Václavaku.*

*Veď aj dom kultúry, že bude po novom,
sála bude väčšia ešte aj z balkónom.*

*V Jednote sa bude horšie nakupovať,
lebo sa už pred ňou nedá zaparkovať.*

*Šoféri zo SADKY začali sa mračiť,
prídu do Gaceľa, neni kde otočiť.*

*Ej ľudia neviete čo tu všetko bude,
budú tu fontány ako v Holiwude.*

*V Gaceli nebude treba nohy stískať,
budú tu záchody, bude sa kde višťať.*

Jozef Adamčík

Vymenil motorku – za koňa!

Orava je bohatým krajom len pre tých ľudí, ktorí chcú vidieť jej bohatstvo aj v niečom inom, než v peniazoch. Najväčším oravským pokladom je príroda a život idúc s ňou ruka v ruke. Vie to aj Emil Chromčák, ktorý v lesoch v okolí Rabče postavil svoj malý rodinný ranč. Tento – kedysi motorkár – vymenil svojho kovového tátoša za živého koňa a ruiny domu na jednom z koncov dediny premenil na nepoznanie.

Začínal na stračej nôžke

Všetko sa začalo, keď pán Emil chodieval do neobývaných končín blízko svojej obce na prechádzku so psami. Pod lesom sa mu zapáčila lúka so starým domom, ktorý niekto síce začal prerábať, ale zanevrel naň a všetko zarástlo trávou. Keďže s rodinou býva v byte, miesto sa mu pozdávalo, informoval sa o ňom a začal pomýšľať o kúpe.

„Keď som to chcel kúpiť všetci vraveli, že načo takú chajdu chcem. Bolo tu trošku dreva, troška múru – ako na stračej nôžke! Každý vravel – to len podpáliť a zvaliť!“ Urobiť z malej zrúcaniny niečo obývateľné nebolo ľahké. Vyžadovalo si to viacročné úsilie.

Novodobí „krajinkári“

Za štyri roky Emil Chromčák premenil rumovisko na malý rodinný ranč. „Najprv som chalupu staval na to, aby sme sa tu stretávali na motorkách. Spolu s chlapmi z Rabče a zo susedných dedín sme kedysi jazdili na nich kade tade horskými cestami a obdivovali krajinky. Ale na koni je na koni! Tak sme motorku predali a povedal som chalanom, že si kúpim koňa. Ani manželka mi vtedy neverila. Všetci sa smiali, až kým som s tým koňom nedošiel,“ spomína si. Cválanie po krajinkách je vraj s jazdou na motorke neporovnateľné, pretože v sedle si jazdec stíha vychutnať aj tú nádheru lúk, kopcov a lesov okolo seba.

Prvý kôň je „policajt“

„Môj dedo choval kone, ale to si už nepamätám. Viem len, že starká traktor na záhon nepustila, chcela robiť všetko okolo poľnohospodárstva iba s koňom,“ spomína Emil Chromčák na svoje detstvo v Oravskej Polhore. Sám to však so svojím prvým štvornohým priateľom nemal ľahké: „Kúpili sme si surového koňa, ktorý nevedel nič a my sme skoro tiež nič nevedeli. Tak sme učili koňa a on učil nás. Nenosil sedlo ani jazdca, robil zle, bol ešte žrebcom. To nie je iba tak, že dáš koňovi sedlo a ideš!“ smeje sa a hovorí: „Bol veľmi vysoký. Keď som vypil dve - tri pivá, nemohol som naňho vysadnúť.“ Predali ho napokon až do Bratislavy, keď o zviera prejavila záujem jazdná polícia. Koník dnes zrejme chodí dávať pozor na futbalové zápasy a iné policajné akcie.

Zorro, Indiáni aj kovboji

V súčasnosti chová rodina Chromčákovcov dva tátoše. Pán Emil sa vraj riadi heslom, že kovboj jazdí v každom počasí a snaží sa byť v sedle vo všetkých štyroch ročných obdobiach. Na otázku, či sa mu už niekedy jeho „dopravný prostriedok“ splašil, odpovedá: „Každý kôň má štyri nohy a vždy sa potkne. Aj mu sem-tam preskočí. Máme všelijaké zážitky, už sme neraz ležali aj pod ním. Malý sused Dominik chcel ukázať, ako Zorro stojí na zadných nohách a prešvihol to a zvalil koňa na seba. Dnes aj tak jazdí bez sedla ako Indián.“

Kôň verzus motorka

Momentálne uvažuje Emil z Rabče nad tretím štvornohým zvieratkom, problém však predstavuje najmä jeho ustajnenie v zimných mesiacoch.

„Keď som dojazdil, motorku som cúvol do pivnice a umyl som ju až na druhý deň. Okolo koňa ale musíš všetko porobiť hneď, lebo je živý. Do motorky si nalial benzín, do koňa tiež treba riadne nasypať, tiež nepôjde len z trávy,“ porovnáva s humorom svoju minulú kovovú a terajšiu zvieraciu „mašinu“ jej majiteľ. Z povinnej výbavy koniara mu určite nechýba brašňa, spacák, klobúk či kompletné kovbojské oblečenie. Takúto výstroj má aj pre svoje dve dcéry. Ako nám prezradil, sníva o tom, že s koníkom tento rok vylezie na Babiu horu a to aj keby nemal ísť na ňom, ale vedľa neho.

Rodinný „koníček“

Na otázku, aký vzťah majú Chromčákovci ku svojim štvornohým zverencom hlava rodiny odpovedá, že ich kone sú považované za rodinných príslušníkov, sú veľkou súkromnou záľubou. Aj svoj malý ranč vnímajú len ako rodinnú záležitosť, preto chalupu rozhodne neprenajímajú, nepožičiavajú ani nechcú predať. „Je tu pekne, ale nechcem to priveľmi medializovať. Keby som mal z toho nejakú zárobkovú činnosť, už by to potom nebol oddych,“ hovorí pán Emil a spokojne dodáva: „Večer tu sedávame pri ohni. Hneď za kopčekom majú družstevníci jalovice, tie majú zvonce. Po zotmení krásne zvonia, v tichu lesa počuť len zvonenie. Už by som to tu nevymenil za nič na svete.“

Za chvíľu nadídu letné prázdniny a príbehom pána Chromčáka by sa mohli inšpirovať aj mnohí iní Rabčania. Okolie našej obce ponúka nespočetne veľa podobných miest s krásnou prírodou. Život netreba vidieť len cez peniaze a za každú cenu všetko speňažovať. Občas sa treba poobzerať po nejakom prírodnom „kútiku“ pre seba a pre svoje deti, kde si všetci môžu oddýchnuť a pomaly realizovať svoje vysnívané „koníčky“.

(Oľga Gluštíková ml.)

Zdroj fotografií: Adriána Chromčáková, súkromný rodinný archív, V. Briš.

Hliníkový kapitalizmus

Stáli sme na autobusovej stanici. Nebolo nás veľa. Možno tak akurát, aby sme obsadili všetky miesta v autobuse, ktorý dnešný večer posledný krát smeroval z bodu A do bodu B. Niektorí z nás mali veľké tašky, iní ťahali príručnú batožinu. Čakali sme na to klasické zasyčanie dverí, kedy v momente nastane malý priestor medzi tými, ktorí stoja von, a tými, ktorí vyťahajú malé kovové mince, pretože vedia, že už sú na rade. Ale zatiaľ sme len stáli a upierali pohľady na príjazdovú cestu. O pol ôsmej večer na nástupišti v Banskej Bystrici.

Je zaujímavé sledovať ľudí, ako čakajú. Sú viac čitateľní ako kdekoľvek inde. Nedávajú pozor na to, čo rozprávajú, akým spôsobom a s kým. Nie je ťažké zistiť, odkiaľ idú, kam sa vracajú, čo čítajú, študujú, dokonca sa človek sčasti dozvie aj o rodinných vzťahoch, keď niekto z tých čakajúcich zdvihne telefón a rozpráva s niekým na druhej strane. Stmievalo sa. Bol koniec jedného z obyčajných marcových štvrtkov.

Väčšina z nás boli študenti, tak osemdesiat päť percent, ďalej dve mamičky s deťmi, piati robotníci a jeden 79-ročný pán. Študenti sa silou vôle, alebo silou zotrvačnosti tlačili jeden na druhého takým spôsobom, že pripomínali rôznofarebnú masu.

„Zase meškajú, nezmestíme sa všetci,“ prehovoril zrazu ku mne starší pán, ktorý stál tesne pri mne. Akoby na uistenie som sa pozrela na hodinky a skonštatovala to isté. Autobusový spoj MHD, ktorý pravidelne premáva trasou Banská Bystrica – Ružomberok o pol ôsmej večer meškal takmer hodinu.

„Diaľkový spoj,“ dodala som, aby sa tichá priepasť medzi mnou a mojím novým priateľom nezväčšovala.

„Diaľkový spoj, nediaľkový *spoj, dnes to je už jedno, slečna. Nezmestíme sa všetci. Dnes je iná doba. Najskôr mládenci a slečinky, potom matky s deťmi a nakoniec starci.“*

Niečo také nečakané ma naozaj zarazilo, možno ani nie význam slov, ako pokojný spôsob ich referovania. Vedela som, že to príde po krátkej pauze.

„Zlatý komunizmus,“ povedal ten starý človek a pohľadom zablúdil niekam, kde mlieko stálo dve koruny a chlieb bol na príděl. Nezmohla som sa na slovo. Vysvetľovať staršiemu človeku, ktorý ledva stojí na nohách, v zhoršujúcom sa počasí o nadobudnutej slobode, sviečkovej manifestácii alebo ľudských právach bolo zbytočné.

„Čo študujete, slečna?“ „Študujem žurnalistiku, pane.“ „A čo je to presne tá žurnalistika?“ „Hmm, to študujú ľudia, čo chcú byť novinári.“ „Tak to by ste s tým mali niečo urobiť, napísať o tom, ale vlastne koho to dnes zaujíma? Dnes noviny píšu iba o tých čo majú peniaze. Prečo ste to chceli študovať? Zaujímajú vás tie polonahé ženy v dnešných časopisoch alebo tí naši politici, čo len kradnú, kde môžu?“ V tej chvíli mi na um zišli idealistické dôvody, prečo sú na svete novinári, ale popravde nič, čím by sa dalo argumentovať, pretože inak by sme neboli v tejto situácii.

„Vždy ste to chceli robiť?“ „Vlastne nie, v júni mám skúšky na medicínu,“ v tej chvíli mi otázka padla vhod.

„Tak pani doktorka, jedno lepšie ako druhé, akurát idem z ušného, ledva počujem a tie drahé lieky, to budem radšej hluchý.“ „Tak to máte v tom štáte: tri malé deti, len tak-tak vyžijeme z materskej, manžel musel odísť po stavbách, takmer ho nevidím doma,“ skonštatovala vedľa nás mamička s dvoma deťmi v kočíku a s jedným na rukách. Je zaujímavé, že je možná taká rýchla spriaznenosť duší, ktorá vychádza zo zlej sociálnej situácie.

„Tak, tak, nič nerobia tí politici, ja platím poisťovni po novom štyridsaťšesť eur mesačne,“ skonštatoval mladý študent, ktorý podľa našich zákonov nebol dosť mladý, pretože mal nad dvadsať šesť rokov. *„A ešte to zvýšenie DPH, vždy som hovoril, že dávame prachy hovädám.“* V tej chvíli na mňa doľahla strašná bezmocnosť. Nevedela som, čo na to povedať. Nepotrebovalo to komentár. Ešte že prišiel autobus. Vlastne, presnejšie mikrobus, pretože ten „diaľkový“ jednoducho odišiel. Masa farieb sa ešte viac stlačila. Ja, ten starý človek, mamička s tromi deťmi a zopár idealistov sme stáli na konci radu a nezmohli sa na slovo.

„Beriem len dvadsať,“ skonštatoval ako nič šofér autobusu. Nastalo hlasné nadávanie, zdvíhanie mobilných telefónov alebo hromadný odchod. Mikrobus odišiel s dvadsiatimi ľuďmi a my ostatní vrátane pána Petra, ako som sa neskôr dozvedela, sme čakali do tretej rána na autobusovej stanici na ďalší spoj. Ešte že sa ten chlapec s vyberaným slovníkom postaral o to, aby mamička s troma deťmi mohla nastúpiť. Slušne sa to totiž vyriešiť nedalo. A tak som sa naučila v ten večer verejne nadávať, ale to je už o inom.

„Určite o tom napíšem, musím,“ ozývala sa vo mne moja nadobudnutá zodpovednosť ochrancu verejnosti. Hovorila som si to stále dokola počas tých piatich hodín zažitých na prelome dvoch marcových dní.

Na druhý deň som s elánom a myšlienkou na ľudí na konci radu obvolala MHD v Banskej Bystrici a mestský úrad. Všade ma s milým úsmevom odbili, že nie je možné zaradiť nový spoj v konkrétnom časovom úseku, respektíve, že to nie je ich problém.

Moja snaha pohnúť veci dopredu zakaždým skončila v inej slepej uličke. Zdá sa, že byrokracia ma porazila rovnako, ako ľudí predo mnou.

Nemyslím si, že komunizmus bol zlatý, ako mi tvrdil pán Peter do tretej rána, ale rada by som uverila tomu, že kapitalizmus je aspoň z hliníka, nie iba z papiera, ako tvrdila mamička s trom deťmi alebo *„z našej poctivej práce, ktorou kŕmime nenažrancov“*, ako ma presviedčal študent, ktorý stále platí 46 eur za zdravotné poistenie.

(Lucia Kozáková)

Oppenheimer verzus Fleming – ZDRAVIE JE VECOU PEŇAZÍ

V roku 1941 otriasla svetom revolúcia, ktorá mala dlhodobé následky. Jej protagonistom priniesla nesmrteľnosť v dejinách vedy. Straty sa počítali v miliónoch – takýmto spôsobom antibiotikum Alexandra Fleminga ničilo patogény v ľudskom organizme v priebehu niekoľkých sekúnd. Penicilín priniesol úspech nielen vedcom a lekárom, ale taktiež odštartoval ďalšiu revolúciu, ktorej straty sa už nepočítali na mikroorganizmoch, ale paradoxne na ľudských životoch!

Lieky sa stali biznisom

Farmakologický priemysel je jeden z najbohatších sektorov svetovej ekonomiky. Lieky, hneď po jedle, dosahujú najvyššie spotrebiteľské čísla. Sú nevyhnutné z globálneho aj humánneho hľadiska. V 21. storočí sa práve farmakológia stala najväčším biznisom vo svete peňazí. Mnohé chemické závody boli sprivatizované alebo sa stali stredobodom záujmu lukratívneho podnikania. Zdravie má určite vyššiu hodnotu ako nové auto či podiel akcií v prosperujúcej spoločnosti, a práve tento fakt sa stal základným kameňom úspechu. Farmaceutické firmy každoročne vynakladajú viac než 35 000 eur na jedného lekára len preto, aby predpisoval ich produkty. Viac než sedemdesiat päť percent popredných vedcov z oblasti medicíny financujú tie isté farmaceutické koncerny, ktoré v konečnom dôsledku držia v chode ekonomicky nestabilné a zadlžené zdravotníctvo.

Neliečia, ale škodia

V roku 1980 priniesla švédska farmaceutická spoločnosť na trh revolučný liek na artritídu. O dva roky neskôr informoval ten istý podnik o možných negatívnych príznakoch liečiva, pričom „možné negatívne príznaky“ boli podložené dvadsiatimi siedmimi radikálnymi poškodeniami pečene a piatimi úmrtiami na území Anglicka. Vioxx, ďalší bojovník proti reumatickým ochoreniam, uvedený na trh firmou Merck, si vyžiadal tisíce kardiovaskulárnych ochorení a nárast srdcovocievnych infarktov. Prozac alebo Fluctin, antidepresívum, ktorého nežiaducimi účinkami sú pocity úzkosti a zúfalstva, z osemdesiatich dvoch percent užívajúcich pacientov viedol k nárastu agresie a samovrážd. V tehotenstve tento liek zvyšuje riziko, že sa u novorodenca prejavia abstinenčné príznaky alebo anomálie pri dýchaní.

IX. DEŇ TANCA

Opäť sa zišli tanečné súbory z Oravy, aby sa predstavili s peknými súťažnými tancami. Je škoda, že je stále malý záujem o toto pekné podujatie zo strany Rabčanov.

Deviaty ročník súťaže pripravilo Oravské kultúrne stredisko D. Kubín v spolupráci s MKS a OcÚ v Rabči. Súťaž bola podporovaná z projektu Od leta do jari spoločne vy i my, ktorý je spolufinancovaný EÚ z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ďalšie finančné prostriedky sú prideľované zo štátneho rozpočtu v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 – 2013. Deň tanca moderovala p. Katarína Budzeľová.

Súťaže sa zúčastnilo 12 tanečných skupín: Izabel a Hviezdičky z CVČ Maják v Námestove, Funky giris a Slniečko zo Zuberca a Habovky, Karolínka 1, Karolínka 2 a Karolínka prípravka zo Zuberca, Slniečko z Oravskej Lesnej, Chrobáci zo ZUŠ v Nižnej, Žabka, Žabka junior mladšie a Žabka junior staršie zo ZUŠ v Trstenej. Hosťom bol tanečný súbor Art dance senior z Bielsko Bialej z Poľska, ktorý bol nesúťažnou perlou podujatia.

Odborná porota hodnotila súťaž v kategóriách: moderný, country a spoločenský tanec. Všetci účinkujúci a kolektívy dostali diplomy a vecné ceny.

Za choreografiu udelila porota tanečným súborom 3 hlavné ceny: Karolínke zo Zuberca, ktorý vedie Eva Brečková (tanec-clogging Hanbáčik), Žabka junior staršie zo ZUŠ Trstená, ved. súboru je Miroslava Malatinková (scénický tanec Dawn) a Slniečku zo Zuberca a Habovky – vedúcimi sú Janka Vrláková a Lucia Jančová (moderný tanec Šmolkovia). **Text a foto V. Briš**

Novodobé „zbrane“

Zoznam omylov, korupcií a machinácií farmaceutických koncernov je väčší než ich niekoľkomiliónový zisk. Je totiž samozrejmosťou, že najskôr vznikne liek a až o niečo neskôr zistia, že antidepresívum vyvoláva depresiu a z detí sa stanú narkomani ešte pred ich narodením. Alexander Fleming vynájdením Penicilínu, podobne ako Robert Oppenheimer vynájdením atómovej bomby, nechtiac spustil proces, v ktorom sa veda stáva zbraňou hromadného ničenia s nežiaducim účinkom smrti.

Lucia Kozáková

Rabčianski divadelníci a mažoretky potešili žiakov z Námestova

Rabča/Námestovo – Tancovanie mažoretiek, hip-hoperiek, vystúpenie rozprávkového divadla či spievanie ľudových piesní. To všetko zažili vo štvrtok 19. mája deti zo Špeciálnej základnej internátnej školy v Námestove. Občianske združenie Centráčik spolu s námestovským Centrom voľného času Maják a deťmi zo záujmových krúžkov z Rabče a Námestova si pre ne pripravili zaujímavé kultúrne podujatie s názvom „Deti deťom".

Už po štvrtý raz sa v Špeciálnej základnej internátnej škole v Námestove predstavili rabčianske mažoretky spolu s ďalšími tanečnými skupinami námestovských žiakov. Spestrením programu bolo vystúpenie detského divadelného súboru Faust a margarétky s hrou s názvom Hrozná potvora alebo Za všetkým hľadaj draka. Už podľa samotného názvu by sme čakali, že hroznou potvorou bude drak, ktorý uniesol princeznú, avšak prekvapením pre malých i väčších divákov zo špeciálnej školy v závere divadelnej hry bolo zistenie, že skutočnou „potvorou" bola samotná princezná. Na konci podujatia sa všetci zúčastnení postavili a zaspievali si spolu oravské ľudové piesne. *„Pre deti je to povzbudenie. Je potrebné, aby videli, že nie každý je zdravý. Veď majú tak veľa - zdravie - a dokážu sa rozdať, s tancom vystúpiť nielen súťažne, ale aj byť darom pre druhé deti,"* zdôraznila dôvod tohto podujatia vychovávateľka Andrea Lubasová, predsedkyňa Občianskeho združenia Centráčik. Deti majú na stretnutiach tohto typu možnosť nájsť si nových kamarátov, prekonávať strach zo zoznámenia sa s inými, poznávať viac seba i druhých. *„Tieto vystúpenia majú pozitívny dopad nielen na divákov, ktorí nás ocenia potleskom, ale aj na našich malých hercov, ktorí radi chodia vystupovať pre starších, opustených, pre ľudí zdravotne či sociálne znevýhodnených. Zapájanie sa do charitatívnych akcií umožňuje „správne rásť" aj našim žiakom z detského divadelného súboru, v ktorých zaangažovanosťou a zmysluplným vyplnením voľného času sa snažíme pestovať pocit zodpovednosti, kooperáciu, empatiu, čo pevne veríme, ovplyvní aj ich budúcu činnosť v tejto oblasti, pretože aj týmto vychovávame a vedieme generáciu detí k tomu, aby sa aj z nich raz stali dospelí so „srdcom na správnom mieste", ochotných podať pomocnú ruku kedykoľvek ľuďom v núdzi, odstraňovať bariéry a napomôcť v integrácii ľuďom so zdravotným či sociálnym znevýhodnením do spoločnosti a bežného života,"* poznamenala vedúca rabčianskeho divadelného súboru Adriána Škrková. *„O význame charitatívnych akcií nás presviedčajú aj reflexie detí bezprostredne po uskutočnených akciách, z ktorých medzi najkrajšie určite patrí akcia Darujte Vianoce organizovaná pre deti z Detského domova v Močenku, taktiež vystúpenia pre domovy dôchodcov, pre deti z charitného domu či špeciálnej školy."* Občianske združenie Centráčik sa venuje detským charitatívnym akciám už štvrtý rok. Na posledných troch akciách sa k ním po prvý raz pridal aj tento divadelný súbor. V minulom roku žiaci z krúžkov a divadla na sviatok Mikuláša navštívili Dom sv. Hildegardy z Bingenu v Rabči, na Vianoce aj Domov dôchodcov v Novoti a Oravskej Lesnej. Ako nám povedala Andrea Lubasová, chcela by poďakovať najmä Základnej škole s materskou školou v Rabči, pánovi riaditeľovi i pani zástupkyni, tiež za podporu celému učiteľskému zboru, lebo vďaka ním sa uskutočňujú všetky jej aktivity s deťmi z Rabče. Osobitne ďakuje pani učiteľke Adriáne Škrkovej, ktorá jej pomáhala organizovať všetky vymenované podujatia s deťmi. **(og)**

Bodovali na detskom literárnom Majáčiku

Námestovo/Rabča – V prvom ročníku súťaže Detský literárny Majáčik, ktorú hodnotila porota v piatok 3. júna v Centre voľného času Maják v Námestove, uspeli aj dve žiačky z Rabče. Súťaž organizovalo CVČ Maják v spolupráci s Občianskym združením Centráčik.

Do súťaže bolo zaslaných 37 literárnych prác zo základných škôl prevažne z Mútneho, Rabčíc, Rabče, Sihelného a Námestova. Porotu tvorili spisovateľ Jozef Medard Slovík z Rabčíc a učiteľka slovenského jazyka a literatúry Viera Kojdjaková z Rabče.

Z rabčianskych detí bodovala v poézii za 1. – 4. ročník iba osemročná Nikolettka Pitáková, ktorá skončila na druhom mieste. V kategórii 5. – 9. ročník porotu zaujala svojimi básňami 13-ročná Adriána Škrková, ktorá si tak vybojovala prvenstvo. Do súťaže svoje práce poslali viacerí žiaci pod vedením pani učiteľky Adriány Škrkovej. Ocenení dostali diplomy a ceny, ostatným sa ujdú pekné pochvalné listy.

„Je šťastie, že sa deti ešte vôbec chytajú písania, lebo v dnešnej dobe už ani čítanie nie je na školách populárne. Prekvapilo ma, že sa deti zapojili v takom hojnom počte. Poznám, ako dnes žiaci pracujú, sú u nich veľké problémy niečo napísať tak, aby to malo aj nejakú umeleckú hodnotu," povedala na margo súťaže pedagogička Viera Kojdjaková. Ako nám povedal porotca Jozef Medard Slovík, niektoré práce ho skutočne zaujali. Hodnotili sa mu však ťažko, pretože je to iné než to, čo bežne číta. Snažil sa preto vžiť do detskej duše.

V súťaži najviac cien získala Cirkevná ZŠ v Sihelnom, ktorá si odniesla ocenenia za najlepšie miestne povesti a najkrajšiu poviedku za 5. – 9. ročník ZŠ. V kategórii 1. stupňa ZŠ v poézii excelovala deväťročná Kristína Jurčáková z Mútneho, v próze zase iba osemročná Radka Tomovčíková z Námestova. „Chceli sme zorganizovať *pre deti niečo nové, najmä aby začali tvorivo rozmýšľať a pracovať. Verím, že to bude pre ne nový štart a budú nám aj v ďalších rokoch pravidelne posielať svoje literárne práce,"* povedala vychovávateľka CVČ Maják, Andrea Lubasová, hlavná organizátorka súťaže. Veríme preto, že aj v nasledujúcich rokoch budú rabčianske deti malými literárnymi majáčikmi, ktoré presvietia fantáziou a tvorivosťou celé svoje okolie. **(og)**

Haiku

Míľnik života
Rázcestie dospelosti
Skončilo detstvo

Čítanie knihy
Brána do čarovných snov
Výkrik pointou

Všetky súťaže
Preveria schopnosti
Na pokraji síl
Telenovely
Zlodejky nášho času
Zastretej mysle

Dám svojmu srdcu
Na túlavé topánky
Pár drobných mincí

Plyšový medveď
Plamienky v detských očkách
Prvé Vianoce

Najviac sa ráta
Mať psa za kamaráta
Vylízať sa z rán

1. miesto Adriána Škrková VII. A v kat. poézia II. 5 – 9. r.

DEŇ MATIEK

Deň matiek opisuje moderátorka programu Ninka Jatyelová, II. B: *Myslím si, že medzi najkrajšie sviatky v roku patrí Deň matiek*.

Každý z nás si mamku veľmi váži a má ju rád. Preto aj my, deti zo ZŠ s MŠ v Rabči sme im ako vďaku pripravili krásne vystúpenie.

Po príhovore pána starostu sa predstavili detičky zo škôlky s bohatým programom básničiek a pesničiek. Nezaostávali sme za nimi ani my zo ZŠ. Predstavili sa mažoretky, spevácky krúžok, folklórny súbor Goralecki i divadelný detský súbor Faust a margarétky s veľmi dobre pripraveným vystúpením. Som rada, že v divadelnom predstavení som mala možnosť zahrať si úlohu kráľa. Nesmieme zabudnúť pripomenúť aj tanečné vystúpenie detí z domu Charitas. Pri vystúpeniach bola aj tréma, ale keď sme videli úsmevy na tvárach mamičiek, tak razom niekde utiekla. Mamičkám sa program určite páčil, veď vo viacerých ich očiach sa zaleskla malá slzička.

Pozor, Deň matiek však nie je len o vystúpeniach! Každý z nás si mamičku musí vážiť v akýkoľvek deň a stále jej pomáhať, či už má sviatok alebo nie, napr. pomôcť pri upratovaní a iných domácich prácach, správať sa milo a dobre sa učiť. Tak by sme vôbec ani nemuseli kupovať drahé bonboniéry a iné dary. Stačilo by ju potešiť bozkom, úsmevom, obyčajnou kvetinkou a zázračným slovom ďakujem.

Deň matiek sa skončil, no my vieme, že len v kultúrnom dome. Mamku si treba vážiť po celý život každý Boží deň!

Rabčianske deti sa stali rytierom!

Koncom mája sa na dvojdňovom podujatí s názvom Anglický večer 25 rabčianskych detí stalo rytiermi.
Malí Rabčania, ktorí navštevujú krúžok Angličtiny organizovaný Centrom voľného času Maják v Námestove si tak precvičili nielen cudzí jazyk, ale aj šerm či schopnosť spolupracovať v kolektíve.

Na štvrtom ročníku tejto voľno-časovej akcie žiaci najprv dostali čelenky, na ktoré si napísali svoje rytierske meno: Okrem vlastných mien si vymysleli aj prezývky ako Šmulo, Princ, Šeherezáda, Sherlock, Popoluška či Šakira. Následne museli skupinovo vyriešiť desať úloh prevažne v Anglickom jazyku. Odspievali anglické piesne, odrečnili rečňovanky, zahrali divadlo o Snehulienke, Červenej čiapočke a úspešne prešli skúškou mlčanlivosti. Potom strážili poklad a tí, čo vydržali až do polnoci, zapísali svoje mená na listinu statočných.

Ako nám objasnila vychovávateľka CVČ Maják Andrea Lubasová, cieľom týchto úloh bolo, aby sa deti naučili používať jazyk prakticky, formovali svoj vzťah k cudziemu jazyku formou hry, získali nové vedomosti a formovali svoj charakter, vôľové vlastnosti.

Zlatým klincom večera sa stalo dvojhodinové vystúpenie šermiarskej skupiny Starí Slovania z Podbiela. Tí žiakom predviedli historický šerm a usporiadali diskusiu, počas ktorej im priblížili život, zvyky a históriu Staroslovanov či Veľkej Moravy. Deti si samé mohli vyskúšať základné šermiarske pozície s drevenými maketami mečov. Dozvedeli sa tiež základné informácie o rytierskej zbroji či živote rytierov.

„Podstatou toho všetkého bolo, aby sa deti naučili pracovať v skupine, aby neboli individualisti a pomáhali si navzájom, aby sa naučili rešpektovať sa medzi sebou. Chcem sa poďakovať najmä šermiarom, lebo ich vystúpenie bolo úžasné a veľmi naše deti zaujali," povedala vychovávateľka Andrea Lubasová.

Malí Rabčania si tak domov odnášali nielen pekné zážitky, ale sa aj niečo nové naučili. **(og ml.)**

KONIEC ŠKOLSKÉHO ROKA2010/2011

Kalendár nám opäť ukázal 30. jún, záver školského roka a začiatok najkrajšieho obdobia pre všetky deti na svete.

Dovoľte na úvod použiť slová zveršovanej ľudovej rozprávky s názvom: *ČI JE PRAVDA NA SVETE?* Myslím, že dnes je vhodná chvíľa na takúto otázku. Asi ste si ju nepoložili vy, ktorí máte na vysvedčení jednotky, dvojky, prípadne aj trojky. Veď aj trojka je dobrá, najmä ak je s ňou človek spokojný a vie, že pravdivo odráža stav jeho vedomostí. Možno ste si ju ale položili vy, ktorí máte na vysvedčení tie slabšie známky. Jedna z múdrych pedagogických teórií hovorí, že ak má človek úspech, pripisuje ho sebe: *„To ja som dobrý, múdry, schopný...“* Zabudne na mamu, ktorá pripravila raňajky, pani kuchárku, ktorá navarila obed, brata, sestru, otca, ktorí upratali, len aby sa úspešný žiak či študent mohol učiť. *„To ja.“* Keď je človek neúspešný, hľadá vinu mimo seba. *„Ja za to nemôžem. To pán učiteľ, učiteľka na mne sedia, učivo je ťažké, rodičia mi nevytvoria podmienky. To oni.“* Nuž teda na záver opäť otázka: *ČI JE PRAVDA NA SVETE?* Odpoveď si vo svojom vnútri musíme nájsť sami.

Školská reforma umožnila viac slobody

Je za nami školský rok 2010/2011. Rok, v ktorom pokračovala realizácia školskej reformy. Jej výsledky bude možné zhodnotiť už o 1 rok v 1. – 4. ročníku a o 2 roky v 5.– 9. ročníku. Môžeme konštatovať, že jej pozitívom je väčšia sloboda pre školy a žiakov vo výbere učiva v jednotlivých predmetoch, možnosť posilniť časovou dotáciou predmet, pre ktorý má škola najlepšie podmienky, alebo predmet, ktorý je z hľadiska súčasného vývoja najviac potrebné rozvíjať.

Škola mala 641 žiakov, tretina má výborné výsledky

V školskom roku 2010/11 navštevovalo našu ZŠ 641 žiakov, ktorí boli zaradení do 15 tried v ročníkoch 1. – 4., vrátane 0. ročníka a 16 tried 5. – 9. ročník, spolu 31 tried. Pri škole pracovali dve oddelenia ŠKD. Na výchovno-vyučovacom procese sa podieľalo 43 pedagogických a výchovných pracovníkov. Z celkového počtu 641 žiakov neprospeli 13 žiaci, z toho 11 absolvujú opravné skúšky a výborné výsledky dosiahlo 274 žiakov, čo je viac ako 1/3. **V oblasti správania žiaľ nedošlo k žiadnemu zlepšeniu.** Celkovo máme 5 riaditeľských pokarhaní, 14 znížených známok zo správania na II. stupeň, 3 znížené známky zo správania na III. stupeň.

Najúspešnejší žiaci

Ako každoročne aj v tomto školskom roku sa naši žiaci zúčastnili množstva súťaží, kde dobre reprezentovali našu školu v okresných, krajských aj celoslovenských kolách.

Úspešne si počínali v súťažiach z matematiky, jazyka slovenského, fyziky, zemepisu, prírodopisu, chémie, dejepisu, telesnej, výtvarnej, hudobnej a náboženskej výchovy, anglického a nemeckého jazyka. Dovoľte pripomenúť mená tých najúspešnejších.

Veľmi dobre si v súťaži **„Hviezdoslavov Kubín“** počínala **Natália Jochimová (IV. C)**, keď v okresnom kole skončila na **1. mieste** a v krajskom kole získala čestné uznanie. Na 3. mieste sa umiestnila aj v literárnej súťaži **„Štúrov Zvolen“**. V tej istej súťaži skončila na 3. mieste aj **Adriána Škrková (VII.A)**, ktorá obsadila aj **1. miesto v súťaži „Literárny Majáčik“** v regionálnom kole. V tejto súťaži bola úspešná aj **Nikoletta Pitáková (II.B)**, ktorá obsadila 2. miesto. Žiačky pripravovala PaedDr. A. Škrková.

V divadelnej súťaži „O erb mesta Dolný Kubín“ získali individuálne ceny za herecké výkony princeznej a draka žiačky **Natália Jochimová (V.C), Adriána Škrková (VII.A), Kristína Michaláková (V.C) a Patrícia Raticová (IV.A).** Pripravovali PaedDr. A. Škrková a Mgr. M. Dulka.

V okresnom kole „Slávik Slovenska“ získala 2. miesto **Michaela Kolčáková (IX.A)**. Pripravovala Mgr. A. Vorčáková.

Vo výtvarnej súťaži „Vesmír očami detí“ 2. miesto obsadila **Marcela Buškoová (VII.A)**. Pripravoval Mgr. M. Dulka.

V olympiáde z nemeckého jazyka sa **Ján Piták (VI.B)** umiestnil v okresnom kole na 3. mieste. V tej istej súťaži sa **Jozef Piták (VII.A)** umiestnil na 2. mieste. Pripravovala Mgr. E. Miškovičová.

V technickej olympiáde sa **Matúš Jašák (IX.C) a Dávid Chromek (VII-I.C)** umiestnili na 3. mieste. Druhé miesto získal **Peter Šurinčík (VII.B)**. Pripravovali Ing. A. Kornhauserová a Mgr. M. Skočík.

V astronomickej súťaži žiačky **Martina Pitáková (VII.A) a Adriána Škrková (VII.A)** po víťazstve v okresnom kole postúpili do krajského kola. Pripravovala Ing. A. Kornhauserová.

V geografickej olympiáde bol úspešným riešiteľom v okresnom kole **Erik Fidrik (VII.A)** a zúčastnil sa krajského kola. Úspešnou riešiteľkou bola aj **Viktória Kolčáková (VI.B).** Pripravovali Ing. A. Kornhauserová a Mgr. M. Ciba.

V biblickej olympiáde sa družstvo v zložení **Dominika Dobierková (IX.A), Klaudia Babinská (VI-II.B), Diana Babinská (IX.B)** a **Michaela Kolčáková (IX.A)** umiestnilo na 4. mieste v okresnom kole. Pripravoval Mgr. M. Lettrich.

V matematickej súťaži „Pytagoriáda“ sa v okresnom kole **Juraj Maxa (VII.A)** umiestnil na 2. mieste, **Stanislav Kudjak (VI.B)** na 4. mieste, **Matej Jurčák (IV.A)** získal 3. miesto a **Jozef Barut (IV.B), Tatiana Barnášová (III.C)** boli úspešnými riešiteľmi. Pripravovali Mgr. M. Paľová, Mgr. D. Svrčková, PaedDr. H. Grobarčíková a PaedDr. V. Kubíková.

V súťaži „IQ olympiáda“ družstvo v zložení **Stanislav Kudjak (VI.B), Andrej Volf (VI.B), Filip Pilarčík (VI.B), Ján Garaj (VI.B)** a **Štefan Miklušák (VI.B)** získalo 3. miesto v okresnom kole. Pripravovala Mgr. D. Svrčková.

V okresnom kole chemickej olympiády bola **Lenka Bušková (IX.A)** úspešnou riešiteľkou. Pripravovala Mgr. S. Kotúľová.

V okresnom kole biologickej olympiády bola úspešnou riešiteľkou **Mária Belkotiaková (IX.A).** Pripravovala Ing. E. Motýľová.

Najúspešnejší v atletike

Už tradične celý rad úspešných výsledkov zaznamenali naši žiaci v športových súťažiach. **Najúspešnejšie vystúpenie v histórii školského športu na našej škole sme zaznamenali v atletike.**

Družstvo starších žiačok sa po víťazstve v okresnom a krajskom kole prebojovalo až na majstrovstvá Slovenska, kde obsadilo 8. miesto. Reprezentovali: Michaela Maxová (IX.A) KK **1. m. skok do výšky; Klára Labudová (IX.A)** KK 2. m. skok do výšky a beh na 60 m; **Zuzana Šurinčíková (IX.A) OK 1. m. skok do diaľky; Barbora Chromčáková (IX.C)** OK 3. m. vrh guľou; **Labudová, Šurinčíková,Dobierková, Maxová** KK **1. m. štaf. beh**; **Dominika Dobierková (IX.A); Marcela Oselská (IX.A); Barbora Gužíková (VIII.C); Dagmar Kudjaková (VII.A); Daniela Kekeliaková (VI-II.C); Rebeka Chutňáková (VIII.A); Tímea Metesová (IX.A)-OK; Michaela Heretíková (IX.C)**-KK.

Výnimočný výkon a umiestnenie zaznamenal Tomáš Bublák (IX.A), ktorý v kategórii starších žiakov zvíťazil v okresnom aj krajskom kole v behu na 60 m a 300 m. V celoslovenskom finále skončil v behu na 60 m na 2. mieste časom 7,37 s a v behu na 300 m na 7. mieste časom 39,77 s.

Družstvo starších žiakov sa v okresnom kole umiestnilo na 2. mieste. Starší žiaci zaznamenali aj 2. miesto **v okresnom kole v hádzanej Tomáš Bublák (IX.A), Marián Miklušák (IX.A), Šimon Šurinčík (IX.B), Marcel Španko (IX.B), Peter Gužík (IX.C), Patrik Zboroň (IX.C), Adam Ladňák (VIII.B), Adam Ganobjak (VIII.A), Rasťo Bublák (VIII.A), Mário Kozák (VIII.A)**.

Družstvo mladších žiakov získalo **v okresnom kole v atletike** taktiež 2. miesto. Reprezentovali: **Milan Tisoň (VII.A), Ján Garaj (VI.B), Marcel Zboroň (VI.A), Erik Fidrik (VI-I.A), Blažej Borovka (VI-I.A), Jakub Gábor (VII.B), Juraj Slovík (VII.A), Juraj Maxa (VII.A), Jakub Pienčak (VII.A), Maroš Gluch (VII.C)**.

Veľmi dobré výsledky dosiahli staršie žiačky. V hádzanej po víťazstve v okresnom kole skončili v krajskom kole na 4. mieste. V basketbale sa v okresnom kole umiestnili na 2. mieste. **Druhé miesto získali aj v okresnom kole vo futbale**.

Mladšie žiačky sa v okresnom kole **v atletike** umiestnili na 2. mieste. A opäť 2. miesto zaznamenali aj v obvodnom kole **vo vybíjanej**. Reprezentovali: **Rebeka Chutniaková (VI-II.A), Katarína Iskierková (VIII.A), Timea Metesová (IX.A), Michaela Maxová (VIII.A), Klára Labudo-**

vá (IX.A), Zuzana Šurinčíková (IX.A), Danka Kekeliaková (VIII.C), Katka Dominová (VII.A), Rebeka Dominová (VII.A), Nikola Skurčáková (VI-I.C), Michaela Heretiková (IX.C), Veronika Dobierková (VI.D), Renáta Sitaríková (IX.B), Barbora Chormčáková (IX.C), Andrea Chromčáková (VIII.B), Ivana Šurinčíková (VIII.A), Dominika Valková (VIII.A), Marcela Oselská (IX.A), Kristína Prisenžňáková (IX.B), Dagmar Kudjaková (VI-I.A), Denisa Šurinčíková (VII.C), Michaela Sivková (VII.B), Klaudia Fernezová (VII.A), Huráková Anna (VII.C), Kytková Beáta (VII.C), Alexandra Palitefková (VII.B), Diana Pikošová (VII.A), Nikola Skurčáková (VII.B).

Výborný výsledok zaznamenalo družstvo stolných tenistiek v zložení **Daniela Kekeliaková (VI-II.C), Michaela Maxová (VIII.A), Mariana Brišáková** (VIII.B) a **Nikola Vnenčáková (IX.A), ktoré po víťazstve v okresnom kole skončilo na 3. mieste v krajskom kole.**

Športovcov na súťaže pripravovali Mgr. E. Kolčáková, Mgr. M. Ciba, PaedDr. M. Skočíková, Mgr. J. Pienčák.

Všetkým reprezentantom patrí naše úprimné poďakovanie.

Poďakovanie

Dovoľte tiež poďakovať za dobrú spoluprácu v tomto školskom roku predstaviteľom obce ako zriaďovateľovi nášho zariadenia, rodičovskému združeniu, rade školy, farskému úradu aj všetkým, ktorí rôznymi formami pomoci prispeli k úspešnému ukončeniu školského roka 2010/2011.

Príjemné prázdniny

Na záver chcem zaželať všetkým našim žiakom a učiteľom príjemné prežitie letných prázdnin, aby načerpali dostatok síl, ktoré budú o 2 mesiace opäť potrebovať pri zdolávaní náročných úloh v oblasti výchovy a vzdelávania.

Mgr. Ján Pienčák, riaditeľ ZŠ s MŠ Rabča

NA NÁVŠTEVE V NEMECKOM WÖLFERSHEIME

Nemecké Hessensko, obec Wölfersheim a miestna škola Singbergschule sa v dňoch 22. – 28. mája stali cieľom 28-mich detí 6. – 9. ročníka. zo ZŠ Rabča. Ako nám povedala jedna z učiteliek, Júlia Garajová, žiaci si počas pobytu obzreli hosťovské mestečko, navštívili lanový park, Frankfurt nad Mohanom a hrad v Münzenburgu. Neskôr boli zatriedení do rodín a okrem výletov sa zúčastnili aj vyučovania v miestnej škole. Sprevádzali ich tu: starosta obce, kontrolór, prekladateľka a dve pani učiteľky. Jednou z nich bola aj Adriana Tropeková. Opýtali sme sa jej preto niekoľko zaujímavých otázok o tomto pobyte a tamojšom školstve.

Boli ste takto s deťmi v Nemecku po prvý raz, alebo viac krát? Koľký rok sa už realizuje táto spolupráca?

A.T.: „Spolupráca medzi našou základnou školou a nemeckou miestnou školou Singbergschule vo Wolfersheime sa realizuje už desať rokov. V máji 2001 nás nemeckí žiaci navštívili prvýkrát. Naši žiaci boli teraz v Nemecku druhý raz, prvý raz to bolo v roku 2007. Vtedy sa zájazdu zúčastnilo 40 žiakov.“

V čom vidíte prínos spolupráce s nemeckou školou pre deti z našej obce a pre Základnú školu v Rabči?

A.T.: „Výmenný pobyt našich žiakov v Nemecku hodnotím veľmi pozitívne. Naše deti takto mohli spoznať inú kultúru, novú krajinu, porovnať svoj spôsob života so životom svojich rovesníkov v Nemecku. Okrem toho mali po prvýkrát možnosť vyskúšať si svoje znalosti cudzieho jazyka v „reálnom živote“ a zároveň ich porovnať s nemeckými žiakmi. Myslím si, že väčšina z nich až teraz skutočne pochopila význam svojho štúdia a veľmi ich to motivovalo a posunulo vpred.“

V čom je nemecké školstvo popredu oproti slovenskému? Mali by sme si od nich vziať príklad?

A.T.: „Nemecké školstvo je oproti nášmu školstvu značne odlišné. Žiaci sa už od piateho ročníka podľa svojich schopností a študijných výsledkov delia do troch typov škôl. Rodičom aj žiakom záleží na tom, aby boli ich výsledky čo najlepšie a mohli pokračovať od 5. ročníka na gymnáziu. Z tejto školy majú najlepšiu možnosť pokračovať v štúdiu na univerzitách. Po absolvovaní ostatných dvoch typov škôl – Realschule a Hauptschule – sú ich možnosti na ďalšie štúdium obmedzené. V tom je podstatný rozdiel medzi nemeckým a naším slovenským školstvom, kde sa stredné školy doslova bijú o žiakov, pretože z nich získavajú peniaze a žiaci nemajú žiadny dôvod ani motiváciu učiť sa. To je dôvod, prečo vedomostná úroveň žiakov na Slovensku v posledných rokoch tak rapídne klesla.“

Zľava: Ján Pienčák, riaditeľ ZŠ s MŠ Rabča, Dušan Ratica, starosta obce Rabča, starostu (Bürgermeister) Rouven Kotter z Gemeinde Wolfersheim z Nemecka a tlmočníčka p. Anna Küchenmeister. Vzadu strážna veža v Woelfersheime FOTO JUDR. DUŠAN KRIŠKO

Kedy ste sa o nej dozvedeli o črevnej nákaze baktériou E.coli, ktorá vypukla v tejto krajine? Ako to vnímali vo Wölfersheime, boli nejaké opatrenia z ich strany?

A.T.: „Keďže sme mali nabitý program (cez deň so žiakmi a večer s nemeckými učiteľmi), informácie o nákaze sme sa dozvedeli až na Slovensku. V Nemecku sa o tom v škole nič nehovorilo a so žiadnymi opatreniami sme sa nestretli.“ **(og. ml).**

Budú spolupracovať nielen školy, ale aj obce

Spolupráca s nemeckým Wölfersheimom bude podľa starostu Dušana Raticu v najbližších rokoch pokračovať a naberie nové rozmery.

Koncom mája navštívili nemecké Hessensko spolu s rabčianskymi deťmi, učiteľkami a riaditeľom školy aj zástupcovia našej obce, aby rokovali o ďalších možnostiach kooperácie. *„Chceme rozšíriť túto spoluprácu, aby ľudia z Nemecka prezentovali svoju kultúru v našej obci a našinci zase našu kultúru u nich. Na rokovaní so starostom a predstaviteľmi Wölfersheimu a sme sa dohodli, že spracujú rámcovú dohodu o spolupráci, ktorú by potom prezentovali na budúcoročných Dňoch Rabče, počas ktorých by nás navštívili aj s kultúrnym programom,“* objasnil starosta Dušan Ratica. Rabča plánuje dlhodobo spolupracovať s hessenskou obcou nielen v oblasti školstva, ale aj kultúry, športu a hasičstva. Rámcovú dohodu by mali obe strany podpísať v lete budúceho roku.

(og. ml).

Ako vnímame našu obec?

Poniektorí žijú v Rabči dlhšie, iní kratšie. Naša dedina sa ale nebuduje sama. Za všetkým, čo je z našej rodnej obci, vďačíme ľuďom. Alebo skôr – sami sebe. Ako sa hovorí, bez vetra sa ani lístok nepohne. Preto sme sa vás opýtali: „Čo sa vám v Rabči páči/nepáči? Čo na svojej dedine máte alebo nemáte radi a čo by ste chceli, aby sa zmenilo?“ Ďakujeme za vaše reakcie, ktoré môžu pomôcť k lepšiemu životu v našej obci.

Študentka vysokej školy:

Som hrdá na svoju dedinu. Za posledné roky sa jej vzhľad neuveriteľne zmenil. Ak ma niekto príde pozrieť z iných miest, nemám sa za čo hanbiť. Máme predovšetkým krásny kostol a keďže bývam takmer v centre, aj možnosti na využitie voľného času. Máme dokonca aj potenciál byť mestom. Len aby sme nezaspali na vavrínoch. Ale svoju budúcnosť tu nevidím. Len ťažko sa dokážem zamestnať na Orave. Je mi ľúto hlavne nemilých reakcií na budovanie nového námestia. Ak sa niekto snaží, vždy bude odsudzovaný. Stretla som sa predovšetkým s problémom zvyknúť si na nové parkovisko. Vidieť, že ľudia nevidia do fungovania obce – alebo nechcú vidieť. Parkovisko priamo pred potravinami patrilo obci, obchodné domy v blízkosti nevynaložili žiadne prostriedky na komfort pre ich zákazníkov. Obec chce využiť tieto priestory a navyše parkovisko zabezpečila! Je to iba otázka zvyku. Čo by som rada zmenila? To, že ma z môjho spánku okolo ôsmej hodiny ráno budí obecný rozhlas.

Mária Šurinčíková:

Som spokojná hlavne so snahou ľudí stále niečo zlepšovať, vynovovať, byť lepšou a krajšou dedinou. Len málo obcí je tak pekne zariadených a čistých. Páči sa mi a dúfam, že ešte dlho bude pretrvávať snaha udržiavať tradície (na Veľkú noc, Vianoce, pochovávanie basy,...) ale aj snaženie riaditeľa viesť žiakov ku športovým aktivitám a úsilie obce každoročne vyčistiť dedinu a najmä podporovať zber nebezpečného odpadu a železa. Kvitujem aj iniciatívu farnosti, najmä vytváranie detských a mládežníckych aktivít i pomoc rodinám s horšou finančnou situáciu (i keď by si občas mohli preveriť, či nespočíva len v ich vlastnej lenivosti!).

Nepáči sa mi malý potenciál dediny, aby si udržala vzdelaných mladých ľudí, ktorí utekajú za prácou často do zahraničia. Aj súperenie, či až bitky so susednými obcami (najmä to cítiť, ak človek ide na zábavu alebo niekde si sadnúť do baru, tak „nie našinca“ idú prizabiť). Mala by sa začať kontrolovať veková hranica detí, ktoré navštevujú zábavy. V dedine je málo možností na recykláciu odpadu, hlavne chýbajú kontajnery osobitne pre papier, plasty a sklo. Chýba mi tiež lepšie kino; premieta sa málo filmov.

Luboš Belkoťák:

V Rabči sa mi páči, že tu máme Mecengu, preto že je tam celkom dobré pivo a skoro nikto tam nefajčí. Neviem, čo by sa mi tu mohlo nepáčiť. Je to dobré tak, ako to je.

Študentka vysokej školy:

Netrávim v Rabči veľa času, lebo som väčšinou na internáte. Nemôžem povedať, že by mi niečo veľmi prekážalo a to, čo by som chcela zmeniť, sa netýka priamo obce, ale ľudského myslenia a prístupu. Páči sa mi, že sa niečo začalo diať – najmä budovanie centra, ktoré by malo byť pýchou Rabče. No väčšina ľudí to iba kritizuje. Stojím na zastávke a nepočujem nič iné, len samé kritizovanie a sťažovanie sa na nedostatok parkovacích miest, zlý prístup k Jednote a podobne. Nikto si ale nepozrie, ako to v skutočnosti bude vyzerať, že parkovacích miest tam bude neúrekom aj v okolí tohto obchodu. Konečne sa niečo začalo diať, no ešte si musíme zvyknúť, že sa nič nezaobíde bez kritizovania a Rabča v tomto nie je výnimkou.

./Zuzana Kozáková

Digitálne televízne vysielanie neobíde ani Rabču

Kým STV 1 budú môcť občania Rabče prijímať analógovo do 31. augusta tohto roku, STV 2 a TV Markíza už od 18. apríla fungujú digitálne.

Analógový príjem vysielania TV JOJ vypnú pre Námestovo a okolie v decembri. Preto sa Rabčania musia v domácnostiach už teraz pripravovať na príjem digitálneho vysielania.

Ako? Pôvodné analógové televízne prijímače nebudú schopné prijímať digitálny televízny signál. Každý užívateľ, ktorý má takýto typ televízneho prijímača, má dve možnosti – buď si zadováži nový televízny prijímač so zabudovaným digitálnym dekóderom, alebo si zakúpi set-top box, ktorého cena na trhu sa pohybuje od 18 až do 100 eur. Treťou možnosťou je digitálny TV príjem prostredníctvom káblovej televízie alebo satelitnej antény.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny umožňuje občanom v hmotnej núdzi požiadať o nenávratný príspevok na digitálne vysielanie vo výške 20 eur.

Na infolinke digimedia.sk nám vysvetlili, že na príspevok má občan nárok, ak sú splnené dve podmienky súčasne: 1. osoba je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a po 2. je platiteľom koncesionárskych poplatkov (prípadne ak je od nich oslobodená, priloží k žiadosti fotokópiu preukazu ZŤP). Formulár žiadosti si občan v hmotnej núdzi môže vyzdvihnúť na príslušnom ÚPSVaR alebo na Slovenskej pošte. Ako ďalej uviedli, najčastejším dôvodom neschválenia žiadosti je, že v jej tlačive chýba potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Občan posiela svoju žiadosť sám a to poštou na Ministerstvo dopravy SR najneskôr do 31. augusta.

Ako nám objasnila Valéria Hečková, riaditeľka ÚPSVaR v Námestove, v našom okrese bolo doteraz potvrdených cca 170 žiadostí o tento príspevok.

„Predpokladali sme, že budeme potvrdzovať žiadosti vo vyššom počte, ale ukázalo sa, že občania v tomto čase už boli pripravení na digitálne vysielanie,“ zhodnotila V. Hečková.

Digitálne televízne vysielanie prijímateľné cez

anténu prináša vyššiu kvalitu obrazu a do budúcna ponúkne aj interaktívne funkcie, väčší počet programov či možnosť vysielania vo vysokom rozlíšení (HD). Pokrytie námestovského okresu digitálnym signálom zabezpečuje vysielač na Magurke.

(og)

Rabča má svoje stránky už aj na Facebooku!

Na sociálnych sieťach si čoraz viac ľudí zakladá rôzne záujmové skupiny, v ktorých sa združujú, vymieňajú si svoje zážitky a diskutujú na rôzne témy. Rabča má takýchto skupín hneď niekoľko:

Otvorenú skupinu s názvom Rabča založili Katarína Pitáková a Daniel Jagnešák pred viac ako rokom. O myšlienke založiť ju nám online porozprával aj jej zakladateľ D. Jagnešák: „Prišlo mi to veľmi potrebné, lebo naša obec má síce svoju vlastnú stránku, ale bolo treba založiť aj iné, kde budú ľudia určite chodiť:) a dávať nové veci: čo sa kde deje, kedy je aká akcia, ako aj informácie o nových obchodoch.“ Mladí Rabčania majú možnosť pridať sa k tejto skupine a sami do nej dopĺňať zaujímavé informácie a postrehy o svojej obci. Nájdete tu napríklad aj rady, kam na sánkovačku, pozvánky na niekoľko akcií z minulosti a dozviete sa tiež, že podľa Zuzky „sú najlepší ľudia aj tak z Rabče“. Skupina má v súčasnosti okolo 318 členov.

DHZ Rabča je názov skupiny, ktorú si na Facebooku (ďalej len FB) založili členovia miestneho Dobrovoľného hasičského zboru. „Asi si všetci myslíte, že DHZ, to čo je za blbosť. Ale verte... Je to lepšie, než to vyzerá...“ píše sa v tejto skupine, kde si okrem iného naši dobrovoľní hasiči občas oznamujú, kedy majú schôdzu či tréning. Nástenka stránky je síce chudobnejšia na slovo, veľkým plusom je však bohatá fotogaléria zo súťaží. V nej môžeme obdivovať nielen krásne červené autíčko s nápisom HASIČI RABČA, ale aj rovnako pekné dobrovoľníčky miestneho hasičského zboru zachytené priamo v akcii. Skupina je registrovaná pod hlavičkou „profesionálny športový tím“ a odlajkovalo ju doteraz 65 ľudí.

Skupinu Zš Rabča 4eWer vytvorili sympatizanti a žiaci našej Základnej školy. „Tu bolo prežitých krásnych 9 rokov,“ píše na nástenke Majka G. a jej slová zrejme vystihujú podstatu založenia tejto stránky, ktorú už olajkovalo 283 fanúšikov.

Rabčianski birmovanci 2010/2011 je spomedzi menovaných najfrekventovanejšou a najviac využívanou skupinou. Združuje približne 123 rabčianskych detí. „Tak banda moja pobirmovaná! Kto ide v piatok na omšu, nech dá like;),“ v takomto veselom duchu píše správca stránky, kaplán Miroslav Lettrich, deťom. Pravidelne zverejňuje informácie o výletoch, stretnutiach a svätých omšiach. Deti sa môžu priamo na nástenke opýtať, ak niečomu nerozumejú alebo niečo potrebujú. Sú tu k dispozícii fotografie z chaty birmovancov, z okresného kola Biblickej olympiády, a tiež z nášho kostola.

Krásna Rabča je meno osoby, ktorá chcela byť na FB čiastočne anonymná a tak si ako svoj nick zvolila názov našej obce s fotkou jej erbu. Síce sa nám do dnešného dňa nepodarilo vypátrať, kto sa pod touto prezývkou skrýva, môžeme však konštatovať, že má 428 priateľov a pozitívny vzťah k svojej dedine. **(og)**

Na nové námestie sa mládež z Rabče teší aj na sociálnej sieti

Uverejňujeme tu verejnú diskusiu mládeže z oficiálnej Facebookovej stránky Rabče na tému výstavby námestia v našej obci:

A: *Tento rok, začíname s námestím, to bude zmot :D*

B: *začíname, len kedy ho dostaviame je otázne :D*

C: to pôjde rýchlo:)

B: *hmm no to sa uvidíí... v tomto štáte nič nejde rýchlo... a v našej dedine to pôjde ešte pomalšie*

A: *Rabča je kus!!! Riadne sa tešim keď sa pôjdem prejsť po námesti booože:)*

B: *my budeme mestoo? :D*

A: No určite, to si piš :D. Už sa tešim:). A riadne. Fajne si sadnem na namestie na nejaku lavičku a budem si tam sedieť a vravieť si Rabča sa zmotala :D

B: *boooože... to môžeš napísať len Ty....:D:D Rabča sa vždy zmotá o tom niet pochýýb...sme proste...dačo :D*

A: *Ale najprv by sa mohli zmotať na novu cestu a parádne chodníky ako v Zubrohlave:)... Rabča je proste KUS :D... Ale Gaceľ :D Tam hore to mate nič moc :D*

B: *tichoo...aaa ja tu ako keby ani nebývam tak ticho heeeej...ja môžem za to že som sa tu narodila...keby že sa tu narodíš tak by si také husté reči nemal tak ticho...!!! lebo dostaneš!*

A: *No to hej to isto by som nechcel bývať inde ako v Gaceli.*

B: *...aa čo ja viem mne je dobre kde som...:)))*

A: *Nale! No môžeš byť smutná že nebývaš v Gaceli.*

D: *a je niekde už aj nejaky projekt vízia na omrknutie a je to reálne že sa tento rok začne alebo to je ako telocvičňa či kanalizácia?*

P.S.: *Je v časti projekty: http://www.rabca.sk/Pages/b_2_4_0.html*

Facebook

Facebook sa dá využívať aj pracovne, aj na riešenie problémov s úradmi (vytvoriť si skupinu ľudí s rovnakými problémami a spoločne ich riešiť) – tieto veci dokonca šetria čas!!!

S ľuďmi v mojom okolí už nemám také pevné vzťahy ako kedysi – dôvod? Radšej si s nimi popíšem cez fb, ako by som s nimi mal vyjsť na pizzu, načo odchádzať z tepla domova, však?

Ale poďme si to zhrnúť: veľkým plusom je, že na takýchto povrchných portáloch môžete skontaktovať ľudí, s ktorými ste sa už roky nevideli, respektíve na nich nemáte číslo, ani nič podobné, takže si aspoň občas popíšete, čo nové a podobne. Poukazujete im fotky z vášho terajšieho života, pretože možnosť stretnúť sa je prakticky nulová, keďže každý z vás býva niekde úplne inde. Okey, beriem, toto je veľké plus dnešnej doby, keďže v minulosti tu boli akurát tak listy a adresy sa v tej dobe zháňali – priznajme si – dosť ťažko a telefón tiež nemala každá rodina. V tomto modernú dobu chválim – takto sa môžu kontakty len prehĺbiť, ale! Je síce pekné, že takto udržujeme kontakt s ľuďmi, s ktorými sme sa dlho nevideli, ale potom si povieme, že nepôjdeme von s našimi priateľmi, pretože ten a ten človek nebol dlho prihlásený. Ďalším mínusom je, že sa vzdá-

Pokračovanie na str. 20

Četuješ? Máš na sociálnej sieti alebo na pokeci svoj profil?

Aj z internetu sa môže stať nebezpečné miesto, ak nevieš o nebezpečenstvách, ktoré tam na teba číhajú. Policajný zbor SR nedávno upozornil na riziká spojené s používaním internetu a komunikáciou na sociálnych sieťach. Ak chceš byť IN, mal by si o nich vedieť:

V sociálnej sieti, alebo na pokeci je každá informácia, ktorú uvedieš vo svojom profile prístupná aj pre potenciálnych páchateľov. To znamená, že keď uvedieš svoju pravdivú adresu, telefónne číslo alebo iné osobné údaje, je veľmi jednoduché ich vyhľadať a tým sa stávajú ľahkou korisťou. Cieľom potenciálnych páchateľov je získať čo najviac informácií o možných obetiach. Na to využívajú najjednoduchšiu cestu, ktorou je práve internet.

Často sa stáva, že ľudia vo svojich profiloch spomínajú, čo všetko vlastnia, priložia k tomu fotografie, poprípade spomenú, kedy nie sú doma. Vtedy sa môže stať, že im vykradnú dom alebo byt.

Väčšinou kvôli nicku nevieš, s kým v skutočnosti četuješ. Na internete páchatelia často vystupujú pod falošnou identitou. Nikdy si nedohaduj stretnutie s takouto osobou, lebo sa môže stať, že sa stretneš s úplne niekým iným, než si očakával. Odporúčame, aby si sa nestretával na odľahlých miestach, kde nie sú iní ľudia. Najmenej rizikové je stretnúť sa na verejnom mieste a nezabudni, nikdy neodchádzaj s neznámym na ním určené miesto! Pred stretnutím si vždy uvedom všetky možné riziká: každá takáto neznáma osoba môže byť totižto zlodej, podvodník, násilník a v krajnom prípade aj vrah.

Čo mám robiť, aby som bol na internete bezpečný?

- Prezývku (nick) si vytvor takú, aby z nej nebolo na prvý pohľad jasné, koľko máš rokov alebo akého si pohlavia
- Nepridávaj si každého, s kým si píšeš, medzi „priateľov“, lebo priatelia majú častokrát prístup ku všetkým informáciám, ktoré máš vo svojom profile
- Nedávaj na internet alebo cez mobil žiadne fotografie, videá, na ktorých si v plavkách, v spodnej bielizni, alebo máš odhalené časti tela
- Nie je to bezpečné, keď dávaš na internet alebo cez mobil svoje osobné údaje
- Na internete si dávaj pozor na ľudí, ktorí sa snažia získať tvoje sympatie spoločnými záujmami, porozumením, pochopením problémov a podobne
- Pri zdieľaní akýchkoľvek súkromných informácii neznámej osobe, s ktorou si sa zoznámil cez „chat“, buď veľmi opatrný. Dokonca i zdanlivo nevinné informácie by mohli byť podvodníkmi použité proti tebe
- Nevyplňuj svoj internetový profil, pokiaľ si nútený vložiť do systému údaje, používaj fiktívne informácie
- Buď opatrný pri četovaní s človekom, ktorý má nový profil. Novou identitou sa môže snažiť zakryť svoje predchádzajúce pôsobenie v čete, pri ktorom mu bol zrušený, zablokovaný účet alebo sa snaží vytvorením viacerých identít znásobiť šance na to, aby oklamal ďalších ľudí

(podľa PZSR spracovala OG)

(zdroj: http://www.minv.sk/?tlacove-spravy-2&sprava=policia-upozornujem-na-rizika-s-pouzivanim-internetu-a-komunikaciou-na-socialnych-sietach, foto: internet)

Facebook

Dokončenie zo str. 19

vame súkromia – naše fotky zverejňujeme kade-tade aj napriek riziku, že môžu byť jedného dňa zneužité – každý si však myslí (úprimne, i ja), že sa mu to stať nemôže. A verte mi, i tí ľudia, ktorým sa to stalo, si mysleli to isté...

Ak mám byť úprimný, myslím si, že počítač všeobecne v našom živote zohráva veľkú rolu a odkedy je tu internet, ešte väčšiu. Plus tie komunikačné portály.

Ak sa nad tým mám zamyslieť objektívne, tak technológia ovládla svet – 21. storočie, je časom vedy a techniky, myslím, že si to všetci uvedomujeme, i keď si to nebudeme chcieť priznať. Teraz nenarážam len na internet, ale na všetku technológiu všeobecne – nedokážeme si bez nej predstaviť život. A myslím si, že toto storočie ovládol hlavne internet. Ale som proti tomu napr. aby bol facebook a rôzne iné komunikačné portály prístupné malým deťom.

Všetko má svoje plusy i mínusy, tak to už chodí.

Miroslav Iskierka

AKO ZAUJAŤ mládež v obci?

Podporou športových aktivít.
Hľadať nevyužívané priestory budovy a miestnosti na podporu stretávania mladých ľudí v rôznych záujmových aktivitách.

V obci by najviac uvítali športoviská, možnosti cestovať, podieľať sa na programoch medzinárodnej spolupráce, radi by tiež navštevovali rôzne vzdelávacie krúžky. Pozdvihnúť kultúrny život v obci a jej okolí.

Vo svete, v ktorom žijeme, už nie je problém nájsť komunikačný portál, na ktorom sa môžeme dorozumievať, pomocou chatu a rôznych správ, so svojimi priateľmi, rodinou a všeobecne s ľuďmi. Môžete si s nimi pokecať i bez toho, aby ste museli merať dlhú diaľku a zbytočne vyhadzovať peniaze na cestu.

Podľa mňa je to dobrá vec na udržanie kontaktu s rodinou a priateľmi, no zároveň netreba reagovať na každú odozvu, čo sa možno ani nás netýka, ale treba ich vedieť používať triezvo. A ďalšie plus je, že nemusíte každému samostatne posielať fotky a naťukávať emailové adresy, proste ich vyvesíte na „nástenku“, vytvoríte si rôzne albumy a problém je vyriešený.

Ale je to ozaj také jednoduché, ako sa to na prvý pohľad zdá?

Sám sa priznám, že ma pokec, facebook a podobne neskutočne zaujali a pomyslel som si, že waw, konečne niečo pre mňa! Rodičia sa nebudú sťažovať, že večne prevolám svoj kredit, alebo vypíšem plno esemesiek.

Áno, je pravda, že rodičia už neplatia toľko za kredit za mobil, ale odvtedy sa prakticky veľmi málo stretávam s ľuďmi. Nevravím, že predtým som sa s ľudmi stretával častejšie, ale keď som mal chuť pokecať, zavolal som, dohodli sme sa kedy, kde, načo, stretli sa, pokecali čo nové, spolu sa zasmiali, dali si zmrzlinu, poukazovali si fotky v mobiloch. Trošku poohovárali, ale čo bolo hlavné, mohli sme si hovoriť veci z očí do očí, spolu sa nahlas smiať a tešiť sa navzájom z toho druhého a smiať sa ešte viac. Máme webkamery, môžeme zmrzlinu i jesť pred PC a smiať sa, ale budeme mať z toho taký radosť, ako keby sme sa daným človekom stretli a mohli mu povedať niečo z očí do očí?

Miroslav Iskierka

KRAJSKÉ MAJSTROVSTVÁ Žilinského kraja v atletike družstiev a jednotlivcov základných škôl v Rabči

Nádherný atletický areál s umelým povrchom a novou tartanovou bežeckou dráhou využili najlepší atléti zo základných škôl. Po dvoch májových okresných majstrovstvách sa 2. júna 2011 v tomto rabčianskom atletickom areáli po prvý krát v histórii Rabče uskutočnili krajské majstrovstvá Žilinského kraja v atletike družstiev a jednotlivcov základných škôl. Na bežeckej tartanovej dráhe súťažilo 6 najlepších družstiev žiakov a žiačok, súťažili aj jednotlivci, ktorí postúpili s okresných majstrovstiev.

Najlepší výsledok dosiahol náš deviatak Tomáš Bublák, ktorý po tom čo stal majstrom okresu v behu na 60 m a 300 m zvíťazil aj v tomto krajskom majstrovstve a postúpil na majstrovstvá Slovenska. Historický úspech v rabčianskej žiackej atletike sa podaril aj družstvu dievčat, ktoré tiež zvíťazili a postúpili na majstrovstvá Slovenska.

Na majstrovstvá Slovenská sa prebojovalo aj družstvo žiakov zo susednej Oravskej Polhory.

Výsledky
Žiačky: 1. ZŠ Rabča – 754 bodov, 2. ZŠ Nižná – 723 bodov.
Žiačky ZŠ Rabča jednotlivo:

60 m: Klára Labudová 8,1 s 75 b.; Zuzana Šurinčíková 8,3 s 66 b., Dominika Dobierková 9,0 s (44 b.);

300 m: Dominika Dobierková 51,1 s 49 b.; Michaela Maxová 51,4 s 48 b., Rebeka Chutniaková 53,3 s (39 b.);

800 m: Marcela Oselská 2:58,4 min. 43 b.; Barbora Gužíková 3:03,9 min. 39 b.;

4x60 m: Maxová, Labudová, Dobierková, Šurinčíková, 33,60 s. 62 b.; **výška:** Michaela Maxová 145 cm 68 b., Klára Labudová 140 cm 60 b.;

diaľka: Zuzana Šurinčíková 430 cm 57 b., Rebeka Chutniaková 381 cm 40 b., Dagmara Kudjáková 380 cm (40 b.); **kriket:** Barbora Chromčáková 42,27 m 47 b., Daniela Kekeláková 35,27 m 37 b., Barbora Gužíková 28,28 m (27 b.);
guľa: Barbora Chromčáková 7,10 m 32 b., Daniela Kekeláková 6,91 m 31 b.

V. Briš

Najlepším atlétom Rabče je Tomáš Bublák

Tomáš Bublák nás nesklamal. Aj keď bol o rok mladší ako jeho súperi 21. júna na Majstrovstvách Slovenska v Trnave dosiahol historický najväčší atletický športový úspech Rabče, kde vo finálovom behu na 60 m obsadil 2. miesto časom 7,37 s a v behu na 300 m sa umiestnil na 7. mieste časom 39,77 s..

Družstvo žiačok ZŠ Rabča s 645 bodmi skončilo ôsme. **V. Briš**

JUBILANTOM BLAHOŽELÁME

85 rokov života
Anton Šurin
80 rokov života
Terézia Kormanová
Vendelín Harbut
Helena Mihaľáková
Janka Prisenžňáková
75 rokov života
Anna Plevjáková
70 rokov života
Terézia Joščáková
Jozef Pacholský
Jozef Lubas
Libuša Raticová
Justína Vorčáková
Jozefa Adamčíková
Pavol Pilarčík
Ján Kubasák

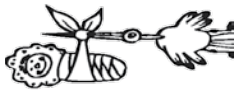

VITAJTE MEDZI NAMI – narodení

Darina Bartkovjaková, Sofia Kozáková, Marko Nevedel, Jakub Piták, Michaela Miškovičová, Olívia Vedjelová, Jakub Hrubjak, Klára Kozáková, Kevin Chromčák, Peter Šimurdiak, Martin Kocúr, Dominik Barnaš, Karolína Klušáková, Ivana Portalová, Katarína Skurčáková, Vanesa Podstrelená, Tímea Romaňáková, Alexej Tisoň, Amália Kovalíková, Tobias Vargončík, Rudolf Žilák, Tobias Metes, Martin Somsedík, Elizabeth Tomovčíková, Tomáš Tóth, Jozef Briš

ODPOČINUTIE VEČNÉ DAJ IM, PANE ...

Emília Pitáková
**19. 7. 1930 † 28. 3. 2011*

Mária Ferancová
**25. 9. 1933 † 31. 3. 2011*

Vendelín Dlabik
**6. 4. 1944 † 9. 4. 2011*

Jozef Galis
**7. 7. 1958 † 25. 4. 2011*

Johana Miklušáková
**20. 1. 1930 † 30. 4. 2011*

Žofia Ratičáková
**21. 9. 1940 † 10. 5. 2011*

Ľubomír Košťál
** 6. 8. 1981† 20. 6. 2011*

Mária Somsedíková
**16. 10. 1945 † 19. 6. 2011*

Nižšia účasť na XIII. Rabčianskom okruhu

Krásna sobota, 14. máj. Každý ročník organizačne vynikajúco zabezpečujú dobrovoľní hasiči v spolupráci s obcou a školou.

Z roka na rok počet účastníkov klesá. Bude potrebné ďalší ročník vymyslieť novú trasu s viacerými atrakciami.

Na hornom konci Grúňa E-FOTO V. BRIŠ

Najviac účastníkov tvoria školáci. Najmenej dospelí. Tento rok s trekovými palicami celý okruh prešiel aj starosta obce s manželkou. Počasie bolo nádherné. Ten, kto prišiel, neobanoval. Aj keď cieľom okruhu vždy bolo chôdzou si obzrieť Rabču, nadýchať sa čerstvého vzduchu, precvičiť telo, väčšina účastníkov nezaprie športového ducha a súťaží na čas. Rok čo rok si tak overujú svoju kondíciu.

Výsledky
Muži: 1. Peter Kolčák 49:00 min., 2. Tadeáš Joščák 49:02, 3. Lukáš Garaj 56:36. Ženy: 1. Eva Štrausová 1:16:28 hod., 2. Petra Kolčáková 1:19:42, 3. Alžbeta Kovalíková 1:35:37.
Starší žiaci (8. – 9. roč.): 1. Marián Miklušák IX.A 52:59 min., 2. Kristián Adamica VIII.B 1:07:32 hod., 3. Dávid Pikoš VIII.C 1:14:10.
Staršie žiačky (8. – 9 roč.): 1. Michaela Maxová VIII.A 1:04:52 hod., 2. Michaela Kolčáková IX.A 1:15:55.
Mladší žiaci (5. – 7. roč.): 1. Juraj Maxa VII.A 50:14 min., 2. Matej Špigura V.C 53:27, 3. Štefan Miklušák VI.B 57:24.
Mladšie žiačky (5. – 7. roč.): 1. Diana Pikošová VII.A 1:04:54 hod., 2. Nikola Kormaňáková VI.A 1:04:56, 3. Denisa Šurinčíková VII.C 1:08:56.
Najmladší žiaci (1. – 4. roč. a MŠ): 1. Dalibor Gluch III.C 57:06 min., 2. Damián Jašák IV.C 1:04:18 hod., 3. Erik Kovaliček IV.C 1:04:38.
Najmladšie žiačky (1. – 4. roč. a MŠ): 1. Michaela Pikošová IV.C 1:17:08 hod., 2. Ivana Štefaňáková IV.C 1:26:25, 3. Alžbeta Bušková III.C 1:27:20.

Celkom 63 hodnotených účastníkov. Hlavný rozhodca Ján Pienčák.

V. Briš

V Čechách prvý

V júni na severe Čiech v meste Mimoň boli sústredení drevorubači z Nemecka, Česka, Poľska a Slovenska.

Príďte Mareka podporiť 5. a 6. augusta do amfiteátra v Námestove na spoločné majstrovstvá drevorubačov Českej a Slovenskej republiky.

–red

Medzi štyridsiatimi súťažiacimi bol aj náš Marek Lubas. Súťažilo sa v piatich disciplínach. Marek získal prvenstvo v súťaži juniorov a v súťaži mužov získal zaslúžené šieste miesto.

Počet obyvateľov Rabče k 6. 7. 2011
mala naša obec
4 629 obyvateľov

Hasiči nespia

Dobrovoľní hasiči pod vedením p. Jozefa Galisa sú najaktívnejšie záujmové združenie v Rabči.

Dňa 25. júna sa aktívne zúčastnili súťaže v poľskej družobnej gmine Świnná a 2. júla hasičského dňa v českej Řeke. **–red**

Štatistika obyvateľov Rabče od 1. 1. 2011 – 6. 7. 2011

Skupina	Spolu	Muži	Ženy
Narodení	36	20	16
Zosnulí	16	8	8
Prisťahovaní	23	15	8
Odsťahovaní	23	13	10

Futbalisti začali s prípravou na nový ročník súťaže

XI. Dni Rabče – sobota 2. júl. Futbalová atrakcia: Kopanie jedenástok. E-FOTO V. BRIŠ

Príprava sa začala pod vedením nových alebo staronových trénerov.

Mužov v 1. triede bude trénovať Ján Kovalíček, dorastencov v 5. lige Jozef Mihaliak, starších žiakov v 3. lige Dušan Ratica mladší, mladších žiakov Jozef Brezoňák a prípravkárov Ján Kozák.

Zmenilo sa aj vedenie futbalového oddielu. Z postu predsedu odstúpil Ján Domin a za nového bol zvolený Ing. Jozef Kovaliček.

Zmeny nastali aj v kádroch družstiev.

Do mužstva prešli dorastenci narodení v roku 1992: Michal Bandík, Fero Gábor, Dano Čučka, Dominik Brišák a Marek Pilarčík.

Dorastencov posilnili žiaci narodení v roku 1996 – je ich až jedenásť.

V kategórii starších žiakov budú štartovať tí, ktorí sa narodili v rokoch 1997 – 98, za mladších 1999 – 2000, za prípravku 2001 a mladší.

Zmeny v kádroch nastanú aj po prestupoch.

Veríme, že tieto zmeny budú prospešné rabčianskemu futbalu a v novom súťažnom ročníku budú mať všetky družstvá dostatok hráčov a tí budú aj kvalitnejší.

Súťažný futbalový ročník 2011 – 12 sa začína 7. augusta.

Jozef Havlíček, predseda TJ ORAVAN

Stolní tenisti dosiahli strop

Stolní tenisti ukončili súťažný ročník 2010/11.

Družstvo A bolo úspešné, keď ako nováčik druhej ligy sa v nej zachránilo a bude v nej štartovať aj v novom ročníku.

Z jednotlivcov bol najlepší Michal Bandík, ktorý získal najviac bodov za družstvo. Ďalej štartovali: Maroš Ferneza, Michal Kutlák, Jozef Žitňák a Ján Bandík.

Družstvo B štartovalo v 4. lige, kde obsadilo predposledné miesto, súťaž opúšťa a vracia sa do 5. ligy. Štartovali: Ján Bandík, ktorý súťažil vo väčšine zápasov. Ďalej štartovali: Ján Kudják, Igor Palider, Jozef Gužík st., Ondrej Pindiak a Peter Herud.

Činnosť oddielu riadil Ján Bandík, ktorý bol súčasne aj trénerom a hráčom.

Nový súťažný ročník sa začne v októbri 2011. Družstvá budú doplnené o mladých hráčov, ktorí skončili ako žiaci.

Konečná tabuľka ročníka 2010/11:

II. liga

1.	Ružomb. B	28	27	1	0	383:121 83
2.	Martin A	28	22	2	4	371:133 74
3.	Riall B.B.	28	20	4	4	315:189 72
4.	Bytča A	28	19	4	5	341:163 70
5.	Kys.N.M.A	28	16	4	8	283:221 64
6.	Višňové A	28	13	4	10	257:247 57
7.	Krupina A	28	12	3	12	212:292 54
8.	Žilina B	28	11	2	15	254:250 52
9.	Stránske A	28	8	7	13	230:274 51
10.	Vrútky A	28	10	2	16	216:288 50
11.	SPST D.K.	28	8	5	15	226:278 49
12.	Tvrdošín A	28	8	4	16	214:290 48
13.	Rabča A	28	8	4	16	198:306 48
14.	Brezno A	28	2	2	22	135:369 32
15.	Riall B.B.B	28	2	0	26	145:359 32

Brezno má 2 kontumačné prehry, Višňové a Krupina o 1.

Premiérový florbalový turnaj s nečakaným víťazom

Dňa 2. 4. 2011 sa V Rabči uskutočnil prvý mužský turnaj vo florbale.

V súbojoch o putovný pohár starostu obce boli tímy rozdelené do dvoch skupín. V jednej sa stretli AC Sivá – Rabča, FBK Turany a Nižná U15, v druhej FBK – Rabča, Dream Team – Rabča a Nižná muži.

Úvodný ročník florbaloveho turnaja prekvapivo vyhral FBK Rabča. Vo finále si až na nájazdy poradil s Nižnou.

Najlepšími hráčmi turnaja boli: Najlepší brankár Matúš Piták – Fbk Rabča, Najlepší strelec: Denis Kakačka Nižná b15, Najlepší hráč: Peter Adamčík – Fbk Rabča.

Rabčania veria, že florbalový turnaj bude odrazovým mostíkom na založenie florbalovej ligy a usporiadanie rôznych kvalitných turnajov.

Výsledky v skupine:
AC Sivá – Nižná 0:5, Dream Team Rabča – FBK Rabča 2:5, FBK Turany – AC Sivá 4:0, Fbk Rabča – Nižná muži 0:4, Turany – Nižná U15 1:1, Dream Team – Nižná muži 4:2

O 5. miesto
Dream Team Rabča – AC Sivá 5:1

Semifinále:
FBK – Rabča – Nižná U15 1:0
Nižná muži – Turany 1:1 po samostatných nájazdoch 2:1

O 3. miesto:
Turany – Nižná U15 2:6

Finále:
FBK – Rabča – Nižná muži 2:2 po samostatných nájazdoch 3:2

Celkové poradie:

1. FBK Rabča, 2. Nižná muži, 3. Nižná U15, 4. Turany, 5. Dream Team Rabča, 6. AC Sivá – Rabča.

Bol to veľký úspech Rabčianskych florbalistov, ktorí prekvapili dlhoročne hrajúcich florbalistov z Nižnej i Turian. **Peter Adamčík**

PREPAD RABČIANSKEHO FUTBALU

VYHODNOTENIE SÚŤAŽNÉHO ROČNÍKA 2010 – 11 VO FUTBALE – DRUŽSTVÁ TJ ORAVAN

Futbalový oddiel mal v súťažiach zapojených 6 družstiev, z toho 5 mládežníckych. Najúspešnejší boli starší žiaci, ktorí obhájili vlaňajšie 5. miesto v tretej lige. Úspešní boli aj mladší žiaci, ktorí hrali súťaž bez tabuľky. Získali 10 výhier, 8 remíz a utrpeli len 4 prehry. Súťažne hrali aj prípravkári a žiačky.

Dorastenci sa oproti minulému ročníku veľmi zhoršili. Z druhého miesta klesli na dvanáste a nie je isté či sa v piatej lige zachránili.

Príčinou zhoršenia dorastencov bol nedostatok hráčov (bez pomoci starších žiakov by na niektoré zápasy ani nenastúpili) tri kontumačné prehry a odpočítanie 9 bodov po skončení súťaže.

Dospelí sa po jednoročnom účinkovaní v 2. triede vrátili do prvej. Očakávali sme umiestnenie v strede tabuľky, nakoniec museli bojovať o záchranu v súťaži, čo sa im aj podarilo.

Mužom sa nedarilo hlavne na domácom ihrisku, kde utrpeli 6 prehier a body stratili aj s remízami.

Mužov tiež trápil nedostatok hráčov (vypomáhali im dorastenci), káder sa zúžil po odchode niektorých hráčov počas ročníka. Hráči, ktorí ostali sa však zomkli a dokázali súťaž zachrániť aj pre budúci ročník.

Najlepší jednotlivci – hráči
Hodnotenie podľa počtu odohratých zápasov, výkonov v zápasoch, strelených gólov.

Žiaci
• **starší:** Tomáš Bublák, Peter Gužík, Adam Ladňák, Adam Ganobjak – hrávali aj za dorast, Filip Jagelka Rasťo Bublák (22 gólov), Tomáš Piták, (všetky zápasy).
• **mladší:** Martin Brezoňák, Stano Kudjak, Maroš Oselský, Jaro Tješ, Marcel Zboroň a Ján Garaj hrali aj za starších.

Dorast – Michal Bandík, František Gábor, Dano Čučka – hrali aj za dospelých, Dominik Brišák, Fero Masničák, Paťo Kvasňák, Matúš Kozák.

Dospelí – Jozef Gužík, Martin Kozák, Matúš Jendreas, Tomáš Sivka, Dušan Jagnešák, Tomáš Pajta, Jozef Galis, Matúš Chutniak, Pavol Harbut.

Dorast prepadol, muži bojovali o záchranu, futbalovú česť zachraňovali žiaci E-FOTO V. BRIŠ

Tréneri a funkcionári
So žiakmi pracovali: Jozef Mihaliak, Jozef Brezoňák, Ján Kozák, Jozef Havlíček. S dorastencami: Miroslav Adamčík a Ján Kozák a Jozef Mihaliak.
S dospelými: Miroslav Adamčík, Pavol Jendreas, Miroslav Kovalíček, Pavol Harbut, Jozef Mihaliak. Futbalový oddiel riadil Ján Domin na OFZ v D. Kubíne pracoval Jozef Kovaliček.
Rozhodcovia: Štefan a Peter Ďubek, František Štrbáň.

Sponzori
Pomáhali športovcom finančnými a materiálnymi darmi. Ich pomoc koordinoval Pavol Revaj. Poďakovanie patrí aj tým priaznivcom športu, ktorí venovali TJ 2 % zo svojich daní v r. 2010.

Najmladšie nádeje rabčanského futbalu E-FOTO V. BRIŠ

37. ROČNÍK FUTBALOVÉHO TURNAJA SNP

Uskutoční sa v nedeľu 24. júla.

Opäť bude medzinárodný, lebo budú na ňom štartovať hráči z Poľska – Świnná. Ďalšími účastníkmi budú Tatran Klin, OŠK Sihelné a Oravan Rabča.

Dospelí – 1. trieda

1.	Bobrov	26	15	7	4	59:28 52
2.	Zubrohlava	26	16	4	6	61:32 52
3.	Žaškov	26	16	4	6	57:28 52
4.	Or. Poruba	26	14	4	8	57:39 46
5.	Nižná	26	14	4	8	42:34 46
6.	Novoť	26	13	5	8	78:60 44
7.	Zuberec	26	12	2	11	54:48 38
8.	Lokca	26	11	4	11	37:42 37
9.	O.B. Potok	26	10	6	10	44:45 36
10.	Vavrečka	26	11	1	14	48:52 34
11.	Rabča	26	9	5	12	47:55 32
12.	Sihelné	26	7	9	10	41:48 30
13.	Zákamenné	26	4	1	21	32:77 13
14.	Veličná	26	1	2	23	25:93 5

jeseň: 13 5 1 7 22:27 16
jar: 13 4 4 5 25:28 16
–7 bodov

Dorast – 5. liga

1.	Sučany	24	19	1	4	84:29 58
2.	Lisková	24	17	3	4	86:27 54
3.	Vrútky	23	14	2	7	69:30 44
4.	Bešeňová	24	13	4	7	54:38 43
5.	Liesek	24	12	3	9	61:46 39
6.	Likavka	24	13	0	11	48:50 39
7.	Sihelné	24	11	5	8	47:50 38
8.	Zákamenné	24	11	3	10	48:43 36
9.	O. Veselé	24	10	1	13	51:46 31
10.	Palúdzka	24	8	2	14	36:54 26
11.	Zuberec	24	6	1	17	29:70 19
12.	Rabča	24	5	3	16	31:69 9
13.	Ľubochňa	24	1	2	21	24:117 5

jeseň: 13 2 2 9 16:35 8
jar: 12 4 1 7 18:34 13
–18 bodov

Starší žiaci – 3. liga

1.	Habovka	22	17	4	1	79:9 55
2.	Klin	22	16	3	3	113:22 51
3.	O. Lesná	22	14	4	4	104:27 46
4.	Liesek	22	14	3	5	94:35 45
5.	Rabča	22	13	3	6	96:44 42
6.	Zákamenné	22	12	4	6	63:29 40
7.	L. Hrádok	22	10	2	10	54:54 32
8.	Sučany	22	8	0	14	48:60 24
9.	Istebné	22	6	3	17	43:76 21
10.	Záv. Poruba	22	5	3	14	38:47 18
11.	Blatnica	22	1	1	20	19:97 4
12.	Hruštín	22	1	0	21	5:257 3

jeseň: 11 8 1 2 56:12 25
jar: 11 5 2 4 39:33 17
+5 bodov

Jozef Havlíček,
predseda TJ ORAVAN

Rabčiansky CHÝRNIK č. 2/2011 • Obecné noviny • Vydáva Obecný úrad v Rabči • Dvojmesačník • 7. júl 2011 • Šéfredaktor: Ing. Vladimír Briš 559 41 01, *chyrnik@stonline.sk* • Redakčná rada: Oľga Gluštíková, Iveta Zborteková, Jozef Havlíček, Eva Grancová, Ján Adamčík, Ján Pienčák, Miroslav Lettrich, Zuzana Kozáková • Adresa redakcie: Obecný úrad v Rabči, 029 44 Rabča, Hlavná 426, Eva Grancová • Tel.: 043/55 941 01 • Rozširuje MKS Rabči • Ďalšie číslo September 2011 • Grafická úprava, sadzba: Justína Brišová • Tlač: TLAČIAREŇ KUBÍK Námestovo • Registrované Ministerstvom kultúry SR pod registračným číslom EV 3417/09

Rabconek

Časopis žiakov rabčianskej školy

Školský rok 2010/11

Číslo 2

Simona Revajová 6. C

Na vlnách kreativity našich žiakov

Príroda

Človek je bytosť, ktorá môže byť dobrá, ktorá si dokáže vážiť veci okolo seba.

Ale sú aj takí ľudia, ktorí rešpektujú iba seba a na iných len škaredo zazerajú.

Paľko Kovaliček 6. A

Prírodu by sme si mali vážiť a starať sa o to, aby v nej nevznikali skládky odpadu. Veď predsa príroda pre nás tiež nerobí málo.

Nerúbme stromy, pretože vytvárajú kyslík. Kyslík je potrebný pre život človeka.

Podľa mňa by ľudia mali zmeniť vzťah k prírode.

KEBY SA ĽUDIA ZMENILI, HNEĎ BY BOL SVET KRAJŠÍ!

Tatiana Chromčáková, 6. B

Čarovná záhrada

Bol raz jeden opustený dom a blízko neho bola záhrada. Bola nádherná. V tej záhrade kvitli ruže. Ľudia hovorili, že sú čarovné. A naozaj: prinášali šťastie, zdravie a lásku.

Jedného dňa prišlo do záhrady chudobné dievčatko, ktoré malo chorého otca. Chcelo nazbierať ruže, aby sa mali s oteckom lepšie. Nazbierala ruže a išla domov. Keď sa vrátila, ocko spal. No keď sa zobudil, hneď mu bolo lepšie. Čo chceli, to mali, ale najviac chceli, aby im zdravie slúžilo.

Na druhý deň išlo dievčatko na jahody. Jahôdky boli veľké a chutné.

„Určite budú ockovi chutiť,“ povedalo dievčatko. Videla aj čučoriedky, tak nazbierala aj tie.

„Otecko sa veľmi poteší.“ A malo pravdu, otecko sa veľmi potešil.

Dievčatko zobralo na dvor ocka a rozprávali si príbehy. A potom sa išli pomodliť. Pomodlili sa za seba aj za celý svet. Potom išli spať. Snívali sa im krásne sny. **Angelika Turácová, 2. B**

DEŇ ZEME *na I. stupni*

Deň Zeme očami žiačky Ninky Jatyelovej, II. B

Raz ráno pani učiteľka povedala, že zajtra bude Deň Zeme. Pripomenula, aby sme sa obliekli športovo.

Prišiel Deň Zeme. Všetci sme prišli do školy v dobrej nálade. Stretli sme sa v triede 2. C, kde sme pozerali prezentáciu o použitom papieri. Dozvedeli sme sa, že použité papiere sa zbierajú a odvážajú do továrne, kde sa recyklujú a vznikne nový papier. Tiež máme šetriť papierom, pretože sa vyrába aj zo stromov. Stromy nám dávajú kyslík a ten je dôležitý nielen pre život človeka, ale aj pre zvieratá.

To nám potvrdil aj ujo poľovník z Oravskej Polhory. Ako výborný príklad nám poslúžil cvičením: všetci sme si prstami stisli nošteky a mali sme bez vzduchu vydržať čo najdlhšie. Veru, poviem vám, mnoho z nás nevydržalo ani pár sekúnd. Uvedomili sme si, aký dôležitý je pre nás kyslík, teda aj stromčeky. Upozornil nás na to, ako sa máme správať v lese, napr. nesmieme plašiť zvieratká krikom, rozhadzovať odpadky, pretože les je ich domovom. Prezerali sme si kalendár, v ktorom boli obrázky zvieratiek žijúcich v našich lesoch. Veľmi sa nám to páčilo. Ujo poľovník nám doniesol ukázať aj semiačka rôznych druhov stromov. Išli sme von a pri škole sme spoločne zasadili tri stromčeky. Boli sme plní nadšenia, ako to vyrozprávame rodičom, a ako budeme odteraz chrániť prírodu.

Tie tri zasadené stromčeky nám vždy budú pripomínať tento zaujímavý deň!

DEŇ ZEME *na II. stupni*

Na Deň Zeme – 19. 4. 2011 sa v rámci ekologickej výchovy celá naša škola rozhodla pomôcť prírode.

Cieľom výchovy a vzdelávania na základnej škole je aj viesť deti k ochrane životného prostredia.

NECHÁPALI, ČO VŠETKO DOKÁŽU OBYVATELIA NAŠEJ OBCE

Každá trieda mala určený úsek v obci Rabča. Žiaci VI. D mali za úlohu vyčistiť úsek v okolí rieky Polhoranky, smerom z časti Grúň do Oravskej Polhory. Reakcie detí na neporiadok v okolí rieky Polhoranky boli zdrvujúce.

Deti nechápali, čo všetko dokážu obyvatelia našej obce. Neustále sa pýtali, prečo sa ľudia správajú tak nezodpovedne k prírode? Ako môžu byť takí ľahostajní k životnému prostrediu? Pohľad na smetisko, ktoré sme objavili v jednom úseku rieky Polhoranky, by vyrazil dych asi každému, kto má kúsok srdca. **Smetisko obsahovalo od skla, toaliet, pneumatík, bábik, dielov z áut, vedier, cez odpad z prerábaných domov, až po kosti zdochnutých zvierat.**

VEĎ POSÚĎTE SAMI, RODIČIA!

Ponúkam Vám názory (reflexie, spätné väzby) Vašich detí na tento deň, ktorým by sme všetci mali byť príkladom, lebo darmo ich budeme poučovať morálke tam, kde sami zlyhávame. Nevedieme ich osobným príkladom k tomu, aby si nielen vážili sami seba, či ostatných, ale aj životné prostredie.

PREČO SÚ NAŠE SRDCIA ZATVRDNUTÉ A OČI SLEPÉ?

Už naši starí a prastarí rodičia sa správali úctivo k matke prírode. Prečo nepokračujeme v ich posolstve, aby si aj ďalšie generácie mohli vychutnávať krásy a bohatstvo voňavých lesov, rozkvitnutých lúk, či spev vtákov alebo voľný pohyb zvierat? Prečo sa z nás akoby vytratila láska a úcta ku všetkému okolo nás?

PREČO V NAŠICH SRDCIACH UŽ AKOBY NEZOSTALO MIESTO PRE PRÍRODU?

Milí rodičia a obyvatelia obce Rabča, nedovoľme, aby z našich detí vyrástli bezcitní a bezohľadní ľudia. Spoločne ich vedme k láske a úcte ku každému a všetkému vôkol nás, teda aj k životnému prostrediu.

p. uč. E. Kolčáková

REFLEXIE ŽIAKOV

!!!

ĽUDIA VYHADZUJÚ AJ ZVIERATÁ!

***Chodili sme popri rieke Polhoranke**, kde sme našli viac odpadu, ako sme očakávali. **Ľudia namiesto smetí už vyhadzujú aj zvieratá.** O pár minút sme sa dostali k smetisku v prírode. Tam sme našli detské hračky, hrnce, záchod, pneumatiky a plno vecí, ktoré do prírody nepatria.*

Mali sme všetci z toho hrozný pocit. Bol to desivý pohľad. Je smutné, že ľudia si vôbec neuvedomujú, čo znamená životné prostredie.

TÝMTO ČLÁNKOM CHCEME UPOZORNIŤ VŠETKÝCH ĽUDÍ, ABY ODPAD DÁVALI DO SMETNÝCH KOŠOV

Neznečisťujme si prostredie kvôli odpadovým smetiam!

Zdenka Lachová, Veronika Dobierková, Zuzana Špigurová, 6. D

!!!

Všetky triedy prispeli pri zbieraní odpadkov. Pani učiteľka nám priniesla vrecia, do ktorých sme separovali odpad: plast, sklo... Popri rieke sme zbadali smetisko, pri ktorom sa nám naskytol neuveriteľný pohľad. Zhrozeným pohľadom sme pozerali na veľkú kopu odpadkov a pobrali sa k nej. Väčšina z nás protestovala proti tomu, aby sme to zbierali. Našli sme tam rôzne veci: polámané bábiky, spotrebiče, ale aj kostru zdochnutej kravy. Bol na to hrozný pohľad, a preto chcem všetkým povedať, aby sme neznečisťovali našu prírodu. Pri pohľade na hrozné smetisko som v mojom srdci pocítila obrovskú hanbu!! Ľudia si nevedia vážiť to, čo majú a čo dostali od matky prírody a od Pána Boha.

Monika Žitňáková, Denisa Brandysová, Eva Dobierková, Terézia Jagelková, 6. D

Spoznávame krásy prírody

Divé prasatá

V jeden prázdninový deň som sa rozhodla s mojou rodinou, že pôjdeme na chatu do Oravskej Polhory. Večer sme si rozkúrili oheň a premýšľali sme nad tým, čo budeme ráno robiť. Každý svoj návrh napísal na lístok, hodil do nádoby a ja som vyžrebovala. Vyžrebovala som prechádzku Babou horou. A tak sme ráno vyrazili. Cesta bola únavná, ale napriek tomu sme nazbierali veľa hríbov a čučoriedok. Ako tak chodíme, zrazu vybehli z lesa dve malé divé prasatá. Ja som sa zľakla a začala som utekať smerom k chate. V polovici cesty som zastala, počkala som rodičov a povedali sme si, že túru odložíme na inokedy. Ale napriek tomu sa mi splnil sen, že som uvidela divé prasatá naživo.

Simonka Randiaková a Matúš Jančo, 3. A

Patrícia Iskierková, 6. B

Medveď, čo nebol medveď

Jedného krásneho nedeľňajšieho popoludnia sme sa ja a rodičia vybrali do lesa. Zobrali sme so sebou aj môjho psa Maxa. Ocino zobral aj poľovnícku pušku, ak by sme videli líšku alebo iné zviera. Hlboko v lese sme stretli veveričku, ktorá sa uhýbala nábojom (!?) ako kengura. Na peknej holej cestičke sme si sadli, vybrali špekačky a potichu sme pozorovali srnky a jelene. Po ceste domov sme stretli medveďa. Veľmi sme sa ho báli. Po chvíli sa nám medveď odhalil a zistili sme, že je to môj ujo, ktorý nás chcel nastrašiť. Bol to najkrajší deň v prírode.

Jana Spuchliaková, 6. B

Peťa Belkoťáková 3. A

DFS GORALECKI

Detský folklórny súbor Goralecki účinkuje od januára 2008. Mal 12 členov – prevažne žiakov 3. ročníka ZŠ a najstarší člen navštevoval 6. ročník. Na akordeóne nám hrala moja dcéra Evka Ptačinová – vtedy žiačka 9. ročníka ZŠ.

Náš súbor, to bola skupina veselých detí, ktoré rozprávali a spievali po goralsky. Skupina detí, ktoré zaujala goralčina a museli sa popasovať s každým krkolomným slovom. Zabezpečila som im aj typické goralské oblečenie: „kabane" z modrotlače pre dievčatá a pre chlapcov zas ľanové „kôsule a gače". Na jarmoku v Jablonke som objednala krpce, a tak sa už súbor mohol ukázať svetu.

Aj sa ukázal v máji 2008 na oslave Dňa matiek. Goralské pásmo „Na lonce," v ktorom spievali, rozprávali, tancovali, s humorom sa prekárali, zožalo obrovský potlesk a to bola odmena za hodiny driny s goralskou výslovnosťou.

Od septembra 2008 v DFS hrá na akordeóne pani učiteľka Anna Vorčáková. Každoročne vystupujeme na oslavách Dní Rabče, Podbabiohorských folklórnych slávnostiach v Sihelnom, pri slávnostiach pri Hviezdoslavovej hájovni. Zúčastnili sme sa aj dožinkovej slávnosti v poľskej dedine Třebyna, kde sme ukázali programový blok pod názvom „Přišla ješň." Účinkovala s nami aj známa speváčka goralských piesní p. Johana Šurinová a p. Monika Barnášová. Program bol plný humoru a zábavy a mal veľký ohlas. Dobre nám rozumeli, pretože naše nárečia sú príbuzné. Goralské vystúpenia najviac potešia dôchodcov, ktorí si spolu s nami zaspomínajú na detstvo. V decembri 2010 sme tak potešili aj dôchodcov v Domove dôchodcov v Oravskej Lesnej a Novoti , ale aj deti v Detskom domove v Močenku, kde sme im ukázali vianočný program pod názvom „Gôdy ido!" V marci 2011 sme sa zúčastnili súťaže DFS v Nižnej pod názvom „Oravské krpčeky" a ukázali sme im programový blok „Gry na lonce."

Každý program je zaujímavý, má dej, ktorý je popreplietaný humorným slovom, spevom a tancom. Okrem spomínaných programov úspešné boli aj programy „Takie pľotki vo nos" a „ Vô tyk nasyk mamak."

V lete 2011 sa s mnohými členmi súboru rozlúčime, pretože niektorí odchádzajú na stredné školy, iní zas majú prednejšie záľuby, hlavne športové. Začnem sa venovať šesťročným deťom, ktoré teraz navštevujú Lesnú triedu MŠ pri kostole a budem ich učiť rozprávať a spievať po goralsky, aby tie naše krásne goralské tradície nezanikli.

p. uč. Ľ. Ptačinová

DDS FAUST A MARGARÉTKY

Pri ZŠ s MŠ Rabča úspešne pracujú dva detské súbory, a to folklórny – Goralecki a divadelný – Faust a margarétky. Časopis Rabconek prináša pohľad na prácu a účinkovanie oboch súborov.

Inšpirujúco na nás pôsobil výrok spisovateľa Marka Twaina: *„Umenie napredovania spočíva v tom, že začneme."*

V oblasti dramatického umenia sme začali pracovať od roku 2008, najskôr v rámci dramatického krúžku pod vedením p. uč. A. Škrkovej a po dvoch rokoch úspešnej činnosti sme sa rozhodli dať názov nášmu formujúcemu sa divadelnému súboru a prihlásiť sa na súťažné i nesúťažné prehliadky detských divadelných súborov. Všetko, čo žiaci dovtedy prežili, považujú za jedinečnú skúsenosť a majú chuť sa s ňou podeliť aj s ostatnými.

Mnohé témy a náměty scenárov hier, s ktorými v rámci súboru pracujeme a nacvičujeme, sa dotýkajú aj našich tradícií (Stridžie dni), historického dedičstva, poznávania umeleckých diel (ľudové rozprávky, autorské rozprávky, a iné žánre...) a aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania (vystúpenia na Deň dôchodcov, Deň matiek, Deň učiteľov, vianočné kultúrne programy a pod.). Okrem toho opakovane chodíme vystupovať do Domovov dôchodcov Novoť a Oravská Lesná, svojimi divadelnými inscenáciami sme potešili tento rok aj deti v Detskom domove v Močenku, v Dome Charitas sv. Hildegardy z Bingenu v Rabči či v Spojenej škole internátnej v Námestove.

Práca detského divadelného súboru Faust a margarétky po trojročnej usilovnej práci jej členov priniesla opäť svoje ovocie. So scénkou Hrozná potvora alebo Za všetkým hľadaj draka sme sa zúčastnili regionálnej súťažnej prehliadky detskej dramatickej tvorivosti O erb mesta Dolný Kubín dňa 17. 3. 2011 v Dolnom Kubíne v rámci IX. Kubínskych divadelných dní. Hrozná potvora mala úspech a zožala veľký aplauz, získali sme okrem ocenenia za úspešné účinkovanie aj ocenenie za herecké výkony draka a princeznej. Zase sa raz potvrdilo, že za všetkým hľadaj draka... (alebo ženu? :)

Nasledovala šnúra predstavení: Inscenácia bola predstavená žiakom 1. – 6. ročníka našej školy a na Deň učiteľov (28. 3. 2011) spríjemnila kultúrny program našim učiteľom. Na Deň matiek sme hru Hrozná potvora predstavili aj v rámci kultúrneho programu v Námestove (8. 5. 2011) a v Rabči (15. 5. 2011). Foto aj na www.rabca.sk a www.zsrabca.sk. Videozáznam z predstavenia na Deň matiek na webstránke detského divadelného súboru www.faustamargaretky.weebly.com.

Hroznú potvoru sme hrali aj žiakom Spojenej školy internátnej v Námestove dňa 19. mája 2011 a 8. júna 2011 sme vystupovali s touto hrou aj na Divadelnej prehliadke oravských detských divadelných súborov v Zákamennom.

Na záver vyzdvihnem ešte úsilie, ochotu, spoluprácu, aktivitu všetkých členov divadelného súboru pri nácvikoch a realizácii uvedených akcií.

Pokračovanie na str. 2

DDS FAUST A MARGARÉTKY

Dokončenie zo str. 1

V dobe, kedy sú pre deti silnejšími lákadlami počítače a televízia, venovali svoj voľný čas akciám pre potešenie iných detí, rovesníkov, kamarátov z detského domova, starších z domovov dôchodcov. Poďakovanie patrí aj rodičom, ktorí ich v tejto neľahkej činnosti podporovali, Obecnému úradu v Rabči za sponzorovanie dopravy na súťaž do Dolného Kubína a do domovov dôchodcov, p. Kobyliakovi za sponzorovanie dopravy do detského domova a riaditeľstvu školy za podporu v našej divadelnej činnosti.

p. uč. A. Škrková

Reflexie žiakov na prácu v DDS Faust a margarétky

Divadlu sa venujem jeden rok. Divadelný krúžok som si vybrala preto, lebo som chcela vyskúšať niečo nové. Práca v krúžku ma veľmi baví a som rada, že si tam môžem zahrať nejakú úlohu. Práca v divadle sa mi páči najmä preto, že chodíme po vystúpeniach a robíme radosť iným. Nezmenila by som na ňom nič. Pochválila by som p. učiteľku Škrkovú za jej trpezlivosť s nami a jej láskavosť. Možno najviac som to pocítila ja, lebo mi často pomáhala prekonať trému a strach z veľkého počtu divákov. Za to jej veľmi pekne ďakujem! Najviac sa mi páčilo, keď sme našu divadelnú hru predstavili deťom v Špeciálnej škole v Námestove. Myslím si, že sme ich potešili a urobili im krajší deň. Hrať nejakú divadelnú postavu nie je také jednoduché a ľahké. Ako sa správať na javisku, vyjadrovať pohyby, city, mimiku a iné nás stále učí p. učiteľka Škrková a p. učiteľ Dulka. Najkrajší zážitok bol pre mňa na Deň matiek, keď sme hrali hru – Hrozná potvora alebo Za všetkým hľadaj draka – a v hľadisku bola moja mamka a dokonca mi aj zakývala. Mala som veľkú radosť! Najviac sa mi vryla do pamäti súťaž divadiel v Dolnom Kubíne, kedy som prvýkrát uvidela veľmi veľa divákov, až som sa zľakla a myslela som, že som zabudla celý text. Nakoniec to s pomocou ostatných dobre dopadlo. Nezabudnem, ako nám na záver tlieskali a dokonca aj výskali. V práci s divadlom by som chcela pokračovať aj naďalej, ak to budem zvládať. Sme v divadle dobrý kolektív. Divadlo ma naučilo troška zvládať stres a trému a dokázať vystupovať pred obecenstvom. Či sa budem v dospelosti venovať divadlu, to ešte neviem povedať. Ale jedno viem, že práca v ňom mi určite pomôže pri výbere strednej školy, lebo chcem byť učiteľkou. Tiež chcem raz učiť hrať deti divadlo. Na záver by som chcela dodať, že pani učiteľka Škrková si zaslúži na konci roka z práce s divadlom vysvedčenie s veľkánskou jednotkou!

Ďakujeme!
Ninka Jatyelová, 2. B

Divadlu sa venujem celý školský rok. Divadelný krúžok som si vybrala preto, lebo som vedela, že pôjdeme vystupovať, a že urobím radosť iným ľuďom. Páčilo sa mi to, ako sme išli vystupovať pre postihnuté deti, ktoré mali z nášho vystúpenia radosť. Pači sa mi tiež, že chodíme na súťaže. Na divadelnom krúžku by som nezmenila nič! Pochválila by som celý divadelný krúžok. Páčila sa mi súťaž v Dolnom Kubíne, pretože som z divadelného krúžku súťažila po prvýkrát. Asi najviac ma potešilo, keď sme v Dolnom Kubíne mali najväčší potlesk. V divadle chcem pokračovať aj na budúci školský rok, pretože je to zábavné a baví ma to. Práca v divadle ma naučila veľa dôležitých vecí. Určite by som sa chcela zaoberať divadlom aj na strednej škole. Práca v divadle ma určite ovplyvnila a teraz mám viac nápadov, kam pôjdem študovať ďalej. Dúfam, že sa mi moje sny v divadle vyplnia.

Viktória Bieľáková, 2. B

Divadlu sa venujem dva roky. Rozhodla som sa vybrať tento krúžok preto, lebo sa mi zdal zaujímavý. Dáva mi pocit úspechu a napĺňa ma spokojnosťou. Na divadle sa mi páčia herci, moje kamarátky, lebo si dobre rozumieme a sme dobrý kolektív. Najviac sa mi páčila súťaž v Dolnom Kubíne, kde sme dostali ocenenie. Najkrajší zážitok sa spája s mojím prvým vystúpením na Deň dôchodcov v roku 2009 so scénkou Únos starkých. V divadelnej činnosti chcem pokračovať aj niekoľko rokov, lebo ma divadlo baví. Práca v divadle ma ovplyvnila natoľko, že by som sa chcela stať herečkou. Páči sa mi, koľko detí tento krúžok navštevuje a že ich neodradila tvrdá drina pri nácvikoch a učení scenárov.

Natália Jochimová, 5. C

Čítam, čítaš, číta ...

Nedávno nám pribudli do školskej knižnice nové knihy a najviac nás teší to, že v poličke sa ešte ani „neohriali," a ani nezapadajú prachom, pretože putujú z rúk do rúk hlavne u našich najmenších čitateľov.

A tak to má byť. Kniha má byť prirodzená súčasť nášho života, rovnako, ako napríklad jedlo. Veď ako je jedlo potravou pre naše telo, tak by mala byť kniha potravou pre nášho ducha. Slovami spisovateľa Petra Karpinského: *„Ako mám chuť niekedy na dobré a sýte jedlo, tak mám chuť aj na náročnú knihu a rovnako mám zase niekedy chuť na ľahšie jedlo, nuž siahnem po ľahšom čítaní. A keď dostanem chuť na sladké, prečítam si napríklad aj poéziu."*

Dvojmesačné letné prázdniny sú už takmer pred dverami, nuž čas na „knižné lahôdky" nám určite chýbať nebude. Keď na nás slniečko spoza búrkových mračien nebude môcť zažmurkať a lákať nás von, prenesme sa s knihou v ruke do iných svetov, krajín, prežívajme napínavé dobrodružstvá spolu s hrdinom príbehov, hoci aj za hlasného pochodu dažďových kvapiek po okenných sklách. Verte, že vtedy sa číta najlepšie.

Nechajte sa inšpirovať prečítanými knihami vašich spolužiakov, rovesníkov, kamarátov zo školy. Spolu s nimi vám prajeme príjemné prázdniny, a aby vám chuť do čítania nikdy nechýbala.

MATILDA – Roald Dahl, vyd. Enigma 2009 – kniha podáva príbeh malého, výnimočne nadaného dievčatka, Matildy. Zatiaľ čo jej mama hrá bingo a otec predáva za špinavé peniaze autá, tak ona trávi čas v knižnici a už v svojich piatich rokoch číta náročné knihy. Jej rodičia nemajú pre ňu žiadne pochopenie. Matilda im bola príťažou... Túto knihu odporúča menším i väčším čitateľom Viktória Bieľáková (II. B). Aj Kristínke Michalákovej (V. C) sa páčil nielen autorov dobrý záver knihy, ale aj nezbednosti malého roztopašného dievčatka. Príbeh o Matilde je zaujímavý nielen pre dievčenské čitateľky, originálne a úsmevné nápady Matildy hraničiace s čiernym humorom zaujali aj chlapcov, napr. Mareka Klušáka (V. C).

Od tohto istého spisovateľa ešte Gabriela Vorčáková (II. B) navrhuje prečítať knihu **ZÁZRAČNÝ PRST** – príbeh o nezvyčajnom dievčatku so zázračným prstom...

Claudii Randjakovej (V. C) sa páčila kniha **ČARODEJNICE**, pretože podáva príbeh malého chlapca, ktorého čarodejnice premenili na myš a jeho babička mu pomáha v boji proti zákernému plánu čarodejníc... Maroša Randjaka (V. C) zaujala kniha **CHARLIE A TOVÁREŇ NA ČOKOLÁDU**... Humorný príbeh **HASTROŠOVCI** ocenil Adrián Jaššák (II. B).

Spisovateľ Roald Dahl je autorom nielen detských bestsellerov, ale aj hrôzostrašných poviedok pre dospelých. Jeho záľuba je v príbehoch so šokujúcou pointou.

Výber z čitateľských postrehov žiakov o prečítaných knihách spracovala p. uč. A. Škrková.

Prší, prší

Prší, prší, na Medarda,
štyridsať dní stále kvapká.
/: Dážďnik máš, pršiplášť,
pred dažďom sa schovávaš.:/

Po dážďiku bude dúha,
nebude už mokrá nuda.
/:Slniečko zasvieti,
polia, lúky pozláti.:/

Slniečko nás pošteklilo,
zlatým lúčom ako kľúčom
/:prázdniny nám otvára,
brány školy zatvára.:/

II. B trieda

Z každého rožka troška

Hviezdoslavov Kubín

Dňa 14. apríla 2011 sa v Dome kultúry v Námestove uskutočnilo okresné kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín, ktorého sa zúčastnili aj naše žiačky Ninka Jatyelová II. B, Laura Plevjáková III. C, Adriána Škrková VII. A, Martina Žofajová VII. B a Natália Jochimová V. C.

V II. kategórii recitácie prózy sa na 1. mieste umiestnila Natália Jochimová a postúpila do krajského kola, ktoré sa uskutočnilo 2. mája 2011 v Martine v priestoroch Slovenského národného literárneho múzea. Natália našu školu i okres úspešne reprezentovala a získala čestné uznanie za dramaturgiu textu. Blahoželáme.

p. uč. A. Škrková

Štúrov Zvolen

V utorok 17. mája sa v Centre voľného času v Námestove stretli najlepší rečníci z okresu, aby súťažili v rétorike pod názvom Štúrov Zvolen.

Súťažilo sa v dvoch kategóriách. ***A ako to všetko dopadlo?***

V I. kategórii sa Natália Jochimová (V. C) umiestnila na 3. mieste, rovnako 3. miesto v II. kategórii získala Adriána Škrková (VII. A). Svoje rétorické schopnosti si v II. kategórii tejto súťaže skúsila aj Martina Žofajová (VII. B).

Blahoželáme k peknému umiestneniu.

p. uč. A. Škrková

Za krásami našich jaskýň

Jedného dňa sme išli so všetkými štvrtákmi na výlet do Demänovskej ľadovej jaskyne.

Cesta bola dlhá, nemohla som sa dočkať. Čakať sa oplatilo. V ľadovej jaskyni bol ľad vytvarovaný do rôznych obrazcov. Nádhera! V ďalšej – Demänovskej jaskyni slobody nás prekvapili vápencové kvaple, ktoré sa vytvárali milióny rokov. Bola poriadna zima, ale nikomu nevadila. Každý bol prekvapený, že niečo také zaujímavé je pod zemou. Bolo tam ako v rozprávke. Už viem, že s touto krásou spolupracovala riečka Demänovka. Cestou späť som bola smutná, že odtiaľ odchádzam, ale zároveň som bola pyšná, aké krásy má naše Slovensko.

Patrícia Raticová, IV. A

Beseda s včelárom

Dňa 24. marca 2011 prebehla beseda štvrtákov s včelárom z našej obce, pánom Júliusom Kubasákom.

Pán včelár žiakom rozprával o živote a význame včely medonosnej. Priniesol so sebou aj včelárske pomôcky. Žiakov rozprávanie zaujalo, v diskusii získali odpovede na svoje otázky. Ďakujeme p. Kubasákovi za zaujímavú besedu. **p. uč. M.** Vorčáková

Slávik Slovenska

Dňa 10. mája 2011 sa v Oravskej Polhore uskutočnilo okresné kolo 21. ročníka súťaže Slávik Slovenska v speve ľudových piesní.

Zúčastnili sa ho aj žiaci našej školy – Ninka Jatyelová, Kornel Oselský a Michaela Kolčáková, ktorá v III. kategórii získala 2. miesto. Blahoželáme.

p. uč. A. Vorčáková

Exkurzia k požiarnikom

Jedného rána sme boli pri požiarnikoch v Námestove. Ukázali nám požiarnické autá a ich techniku.

Najviac ma zaujali nožnice, ktorými rozstrihávali železo. Videli sme špeciálne sadry. Ukázali nám telefóny, počítače a uniformy. Boli tam aj vysielačky a ich požiarnické prilby svietili. Potom nám ukázali aj posilňovňu, čln a dali darček. Boli to vystrihovačky a sladkosti. Nakoniec sme sa odfotili pred požiarnickým autom a išli sme autobusom domov. Bola to zábava.

Peter Kovaličeк, 4. A

Na vlnách kreativity našich žiakov

O psíkovi, ktorý stratil kamarátku

Kde bolo, tam bolo..., ale žije taký psík, čo má rád svoju kamarátku mačičku. Má ju veľmi rád už od psej škôlky. *„Ideme sa hrať na schovávačku,“* povedal natešený psík Uško.

„Ideme, ideme,“ vraví nedočkavá mačička Micka.

„Idem počítať,“ vraví psík Uško.

„Tak počítaj, ja sa idem schovať, ale nepočítaj rýchlo!“ vraví Micka.

„1, 2, 3, 4, ...“ počíta až do 20. Micka zrazu uvidela krásneho pestrofarebného motýľa. Hneď sa za ním rozbehla. Utekala, utekala, až sa stratila. A potom sa zastavila, pozrela sa, ale nevedela, kde je.

Tatiána Kovaličková 1. A

Psík Uško ju hľadal po celom dvore. Hľadal ju, hľadal, ale nikde nebola. Až potom sa išiel pozrieť aj k plotu a zbadal Mickine stopy. Išiel ju po jej stopách hľadať všade, v meste aj po uliciach. Ale nikde ju nenašiel. Potom si spomenul, že ešte nebol na jednej ulici. Išiel ju tam hľadať a hneď ju zbadal už zďaleka. Psík sa na ňu hneval, že sa zatúlala. Ale len chvíľku, lebo bol rád, že predsa len našiel svoju dobrú kamarátku a nič sa jej nestalo. Potom sa obidvaja objali od šťastia, že sú zase spolu.

Neskôr si išli kúpiť do cukrárne zmrzlinu a ako najväčší kamaráti ju aj spolu zlízali, psík z jednej strany a mačička z druhej. Veď najlepší kamaráti sa vždy vedia rozdeliť a nesprávajú sa k sebe ako „pes a mačka.“

Nikolettka Pitáková, 2. B

Zuzana Brišáková 4. A

Kamaráti
Veverička, medveď, líška,
ježko Jožko sa im líška.
Pichľavý som, tak sa chlapí,
buďme spolu kamaráti.

Pristali hneď všetci traja,
priletela aj včielka Maja.
Vilko ostal na doučku z angličtiny,
nemá on žiadne prázdniny,
lebo keď sa učiť treba,
vtedy si kade-tade lieta.

Majka, vzorná študentka,
už nazbierala peľ do vedierka.
Veverička, ježko, medveď, líška,
všetci štyria Majke závidia.

Že má život sladký, samý med,
a z výšky vidí celý svet.
Zamáva im včielka ešte raz,
zajtra k Vám príde zas!

Literárny Majáčik: 2. miesto
Nikolettka Pitáková, II. B
v kat. poézia I. 1. – 4. ročník

Deň mlieka

Aby sme viac pili mlieko a jedli viac mliečnych výrobkov, dostali sme v školskej jedálni na desiatu jogurty, mlieko s grankom alebo s džemom. Učili sme sa, prečo je mlieko zdravé, a prečo by sme ho mali piť.

Dozvedeli sme sa, že mlieko a mliečne výrobky sú jedny z najdôležitejších nápojov a jedál pre zdravie človeka. Mlieko, ako aj mliečne výrobky a tiež rôzne druhy ovocia i zeleniny, nám pomáhajú, aby sme neboli často chorí, a aby sme mali zdravé a pevné zuby.

Čiže veľa zdravých dobrôt pre naše bruška.

Viktória Bieľáková, II. B

Relax

Zasmejme sa

Pýta sa Jožko spolužiaka:
„Aké boli prázdniny? Bol si pri mori?“
„Áno, boli dobré, každý deň som surfoval.“
„Naozaj? A kde?“
„Na internete.“

* * *

Čím je zaujímavý Windows?
Tým, že zamŕza aj v lete...

* * *

„Predstav si, ten môj darebák prepadol!“ vraví nahnevaný otec kamarátovi.
Kamarát: „A koho?“

* * *

Príde Popoluška domov zo školy a mama sa jej pýta: „Čo ste dnes preberali v škole?“
„Šošovicu a hrach...“

* * *

Učiteľ: „Žiaci, nezabudnite sa dnes o 21.[20] h. pozerať na zatmenie Mesiaca.“
Jožko: „A mohli by ste nám povedať, na ktorom programe?“

* * *

Učiteľka: „Jožko, nenapísala za teba domácu úlohu mamička?“
Jožko: „Napísala, ale ja som za ňu vysával a umyl riad.“

Paťka Raticová 4. A

Adriána Škrková 7. A

Matej Kolčák 1. A

Ninka Jatyelová 2.B

Vratko Stoch 2.B

Hádanky

Keď zo seba šaty zhodí, máme v očiach plno vody.
Čo je to?
(aľubiC)

Sedím doma na stole, ani sa len nepohnem, kto sa so mnou hrá, kamaráta má.
Čo je to?
(čatíčoP)

I keď nemá nohy, so svetom ťa spojí, nemá ruky, ani uši, drôt mu miesto srdca buší.
Čo je to?
(tenretnI)

Natália Bajčičáková 4. A

Matej Kolčák 1. A

Marcus Vorčák 1. A

Tajnička

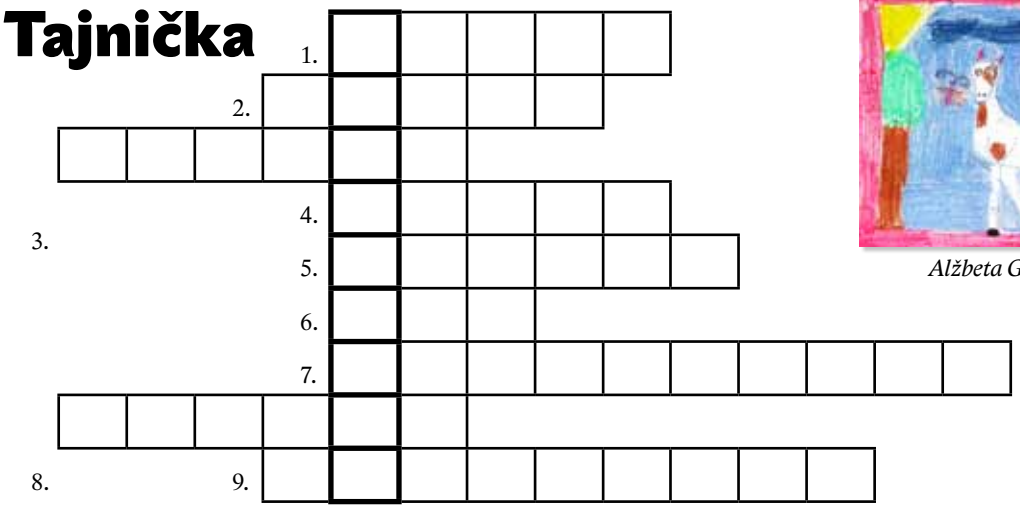

Alžbeta Gurová 1. A

Patrícia Raticová 4. A

1. Meno zberateľa ľudových rozprávok Dobšinského
2. Oravská rieka
3. Tropické ovocie
4. Ženské meno
5. Pretlmočenie a prerozprávanie filmu do inej jazykovej verzie
6. Časť tváre
7. Kreslí obrázky do kníh, časopisov
8. Listy v knihe
9. Zimný šport

Barborka Jagnešáková 3. A

Tatiana Kovalíčková 1. A

Matúš Jurčák 1. A

Relax pripravili: Ninka Jatyelová, 2. B, Adriána Škrková, 7. A

VÝMENNÝ POBYT V NEMECKU

V dňoch od 22. 5. 2011 do 28. 5. 2011 sa naši žiaci pod vedením p. uč. Tropekovej a Garajovej zúčastnili zájazdu do Nemecka.

Dvadsaťosem žiakov 7. až 9. ročníka, ktorí v septembri tohto školského roku poskytli ubytovanie a svoju pohostinnosť nemeckým žiakom, malo teraz možnosť navštíviť svojich kamarátov z družobnej školy Singbergschule v nemeckom meste Wolfersheim.

Počas piatich dní, ktoré tam strávili, mali bohatý program: návšteva lanového parku, prehliadka letiska a mesta Frankfurt nad Mohanom, návšteva hradu Munzenburg, rozlúčková diskotéka, zúčastnili sa vyučovania v nemeckej škole, zmerali si sily v basketbale. Nadviazali nové priateľstvá, zdokonalili sa v cudzích jazykoch, mali možnosť porovnať život u nás so životom svojich rovesníkov v Nemecku a spoznať novú krajinu a ich kultúru. Plní zážitkov a nových skúseností nastupovali v piatok večer, nabalení darčekmi a jedlom, do autobusu na spiatočnú cestu.

Rozlúčka sa samozrejme nezaobišla bez sĺz. Avšak komunikácia medzi nimi prebieha naďalej. Dúfajme, že naša škola, a teraz už aj obec, bude v tejto družbe pokračovať a aj ďalší žiaci sa budú môcť zúčastniť výmenného pobytu v Nemecku. Takúto možnosť ponúka len máloktorá základná škola.

p. uč. A. Tropeková

Reflexie žiakov na výmenné pobyty s nemeckými žiakmi

Aký je tvoj názor na cezhraničné výmenné pobyty žiakov? Mali/nemali by sa realizovať a prečo?

K. Dominová: *Je to skúsenosť s jazykmi a nové priateľstvá.*

D. Vnenčák: *Podľa mňa by sa mali realizovať, lebo žiaci sa super zdokonalia v jazyku.*

K. Jančová: *Je to dobré ohľadom vzdelania, čiže jazykov. Môžeme sa zdokonaliť v jazyku, vidieť inú kultúru, ako tam žijú, aká tam je príroda. Podľa mňa by sa to malo realizovať naďalej.*

L. Pilarčíková: *Áno, mali by sa realizovať stále, lebo je to obrovská skúsenosť, najmä v jazyku.*

Aký je tvoj najkrajší zážitok z výmenného pobytu v Nemecku? Čo ťa tam prekvapilo, zaujalo?

L. Pilarčíková: *Najkrajším zážitkom pre mňa bol výlet do Frankfurtu na letisko. Bolo to tam nádherné. Veľmi ma prekvapilo, keď som sa prechádzala po námestí Frankfurtu a stretla som tam Slovákov.*

K. Dominová: *Najkrajší zážitok bol, ako si pre nás na rozlúčkovú párty pripravili koncert s vlastnou kapelou.*

Pre ***D. Vnenčáka*** *a* ***K. Jančovú*** *bol najkrajší zážitok výlet vo Frankfurte a obdivovali tam hlavne mrakodrapy.*

Aké klady, pozitíva ti priniesol výmenný pobyt v Nemecku?

L. Pilarčíková: *Určite som sa tam aj niečo naučila z angličtiny. Kultúra ma zaujala tým, že skoro pred každým domom bola ich nemecká vlajka.*

Aj ostatní žiaci vyzdvihli zdokonalenie v cudzom jazyku a lepšiu orientáciu vo svete.

Aké negatívne stránky mal tvoj pobyt v Nemecku?

L. Pilarčíková: *Negatívne stránky som zažila najmä na vyučovaní, kde nemali o nás nemeckí žiaci žiaden záujem sa s nami porozprávať, ani nič podobné.*

K. Jančová: *Boli tam úplne iné stravovacie návyky, suchá strava.*

K. Dominová: *Mali tam veľmi nezdravé jedlá a väčšinou to bola múčna strava.*

Keby si mal opäť možnosť dostať sa na výmenný pobyt, išiel by si? Odporučil by si ho aj iným žiakom?

Na otázku žiaci reagovali kladne, výmenný pobyt by odporučili aj iným žiakom.

Skús porovnať našu školu a vyučovanie so školou v Nemecku. Čo bolo zaujímavé, páčilo/nepáčilo sa ti? Odporučil by si niečo z toho zaviesť aj na našej škole? Ak áno, čo a prečo?

L. Pilarčíková: *Zaujímavá bola školská kapela, ktorú by mohli zorganizovať s naším pánom riaditeľom aj žiaci na našej škole. Určite by to bolo krásne mať školskú kapelu.*

Žiakom sa taktiež páčili predovšetkým veľké prestávky vonku.

Čo by si chcel dodať na záver? O čom by sa sa chcel ešte zmieniť v súvislosti s výmenným pobytom v Nemecku?

L. Pilarčíková: *Najkrajšou bodkou za všetkým bola slovenčina nemeckého starostu.* **p. uč. A. Škrková**

FOTO: A. Tropeková

Týždeň detských radostí

Každoročne v rámci sviatku Dňa detí sa v našej MŠ koná tzv. týždeň detských radostí.

Tohto roku trval od pondelka 30. mája do piatku 3. júna.

V pondelok sme využili pekné počasie a urobili sme dlhoočakávanú opekačku pri MŠ. Pokrájané špekačky, slaninku alebo klobásky napichnuté na prútiky opekali na ohníku. Hoci deťom plápolajúci oheň ohrieval aj líčka, predsa vydržali vďaka voňavým pochúťkam, ktoré si sami opekali. Pochutnali si na nich spolu so zeleninou. Popritom si zamaškrtili aj na sladkostiach, džúse či voňavom čajíku, ktoré im nabalili starostlivé mamky. Nasledovali hry podľa výberu detí, takže sme mohli vidieť skupiny futbalistov, ale aj kruhové hry: Na zvieratká..., Oli, Oli Janko..., My sme sestry veselé..., Kráľu, kráľu..., Húsky, húsky... a pod.

V ďalšom dni – utorok nasledovala športová olympiáda. Po radostnom dni sa deti tešili na súťažné hry na veľkom ihrisku pri ZŠ, kde ich privítal a poučil sám pán riaditeľ školy a oboznámil ich s priebehom hier. Tri súťažné okruhy deti absolvovali, každý vo svojej kategórii – beh na 60 m, hod loptičkou a skok do diaľky. Prvé tri miesta boli odmenené diplomom a ostatné cenou útechy – sladkosťami.

V tento deň mali predškoláci, teda 5-6 ročné deti nočné rozprávkové spanie v MŠ. Táto akcia bola pre odvážnych a takmer samostatných jedincov. Zúčastnilo sa ich 22 detí, ktoré sa na tento pobyt veľmi tešili a mali aj zaujímavý program. V podvečer mali voľné športové precvičovanie sa v behu. Potom nasledovalo rozprávkové podujatie. V tejto časti pani učiteľky deťom naživo zahrali rozprávku – Červená čiapočka. Deti sa veľmi pobavili aj veľmi poučným obsahom a taktiež s inovatívnym záverom tejto rozprávky. Napríklad, Červená čiapočka sľúbila poľovníkovi, že už bude vždy poslúchať mamičku v tom, že sa nesmie rozprávať s cudzími ľuďmi, ani s vlkom, ani že nebude cestou zbierať kvety a lesné plody, keď ju mamka poslala k starej mame odniesť zdravé ovocie a zeleninu, aby vyzdravela. Aj samotný záver rozprávky bol veľmi poučný v tom, že poľovník s vlkom uzavrel dohodu, že už nikdy nebude jesť Červenú čiapočku a starú mamu, ale radšej si pochutná na lesných plodoch a nebude ani klamať ľudí a poľovník ho za to pustí na slobodu. Ešte nasledovala nočná šou – HODINA DUCHOV, kde sa všetky deti zahalili do bielej plachty a tancovali pri hudbe v úplnej tme. Po rozsvietení sa duchovia strácali, ostali ticho učupené na mieste. Avšak po zhasnutí sa opäť roztancovali a zabávali sa do úplného vyčerpania. Tým sa vlastne deti presvedčili, že duchovia neexistujú a ako majú prekonávať strach. Nasledovala večerná siesta s občerstvením, rozprávka na spokojnú noc a napokon sa unavené deti dožadovali spánku, ktorý vzápätí aj prebiehal bez akýchkoľvek komplikácií a ťažkostí.

V stredu bol veľký sviatok všetkých detí a týmto sme začali rozprávkový deň. V každej triede prebiehalo rozprávkové dejstvo s pomocou detí, kedy dopĺňali vhodné vety, hľadali cestičky princov k zámku, navrhovali zmeny na správny dej rozprávky a za svoje nápady boli zakaždým odmenené sladkosťami. Zároveň pozerali príbeh MAUGLÍ a mohli si aj zobrazovať svoje rozprávky kriedami na chodník pred MŠ.

Vo štvrtok prebiehali opäť súťažné hry a vedomostné kvízy – kedy si deti trošku ponamáhali svoje múdre hlavičky a bystré riešenie bolo odmeňované medailou a tiež sladkosťami. Keďže mávame tradične ovocný deň práve vo štvrtok – úlohy boli zamerané aj na rýchlu konzumáciu kolieska banánov a jabĺka. Aj tento deň bol pre deti ukončený voľnou zábavou a tancom pri detskej hudbe.

Posledný deň v tomto týždni detských radostí sme sa snažili deťom splniť všetky ich ďalšie želania a to práce s počítačom. V tejto činnosti sú deti veľmi aktívne a nebojácne, hravo zvládli kresbu, dopĺňovanie a vyfarbovanie obrázkov. Počas pobytu vonku sa zase podľa záujmu detí zaoberali bicyklovaním, kolobežkovaním, alebo kreslením na chodník.

Zakončením celotýždňového radostného pobytu v MŠ bola disco-šou pri modernej hudbe s voľným tancom a pohybom detí.

Na všetky činnosti deti spomínajú a stále rozprávajú o opakovaní týchto radostných hier.

p. uč. Margita Zboroňová

Projekt PL – SR

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND REGIONÁLNEHO ROZVOJA

„SPOLOČNE HĽADÁME SPÔSOBY NA ZDRAVÝ, AKTÍVNY A TVORIVÝ ŽIVOT MIMO POČÍTAČOVEJ SIETE."

Od januára 2011 na našej škole prebieha projekt „Spoločne hľadáme spôsoby na zdravý, aktívny a tvorivý život mimo počítačovej siete," číslo projektu WT-SL.02.03.00-82-281/10, ktorý je spolufinancovaný z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátnym rozpočtom v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika 2007 – 2013.

Dňa 31. 1. 2011 sa uskutočnilo pracovné stretnutie všetkých partnerov, ktorí sa podieľajú na spoločnej realizácii projektu. Našimi partnermi sú Informačné centrum mladých Orava so sídlom v Tvrdošíne a Zespol Szkolno-Przedskolny Nr 2 im. Orla Bialego w Zywcu.

Cieľ projektu
Sieťovaním inštitúcií z oblasti primárneho vzdelávania, zdravého životného štýlu dosiahnuť rozvoj poľsko-slovenského prihraničného regiónu.

Špecifické ciele projektu:
1. Rozvoj cezhraničnej spolupráce zapojených partnerov v tematickej sieti;
2. Vytvorenie inovatívnych metód vzdelávacieho procesu zavádzaním zážitkového učenia;
3. Podpora športu na školách a motivácia detí k zdravému životnému štýlu;

Už realizované etapy projektu:
1. vytvorenie tematickej siete;
1.1 pracovný workshop partnerov projektu;
1.2 „Predstavím Ti miesto, kde žijem" – deti tvorili informačný leták o regióne Orava a Żywiec s cieľom vzbudiť záujem o návštevu regiónov;
1.3 „Nauč sa moju reč" – deti spracovali 100 najbežnejších slov v obrázkovom prevedení v jazyku slovenskom – poľskom;
1.4 Úvodná konferencia – prezentácia zdravého životného štýlu.

2. Spoločné vzdelávanie pedagógov v oblasti športu a zdravého životného štýlu a zriadenie fit triedy:
2.1 Spoločné vzdelávacie programy pre pedagógov SR a PL – naši pedagógovia sa spolu s poľskými pedagógmi zúčastnili na dvoch vzdelávaniach; Ich zameraním bol šport a zdravý životný štýl, metódy práce a výučby v športe spojené s metódami odbúrania stresu a záťaže formou cvičenia pod vedením športového inštruktora, ukážky práce so špecializovaným vybavením.

2.2 Zriadenie fit triedy
2.3 Manuál pre prácu pedagógov – odovzdávanie spoločného know-how z výchovno-vzdelávacieho procesu v cezhraničnej oblasti;
2.4 Manuál zdravého životného štýlu – rozvoj metód psychosomatického zdravia.

Etapy projektu, ktoré nás čakajú
3. Aktivity pre mládež
Naši žiaci sa spolu s poľskými kamarátmi v termíne od 4. 7. – 9. 7. 2011 zúčastnia týždenného spoločného programu, ktorý bude realizovaný v Rabči. A od 12. 9. – 17. 9. 2011 bude spoločný program pokračovať v Zywci u našich poľských partnerov.
3.1 Škola v prírode – týždenný spoločný vzdelávací program pre deti SR a PL;
3.2 Cezhraničná olympiáda – týždenný spoločný program pre deti SR a PL.
4. Vyhodnotenie projektu:
4.1 Záverečná konferencia.

p. uč. M. Skočíková

Projekt spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátnym rozpočtom v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 – 2013.

STRETNUTIE DETÍ S MAJSTROM SVETA v armwrestlingu Ľubomírom Jagnešákom

V rámci protidrogovej prevencie so zameraním na šport pod názvom „Chcem sa smiať a športovať, drogy radšej neskúšať“ pod vedením Mgr. Emílie Kolčákovej sa zúčastnili deti 6. D Základnej školy s materskou školou Rabča dňa 18. 5. 2011 prednášky s majstrami sveta v armwreslingu Ľubomírom Jagnešákom, rodákom z Rabče a jeho manželkou Mgr. Snežkou, ktorí deťom priblížili daný druh športu a porozprávali sa nielen o význame a výhodách pozitívneho vplyvu pohybových aktivít na ľudský organizmus, ale deti si s našimi majstrami vyskúšali aj pretláčanie rukou, hod granátom na cieľ, skoky vo vreci a súťaž v pretláčaní lanom.

Žiaci 6. D si takto príjemne zašportovali, dostali na pamiatku časopis Muscle fitness, samozrejme súčasťou bola aj autogramiáda a takto si odniesli domov pekné zážitky zo športového popoludnia.

Cieľom tohto športového stretnutia bolo odpútať záujem detí o psychotropné a omamné látky, viesť ich k aktívnemu využitiu voľného času prostredníctvom športových činností a zoznámiť ich so športovými osobnosťami našej obce.

Touto cestou sa chceme my aj deti úprimne poďakovať Ľubomírovi Jagnešákovi a jeho manželke za pútavú prednášku a názorné ukážky. Pomohli žiakom svojím príkladom vzbudiť záujem o šport, veď želaním každého dieťaťa je stráviť a osobne si zažiť chvíle so skutočnými športovcami.

p. uč. E. Kolčáková

PROTIDROGOVÁ VÝCHOVA

Aj v školskom roku 2010/ 2011 prebiehali na základnej škole aktivity s protidrogovou tematikou.

Cieľom protidrogovej prevencie bolo športovou činnosťou a voľnočasovými aktivitami odpútať záujem detí o psychotropné a omamné látky, viesť ich k aktívnemu vyplneniu voľného času zaujímavejšou činnosťou v rámci prevencie užívania návykových látok a prostredníctvom telesnej a športovej výchovy vytvárať pozitívny vzťah k športu, aby sa stal neoddeliteľnou súčasťou ich životného štýlu. Dôležitou zložkou bolo aj usmernenie detí pri vytváraní názorov a postojov k drogovej problematike rozvíjaním asertívneho správania a schopnosti odolávať nátlaku skupiny rovesníkov posilňovaním sebadôvery a sebarealizácie. Poukázaním na úskalia, nebezpečenstvá a negatívne dôsledky užívania drog sa usilujeme znížiť dopyt detí po drogách a zvýšiť ich osobnú zodpovednosť za svoju vlastnú budúcnosť prostredníctvom uplatnenia inovatívnych a efektívnych metód prevencie drogových závislostí. Poskytnúť informácie o formách pomoci ľuďom, ktorí sú postihnutí drogovou závislosťou, a v neposlednom rade aj zvýšiť dôveru voči príslušníkom policajného zboru a iných kompetentných (zdravotníci, linky dôvery, centrá pedagogicko-psychologických poradní). Preto koordinátori protidrogovú problematiku a sexuálnu výchovu, športové aktivity a barmanská show „Aj bez alkoholu môže byť zábava“;

• v rámci Svetového dňa výživy 16. októbra – **prednáška o zdravej výžive a životnom štýle** pre žiakov 4. – 5. ročníka pod názvom **Abeceda vitamínov** s praktickou prípravou ovocných a zeleninových tanierov;

• **Stridžie dni** – krátke pásmo o ľudových zvykoch a tradíciách v predvianočnom období pre žiakov školy;

• 2. ročník akcie **„Poteš kamarátov v detskom domove“** – zbierka hračiek, kníh pre deti z detského domova, ktoré naši žiaci aj navštívili v Detskom domove v Močenku, osobne odovzdali darčeky a spoločne strávili jeden predvianočný deň v rámci projektu Darujte Vianoce 2010, ktorého súčasťou boli spoločné aktivity, hry, varenie kapustnice, vianočné darčeky, divadelné, folklórne a tanečné vystúpenie našich žiakov a nadviazanie kamarátskych vzťahov;

• **vystúpenie v Domove dôchodcov v Oravskej Lesnej a Novoti** v predvianočnom období s účelom viesť deti k zmysluplnému vyplneniu voľného času a pestovať v nich pocit zodpovednosti, kooperáciu, empatiu;

• akcia **„Športom si upevňujem zdravie a bojujem proti drogám“** – dievčatá si zmerali sily v aerobiku, efektívne využitie voľného času športovou činnosťou;

• **Správaj sa normálne – prednášky pre žiakov** 5. ročníka v priebehu celého školského roka s npor. Vladimírom Valentínym z PZ Námestovo;

• **„Športom proti drogám“**– 4. ročník športovej súťaže vo vybíjanej dievčat 6. ročníka;

• **„Chcem sa smiať a športovať, drogy radšej neskúšať“** – zážitkové aktivity s protidrogovou tematikou so zameraním na šport u žiakov VI. D triedy;

• **prednášky z protidrogovej výchovy s pracovníčkami RÚVZ Dolný Kubín** zamerané na ročníky: 1. roč.: **Zdravie ústnej dutiny** – prváci sa naučili okrem významu prísunu vitamínov a dôležitých látok na zdravý rast chrupu aj správnu techniku čistenia zúbkov, 4. roč.: **Prevencia fajčenia** – protidrogová prevencia štvrtákov bola zameraná na elimináciu fajčenia (aktívne a pasívne fajčenie, zákon o ochrane nefajčiarov), 2. a 3. roč. HZŠ: **Chrbtica školáka** – druháci a tretiaci z HZŠ sa prostredníctvom IKT dozvedeli o prevencii a rehabilitácii chybného držania tela školákov v domácom i školskom prostredí;

• **Športom proti drogám** – III. ročník športovej súťaže Detská olympiáda organizovaná p. učiteľkami 1. stupňa;

• **tvorba projektu na dopravné ihrisko** v rámci výzvy MV SR za účelom efektívneho využitia voľného času detí a mládeže;

• **tvorba projektu Zdravie v školách** v rámci výzvy MŠVVaŠ SR zameraného na netradičné, inovatívne metódy protidrogovej výchovy.

Nebezpečenstvo užívania návykových látok postupne ohrozuje čoraz nižšie vekové kategórie detí, preto je nevyhnutné venovať tak výchove, vzdelávaniu ako i špecifickým preventívnym aktivitám na školách osobitnú pozornosť.

p. uč. A. Škrková,
p. uč. E. Kolčáková

Gojovej výchovy PaedDr. Adriána Škrková a Mgr. Emília Kolčáková zorganizovali zážitkové aktivity, prednášky vo výchovno-vzdelávacom procese, mimoškolské aktivity, vedomostné, športové a iné súťaže v našej škole v rámci prevencie užívania návykových látok detí a mládeže. **V tomto školskom roku prispeli k protidrogovej prevencii tieto aktivity:**

• 6. ročník akcie **„Tri dni boja proti drogám“** určenej pre žiakov 9. ročníka, prednášky s odborníkmi na pro-

DEŇ DETÍ A DETSKÁ OLYMPIÁDA

Každý rok sa veľmi teším na Deň detí. Je to deň plný prekvapení, športu a zábavy. Aj tento rok nebol iný. Pani učiteľka nám povedala, že na Deň detí síce pôjdeme do školy, ale nebudeme sa učiť. Bude olympiáda! Všetkých nás v triede potešila.

Do školy sme prišli v športovom oblečení a plní očakávania. Bola super nálada. O 9.00 hod. sme prešli na školské ihrisko. Bol tam už pán riaditeľ, ktorý nám na začiatok poprial veľa šťastia v športovom súťažení a nezabudol pripomenúť, že nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa! Bolo nás naozaj veľa, niektorí sa pripravovali na súťaženie, niektorí zase na povzbudzovanie.

Tak začala olympiáda. Súťažili sme v rôznych disciplínach, napr. skákanie do piesku, beh na 60 m, 300 m, hod kriketovou loptičkou. Všetci sme behali a skákali ako o dušu. Dali sme do toho všetko, veď každý chcel vyhrať. Vyhrali však len tí najlepší. V našej triede 2. B sa úspešne umiestnili Mirko Kubasák, Evka Ferletjáková a Aďo Jaššák. Všetkých ocenili diplomom. Pri vyhodnocovaní určite všetkým bilo silno srdiečko. Viem to, lebo silno bilo aj mne, tiež som súťažila, ale neumiestnila som sa na žiadnom mieste. To nevadí, aspoň som urobila niečo pre svoje zdravie a zašportovala si. Vlastne, ako odmenu som dostala sladkosť.

Ani sme sa nenazdali a bol koniec olympiády. Pán riaditeľ nám všetkým poďakoval za účasť, zablahoželal úspešným a my sme plní radosti, spokojnosti, niektorí aj unavení, odišli domov.

Určite mnohí z nás ešte v ten deň doma precvičovali niektoré disciplíny, aby uspeli na olympiáde na druhý rok. Takže o rok dovidenia!

Ninka Jatyelová, II. B

Majstrovstvá okresu v atletike mladších žiakov a žiačok

Dňa 20. 5. 2011 v športovom areáli našej školy prebehla atletická súťaž, v ktorej medzi sebou súperili jednotlivci a družstvá mladších žiakov a žiačok.

Výsledky súťaže družstiev mladších žiakov:
1. miesto ZŠ Oravská Polhora;
2. miesto ZŠ Rabča;
3. miesto ZŠ Klin.
Výsledky súťaže družstiev mladších žiačok:
1. miesto ZŠ Or. Polhora;
2. miesto ZŠ Rabča;
3. miesto ZŠ Oravské Veselé.

Víťazom blahoželáme a podrobné výsledky zo súťaží si môžete pozrieť aj na www.zsrabca.sk.

p. uč. M. Skočíková

Majstrovstvá okresu v atletike starších žiakov a žiačok

Dňa 12. 5. 2011 sa v našom školskom športovom areáli uskutočnili majstrovstvá okresu v atletike starších žiakov a žiačok.

Majstrovstiev sa zúčastnilo 17 škôl, ktoré medzi sebou súťažili v rôznych disciplínach. Hlavným rozhodcom súťaže bol Mgr. Ján Pienčák.

Výsledky súťaže družstiev:
starší žiaci: 1. miesto ZŠ Oravská Polhora;
2. miesto ZŠ Rabča;
3. miesto ZŠ Zákamenné;
staršie žiačky: 1. miesto ZŠ Rabča; 2. miesto ZŠ Or. Polhora; 3. miesto ZŠ Or. Veselé. **uč. M. Skočíková**

MAJSTROVSTVÁ KRAJA V ATLETIKE

Dňa 2. júna 2011 v športovom areáli našej školy prebehla atletická súťaž, v ktorej medzi sebou súperili jednotlivci a družstvá starších žiakov a žiačok.

Víťazi súťaže postúpili na majstrovstvá Slovenska v atletike. Sme úprimne radi, že medzi postupujúcich na toto vrcholové podujatie sa dostalo družstvo dievčat v zložení Klára Labudová, Zuzana Šurinčíková, Dominika Dobierková, Michaela Maxová, Rebeka Chutniaková, Marcela Oselská, Barbora Gužíková, Dagmara Kudjaková, Barbora Chromčáková, Daniela Kekeláková a taktiež Tomáš Bublák v kategórii jednotlivcov. **Podrobné výsledky súťaže » www.zsrabca.sk.**

p. uč. M. Skočíková

HISTORICKÝ ŠPORTOVÝ ÚSPECH

Zaznamenal ho žiak 9. A triedy – Tomáš Bublák, ktorý sa v atletických pretekoch v behu na 60 m a 300 m stal majstrom okresu. Následne v krajskom kole víťazstvo potvrdil a postúpil na majstrovstvá Slovenska. Vynikajúcu výkonnosť potvrdil aj v Trnave, keď v behu na 60 m obsadil 2. miesto časom 7, 37 s a v behu na 300 m sa umiestnil na 7. mieste časom 39,77 s.

„Je to najvýraznejší športový úspech v histórii nášho školského športu.

Tomášovi budeme držať palce, aby sa mu darilo svoju výkonnosť ešte zlepšovať aj v ďalšom štúdiu na Športovom gymnáziu v Banskej Bystrici.“

p. riad. Mgr. Ján Pienčák

S rozhodnutím priniesť čitateľom nášho časopisu interview s druhým majstrom Slovenska v atletike sme Tomáša zastihli doma akurát po medzinárodnom futbalovom turnaji starších žiakov 24. ročníka CZECH CUP 2011 v Hostinnom v Českej republike, kde spomedzi štrnástich účastníckych futbalových družstiev získali 9. miesto. V turnaji bol Tomáš vyhlásený za najlepšieho útočníka po streľbe troch gólov. Po krátkej prehliadke jeho domácej posilňovne sme mu položili nasledujúce otázky:

S výbornými výsledkami v atletických pretekoch si sa prebojoval cez okresné, krajské kolo až na majstrovstvá Slovenska, ktoré sa konali dňa 21. 6. 2011 v Trnave. Ako by si opísal atmosféru na súťaži? Čo Ťa zaujalo, páčilo sa Ti?

• Atmosféra na pretekoch bola veľmi dobrá. Každý pretekár sa pripravoval na svoju disciplínu, aby podal dobrý výkon. Súťaž bola veľmi dobre zorganizovaná. Na takejto súťaži som bol prvýkrát a získal som veľa dobrých a užitočných skúseností do budúcna.

Ako si sa pripravoval na túto vrcholovú súťaž v atletike? Máš nejaký recept na to, ako sa stať výborným šprintérom?

• Na túto súťaž som musel veľa trénovať, aby som dosiahol dobrý výsledok. Chodil som dosť často na atletickú dráhu v areáli školy, a tiež som trénoval v posilňovni u mňa doma. Neviem, či je toto dobrý recept na to, ako sa stať dobrým šprintérom, ale mne to pomohlo.

Čoho si sa musel zrieť v rámci prípravy na súťaž a kvôli svojej záľube v športe?

• V rámci prípravy na súťaž som sa musel zrieť hlavne futbalu, ktorý je mojím druhým najobľúbenejším športom. Bolo to veľmi ťažké, veľmi často ma to lákalo na zápas, ale nemohol som riskovať zranenie.

Čoho si sa najviac obával na majstrovstvách Slovenska, čo Ti robilo najväčší problém?

• Najviac som sa obával toho, že nepodám taký výkon, aký by som chcel, čo sa aj stalo v rozbehoch, ale našťastie som postúpil do finálového kola, kde to bolo už trochu lepšie, ale nebolo to ešte ideálne. Ale bol som spokojný aj s druhým miestom.

Vieme, že na všetkých súťažiach sa zúčastnili aj Tvoji rodičia, ktorí Ti držali palce. Kto Ti je najväčšou oporou a kto Ťa podporuje v športovej činnosti?

• Tak najväčšou oporou sú určite moji rodičia, ktorí boli na všetkých súťažiach a fandili mi. Som rád, že tam boli, bez nich by to bolo ťažšie. Ale oporou je aj p. riaditeľ Pienčák, ako aj moji spolužiaci a kamaráti.

Isté vzory v živote má zrejme každý z nás. Motivujú nás k dosiahnutiu úspechov, ovplyvňujú naše názory, činnosti, zanechávajú stopy. Kto je Tvoj vzor, idol v atletike?

• Mojím športovým idolom v atletike je Usain Bolt, ktorého som mal možnosť vidieť osobne na Zlatej tretre v Ostrave. Dúfam, že sa s ním stretnem na dráhe a porazím ho.

V tomto školskom roku končíš 9. ročník ZŠ a v štúdiu budeš pokračovať na Športovom gymnáziu v Banskej Bystrici. Čo by si si prial, aké plány máš do budúcna v oblasti športu?

• Do budúcna by som sa chcel ešte veľa zlepšiť a popracovať na sebe. Môj sen je zúčastniť sa Olympijských hier.

Čo by si chcel dodať na záver pre čitateľov Rabconka, chlapcov – športovcov...?

• Chcel by som dodať, nech si každý ide za svojím cieľom, ak chce niečo dosiahnuť. Nesmie myslieť na to, že sa mu to nepodarí.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme Ti veľa úspechov v športe i v živote.

p. uč. Škrková a Kolčáková

Príloha Rabčianskeho chýrnika – Rabconek č. 2/2011 • Časopis žiakov Základnej školy s materskou školou v Rabči
• Redakčná rada: PaedDr. Adriána Škrková, Ninka Jatyelová, Adriána Škrková

Školský časopis HORNEJ ZŠ s MŠ v Rabči – 12. vydanie

HORŇÁČIK

Milí čitatelia,

prázdniny sa nám v plnom prúde rozbiehajú a na školské povinnosti už pomaly zabúdame. Aj druhý polrok školského roka 2010/2011 na HZŠ bol bohatý na rôzne aktivity a udalosti. Naši žiaci sa svedomito pripravovali na vyučovanie, zapájali sa do rôznych školských aj mimo školských aktivít a teraz zaslúžene oddychujú. Ich reportáže a fotky vás o tom presvedčia.

Prajeme všetkým našim čitateľom a deťom príjemné prežitie prázdnin a letných dovoleniek. V septembri sa pani učiteľky z HZŠ s MŠ I. opäť tešia na svojich skvelých žiakov.

Naši aktívni reportéri z hornej základnej školy (HZŠ)

Vlastná tvorba žiakov

Je náročné tvoriť slová na rovnaké začiatočné písmeno. Naši štvrtáci mali za úlohu vymýšľať básne na ľubovoľné písmeno abecedy a celkom sa im to podarilo.

Pyšná Paľka
Pero píše po písanke,
píše pyšnej Paľke.
Paľka píše pa-pa-pa,
preto pôjde po Paľa.

Bam, bim, bum
Bylina býva blízko býka,
boli búchať bubníka.
Bubník búcha bum, bum, bum
bude búchať bam, bim, bum.

Viktória Grobarčíková, Patrícia Vnenčáková 4. D

Pavlína
Pavlína písala prekrásne, pekným perom. Pani profesorka pochválila Pavlínu. Pavlína pekne poďakovala. Pre pochvalu prišiel pán profesor, pýtal požičať peniaze. Pavlína požičala pánovi profesorovi peniaze. Preskočila Pavlína palác pomocou perfektných pomocných psov? Pravdaže!

Magdalénka Odumorková 4. D

Pekáreň
Pekár pečie pampúchy.
Popiekol palce, paľuchy.
Potrel pekáč palmarínom,
piekol potom pod perinou.

Varič
Vrana vraví vlastnej vnučke,
vraj vymyslela vynález.
Vrtuľku vo variči,
varič varí vodu,
vrtuľka vo vetríčku vyfukujú variče.

Anna Kekeláková 4. D

Kováč
Kováč kuje kopyto,
Karol kúpil koryto.
Kristián kúpil kobylu,
Katka kráča ku kostolu.
Kapitán kormidlom krútil.
Kurič koksom kúril.

Adrián Jagelka 4.D

Koláč
Katka kúpila koláč kováčovi Karolovi.
Kakaový koláč kysnutý.
Kováč Karol kupuje kvety Katke každý krát.

Deniska Kytková 4. D

Bradatý bobor
Bavil bielu bábiku bosoráckou báchorkou.
Biela bábika bľabotala.
Bystrý bobor bavil bosorku balónom.
Bosorka bola bodkovaná.

Martinka Iskerková 4. D

Sopka
Sopka strašne soptí.
Samo sa strašne so strachom spotil,
skoro Samovi spadli spodky.
Samo sa skrýva so starkou.
So sopky spadli strašné skaly a Samo so starkou spali.

Michal Odumorek, Kornel Oselský 4. D

Pero
Pero píše pritom plače.
Prečo plače?
Pretože pichli punčocháče.

AJ NAŠI TRETIACI SI CHCELI VYSKÚŠAŤ BÁSNICKÉ UMENIE.
A AKO IM TO IDE? ***Nech sa páči, prečítajte si ich rýmy.***

Martinkine rýmy
Keď som išla cez Žilinu,
kúpila som divú sviňu.

Keď som išla cez tú Rabču,
kúpila som si novú kapču.

Keď som išla cez tú Nižnú,
kúpila som si zase čižmu.

Keď som išla cez ten Klin,
pridala som na plný plyn.

Keď som išla cez Zubrohlavu,
kúpila som dojnú kravu.

Keď som išla cez ten Kubín,
ukradla som krásny rubín.

Keď som išla cez ten Bobrov,
prenasledovalo ma plno obrov.

Keď som išla cez Rabčice,
videla som tri opice.

Keď som išla cez tú Lesnú,
videla som mačku besnú.

Keď som išla cez Rabčice,
kúpila som náušnice.

Keď som išla cez Sihelné,
mala som už vrecká prázdne.

Keď som išla cez Polhoru,
musela som vyjsť na Babiu horu.
Martinka Jaššáková 3. C

Alžbetkine rýmy
Keď som išla cez Trnavu,
kúpila som si žilku tmavú.
Keď som išla cez Košice,
kúpila som si nohavice.
Keď som išla cez Žilinu,
videla som krásnu hlinu.
Keď som išla cez Oravice,
narazila som na škorice.
Alžbetka Bušková 3. C

Claudikina rýmovačka
Keď som išla cez Košice
kúpila som nohavice.
Keď som išla cez Žilinu
kúpila som zmrzlinu.
Claudika Jurčáková 3. C

Táničkine rýmy
Keď som išla cez Rabčice,
kúpila som si nohavice.

Keď som išla cez Rožňavu,
kúpila som malú ťavu.

Keď som išla cez Stropkov,
kúpila som si päť podkov.

Keď som išla cez Lesnú,
videla som vílu lesnú.

Keď som išla cez Košice,
postúpala som dve opice.

Keď som išla cez Polhoru,
videla som Babiu horu.
Tánička Barnašová 3. C

Kamilkina rýmovačka
Keď som išla cez Zuberec,
kúpila som si koberec.
Keď som išla cez Bojnice,
kúpila som si tri rukavice.
Keď som išla cez Oravu,
kúpila som si žihľavu.
Kamilka Jagelková 3. C

Jankove rýmovačky
Keď som išiel cez Oravu,
videl som hustú trávu.

Keď som išiel cez Oravu,
kúpil som si časopis Oravu.

Keď som išiel cez Bratislavu,
kúpil som si čiapku novú.

Keď som išiel cez Žilinu,
kúpil som si zmrzlinu.
Janko Mlinarčík 3. C

Jankine rýmy
Keď som bola v Anglicku,
kúpila som taštičku.

Keď som išla cez Košice,
kúpila som nohavice.

Keď som išla cez Detvu,
kúpila som si tam metlu.
Janka Randiaková 3. C

Katkina rýmovačka
Keď som išiel cez Oravu
kúpil som si majoránu.
Keď som išiel cez Košice
kúpil som si nohavice.
Katka Vonšáková 3. C

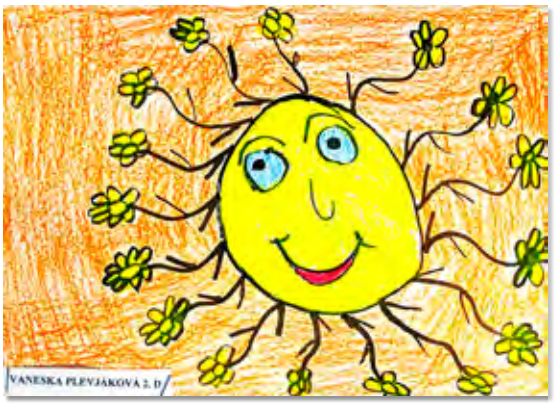

Patrikove rýmy
Keď som išiel cez Trnavu, kúpil som si divú kravu.
Keď som išiel cez Bratislavu, kúpil som si peknú kravu.
Keď som išiel cez Bystricu, kúpil som si veľkú opicu.
Patrik Jagnešák 3. C

Adriánova rýmovačka
Keď som išiel cez Polhoru
kúpil som si čiapku novú.
Keď som išiel cez Kraľovany,
kúpil som si sveter štrikovaný.
Keď som išiel cez Humenné,
kúpil som si čižmy kožené.
Keď som išiel cez Tisovec,
kúpil som si ďalšiu vec.
Adrián Gužiňák 3.C

Laurine rýmy
Keď som išla cez Zuberec,
kúpila som si koberec.

Keď som išla cez Bojnice,
kúpila som si dve opice.

Keď som išla cez Polhoru,
videla som veľkú horu.

Keď som išla cez Levice,
videla som dve tigrice.

Keď som išla cez Oravice,
kúpila som si dve škorice.
Laurika Plevjáková 3.C

Anetkine rýmy
Keď som išla cez Zuberec,
kúpila som si malý veniec.
Keď som išla cez Košice,
kúpila som si nožnice.
Keď som išla cez Žilinu,
kúpila som si pilinu.
Anetka Zemanová 3. C

Natálkina rýmovačka
Keď som išiel cez Oravu
kúpil som si malú kravu.
Keď som išiel cez republiku
naučil som sa gymnastiku.
Natálka Vargončíková 3. C

O svojom domácom miláčikovi napísala krátky príbeh žiačka druhej triedy.

Môj psík

Môj psík sa volá Sára. Je to anglický kokeršpaniel. Má zlatohnedú srsť a na uškách a nožičkách má pekné veľké kučery. Ja ich volám brčky. Keď jej dám do misky jedlo, tak si vždy namočí uška, lebo ich má veľmi dlhé.

Keď niečo vyvedie a ja ju chcem potrestať, pozrie na mňa svojimi hnedými očkami a ja jej musím odpustiť. Vždy, keď idem zo školy, tak ma čaká pred domom. Veľmi sa teší, keď ma zbadá. A ja ju mám za to rada.

Nikolka Michaláková 2. D

AKTIVITY NA HZŠ AJ MIMO NEJ

Maškarný ples

V nedeľu (13. 2. 2011) sme sa už od rána tešili na náš školský maškarný ples. Začali sme poobede.

V triede sme sa preobliekli a zrazu sa z nás stali Indiáni, motýle, bojovníci, pávie ženy a iné krásne bytosti. Masky sa nielen každému predstavili, ale aj si zasúťažili. Za svoju námahu dostali aj odmenu. Mamičky a ockovia si s nami aj zatancovali. Počas prestávok nám so svojimi vtipnými reportážami spestrila nová začínajúca televízia Horňanka. Domov sme odchádzali všetci spokojní.

Reportáž pripravili: Lukáško Grobarčík, Števko Zboroň 2. D

Bláznivý 1. apríl-ový deň

Vždy sa tešíme na 1. apríla, lebo máme aj v škole bláznivý deň. Bláznivo sa oblečieme a potom sa v tom aj celý deň učíme.

Pani učiteľky sa tiež bláznivo obliekli – do pyžama. Dovolili nám aj na chvíľu vyučovať, a povieme vám, že to veru nebolo ľahké. Žiaci nás nechceli poslúchať. Radšej sme sa stali opäť žiakmi. Na konci vyučovania vyhodnotili moderátorky Tánička Barnášová a Natálka Vargončíková najbláznivejšieho z každej triedy. V 2. D triede bola najbláznivejšie oblečená Vaneska Plevjáková ako boxérkový chlap. V 3. C triede to bola bláznivá psychologička Martinka Jaššáková a v 4. C bol za bezdomovca oblečený Peťko Cubinek. Dobre sme sa všetci zabavili.

Reportáž pripravila: Alžbetka Hrubjáková 2. D

MS v hokeji aj u nás v škole

Hádam niet Slováka, ktorý by nefandil našim svetoznámym hokejistom, ktorí hrali na MS v hokeji konaných na Slovensku.

Spomínate si na nervy pri pozeraní vyhratých a po väčšine prehratých zápasoch? Radosť z hokeja nám však nepokazí ani získané 10. miesto.

My, druháci, sme tiež fandili slovenským hokejistom. V škole sme si rozprávali o skončených zápasoch a verili sme, že naši vyhrajú. Nepodarilo sa. Nevadí. Možno na budúci rok.

Na reportáži spolupracoval: Stanko Kekelák 2. D

Besedy pre zdravie

Okienko zdravia

Besedy o správnom držaní tela v 2. D, 3. C a o škodlivosti drog v 4. D

V marcový deň (7. 3. 2011) zavítali k nám do našej HZŠ zdravotné sestry z Dolného Kubína, ktoré nás prišli oboznámiť s hlavnými zásadami starostlivosti o našu chrbticu a škodlivosti drog. Na začiatku nám, druhákom a tretiakom, premietla film o ľudskom tele, o správnom držaní tela a o význame cvičenia. Po premietnutí sme si spolu so zdravotnou sestrou zacvičili. Ukázala nám výborné cviky, ktorými môžeme vyplniť telovýchovné chvíľky počas vyučovania. Keď si zacvičíme, lepšie sa cítime!

Na besede pri štvrtákoch sme sa dozvedeli, čo škodí nášmu zdraviu a zdraviu ľudí okolo nás. Veľmi škodlivé sú drogy. Napríklad cigarety škodia nielen ľudom, ktorý fajčia, ale aj všetkým okolo, čo vdychujú cigaretový dym. Dozvedeli sme sa aj, aký je škodlivý alkohol a ako môže škodiť a zabíjať. Všetky drogy sú návykové a môžeme byť na nich závislí, preto by sme mali pred nimi chrániť svoje zdravie. Za tieto užitočné informácie veľmi pekne ďakujeme zdravotným sestrám z Poradne zdravia v Dolnom Kubíne pani Erike Šutej a Janke Kratochvílovej.

Reportáž pripravili: Tatiana Barnašová, Laura Plevjáková 3. C a Martinka Iskerková 4.D

Pexesový šampionát

Jedného dňa nám pani učiteľky povedali, že budeme mať školský pexesový šampionát.

Zúčastnili sa na ňom triedy: 2. D, 3. C, 4. D. Pravidla boli všetkým jasné a chuti súperiť sme mali tiež dosť. Najlepší boli: z 2. D Kristián Košút, z 3. C Dalibor Gluch a zo 4. D Anna Kekelaková. Pexesoví šampióni boli odmenení peknými cenami. Naša rada na daždivé prázdninové dni: Zahrajte si pexeso!

Reportáž pripravili: Peťo Vargončík, Juraj Jagelka, Adrián Jagelka, Miro Gužiňak 4. D

Exkurzia v stolárskej dielni Jaluma

Dňa 9. 2. (v stredu) sme išli s pani učiteľkou Kubíkovou na exkurziu do stolárskej dielne.

Najskôr sme si išli odniesť tašky do šatne pre zamestnancov. Potom sme sa išli pozrieť do skladu, kde boli uložené viaceré druhy dreva. Pani učiteľka nám povedala, že teraz pôjdeme do stolárskej dielne. Vošli sme do veľkej miestnosti, kde sa drevo spracúva. V druhej miestnosti sa vyrába nábytok. Tretia miestnosť je určená na maľovanie dreva a výrobkov z neho. V štvrtej sa nábytok očistí, zabalí a odvezie sa do obchodu alebo ku klientovi. Celou exkurziou nás sprevádzala nielen pani učiteľka, ale aj majiteľ firmy p. Janko Kubík, ktorý nám o všetkom podrobne rozprával. A za to mu pekne ďakujeme.

Reportáž pripravila: Anna Kekeláková 4. D.

Exkurzia na hasičskej stanici v Námest

Vo štvrtok (2. 6. 2011) sme išli na exkurziu ku hasičom na Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Námestove.

Najprv nás privítal veselý hasič, ktorý nám všetko aj s kolegom ukázali. Videli sme hasičské auto, rozprávali nám o tom, ktorá vec na čo slúži a pri čom ju potrebujú. Vtom im zavolali, že majú ísť na zásah. Jedna pani sa zabuchla v byte a nemohla sa dostať dnu. A vtedy sú na rade hasiči, museli jej ísť pomôcť. Potom sme sa ešte pozreli na druhé auto, ktoré má výhodu vtom, že má viac vody. Po chvíli obzerania sme išli do garáže a tam nám ukázali lekársku výbavu, napr. rýchlosadru na ruku, nohu a na celé telo. Prešli sme si celú stanicu. Miestnosti, kde sa ohlasuje požiar, kde sa učia, oddychujú a pripravujú si nástroje na prácu. V službe sú 24 hodín. Je to ťažká a zodpovedná práca.

My im za to všetko ďakujeme. Najmä za to, že si našli čas, všetko nám porozprávať a názorne poukazovať.

Reportáž pripravila: Anna Kekeláková 4.D

Deň s rozprávkami

Rozprávkový deň sa uskutočnil v marci – mesiaci kníh. V tento deň nás vyučovali tri rozprávkové víly, ktorými boli naše pani učiteľky. Každá trieda si pripravila rozprávku. Druháci si pripravili rozprávku O troch grošoch. Najprv nám ju prečítali a potom zdramatizovali bábkovým divadlom. My tretiaci sme si pripravili dramatizáciu rozprávky o dvanástich mesiačikoch. Zabavili sme sa aj pri príprave kulís. Kostýmy boli tiež veselé. Časť rozprávky, ktorá sa nám ťažko dostávala na javisko, sme pustili na DVD. Patrik nám doplnil rozprávku hrou na heligónke a nakoniec sme si s ním všetci zaspievali. Štvrtáci si pripravili dve rozprávky Ako dedko ťahal repku a Ako išlo vajce na vandrovku. Obe rozprávky pekne zahrali a všetci sme ich odmenili potleskom.

Reportáž pripravili: Kamilka Jagelková, Anetka Zemanová 3. C

Prázdniny s Božským Srdcom

Biblické okienko

Cez prázdniny budeme mať viac času, ktorý by sme mali venovať aj pre náš duchovný život.

Najlepšie si oddýchneme ak v ňom dáme miesto Božskému Srdcu Ježišovmu.

Božské Srdce Ježišovo, Srdce Syna večného Otca, ty nás voláš k sebe: *„Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním.“*

Keď sme unavení, vtedy Božské Srdce Ježišovo nás prijíma s plnou náručou a je iba na nás, či prijmeme túto duchovnú realitu, ktorá nás naplní láskou a novou chuťou dávať dobrý príklad aj počas voľných chvíľ cez prázdniny. A takto ľahko sa môžme preniesť aj cez rôzne prekážky a trápenia, ktoré život prináša.

Vytvorme si v srdci túžbu, že mu chceme odplatiť jeho lásku svojou láskou a že mu chceme patriť, lebo v ňom je náš trvalý pokoj a oddych pre našu dušu.

Žiť pre večný život sa nám oplatí, preto nezabúdajme na to ani počas prázdnin.

p. katechétka Mária Zaťková

Deň mlieka

Dňa 26. 5. 2011 sa na HZŠ s MŠ I. uskutočnil projekt venovaný Svetovému dňu mlieka.

Deti z materskej škôlky a žiaci prvého stupňa ZŠ si pochutnali na mliečnych výrobkoch a mliečnych nápojoch. Na ochutnávku boli pripravené syrové chuťovky, rôzne druhy jogurtov a veľký úspech mali ovocné nápoje – jahodový, banánový, čokoládový.

Piť mlieko a jesť mliečne výrobky by sme mali minimálne preto, že patria k najbohatším zdrojom vápnika. Vápnik je kľúčovým prvkom pre stavbu chrbtice, pre udržanie dobrého stavu kostí a zubov. Rast kostí prebieha hlavné v detstve a dospievaní, preto ponúkajme našim deťom denné mlieko a mliečne výrobky.

Vedúca školskej jedálne Mária Kovaličková

Mlieko a mliečne výrobky chutia celej našej rodine.

Mlieko nám dáva kravička, kozička a ovečka. Mali by sme ho piť každý deň, lebo pomáha zúbkom, kostiam... V utorok nám škola, hlavne pani kuchárka Olinka Kovaličková a vedúca jedálne Mária Kovaličková, zorganizovala mliečny deň. Dostali sme jogurt s rožtekom, pili rôzne mliečne kokteily a ochutnávali nátierky, ktoré nám pripravili na ochutnávku. Všetko nám veľmi chutilo. Pani kuchárka bola spokojná, že sme všetko zjedli a vypili. Mlieko je predsa zdravé!

Reportáž pripravili: Emka Cubinková, Natálka Lachová 2. D

Mlieko
Na lúke sa pasie krava,
ktorá chutné mlieko dáva.
Každé ráno mi moja mamička
naleje pohár mliečika,
z ktorého mám celý deň červené líčka.
Paťka a Dagmarka Vnenčákové 4.D

Mlieko
Mlieko chutné, biele
ochutnám ťa smele.
Každé ráno si ho dám
vždy ho ochutnám.
Každý tvor ťa pije rád
aj keď mlieko nezničí hlad.
Vyživuje nám kosti,
používame ho od dobrosti.
Kornelko Oselský, Mirko Gužiňák 4. D

Mliečko
Mlieko, mliečko, mliečičko,
podojí ťa dievčatko.
Každé ráno, každý deň,
pohár mlieka vypijem.
Podojíme kravičku,
máme úsmev na líčku.
Z mlieka, mliečka, mliečička,
je výborná kašička.
Katka Iskerková, Anička Kekeláková 4. D

Mlieko
Naša kravička dobré mlieko dáva
lebo každé ráno skoro vstáva.
A preto každé ráno, každý deň
trošku si ťa vypijem.
Deniska Kytková, Viktória Grobarčíková 4.D

Školský výlet

V utorok (7. 6.) ráno sme sa autobusom viezli na vytúžený výlet do jaskyne.

Schodmi sme vchádzali do tmy jaskyne a zrazu sme uvideli svetlá. Už sme sa nebáli. Videli sme krásne biele, oranžové, červené a čierne cencúle – kvaple. Sprevádzal nás jeden milý ujo, ktorý nám rozprával zaujímavosti o jaskyni. Mohli sme vidieť: medvedí vodopád, kamenné slnko, Jánošíkovu sieň, cintorín popadaných stalaktitov... a šli sme tiež chodbou utrpenia. Po prehliadke sme sa ponáhľali minúť naše peniažky do obchodov v Ružomberku. Domov sme prišli spokojní, šťastní a unavení. Ďakujeme našim učiteľkám aj pánu šoférovi Jankovi Kovaličkovi za pekný výlet.

Reportáž pripravila: Vaneska Plevjáková 2. D

PRVÉ SVÄTÉ PRIJÍMANIE TRETIAKOV

22. máj 2011 zostane pre našich tretiakov navždy najkrajším dňom. Dňom, keď do srdiečok prijali Pána Ježiša. Toto sú ich pocity:

Alžbetka Bušková

Najprv sme boli v kostole tam sme prijali Pána Ježiša do svojho srdiečka.

Boli sme šťastní. Vydarilo sa nám počasie.

Adrián Ogurek

Fotograf nás fotil pri nástupe.

V kostole sme prijali telo PÁNA, dostali sme obrázok a modlitbu.

Adriánko Gužiňák

Prijímanie sa mi páčilo, že som prijal Pána Ježiša do svojho srdca. Bolo tam krásne.

Benko Kozák

Na prijímaní sa mi páčilo, že som po prvýkrát prijímal telo Pána Ježiša. Na prijímanie som dostal veľa vecí. Fotograf nás fotil, keď sme šli do kostola a vonku bolo krásne.

Claudika Jurčáková

V nedeľu bolo teplo. Fotograf nás fotil, keď sme boli nastúpení. Keď sme išli na prvé sväté prijímanie, tak mi to chutilo.

Dalibor Gluch

Boli sme vonku a tam sme sa zaraďovali a fotili nás. A išli sme do kostola a tam sme sedeli a spievali. A išli sme domov a dostal som bicykel a hodinky.

Janko Mlinarčík

Páčilo sa mi, keď som prijal Pána Ježiša do svojho srdca. Bolo mi veľmi dobre, keď som prijal Pána Ježiša. Bolo mi veľmi dobre, keď som mal pána Ježiša v mojom srdci.

Jožko Jančo

Boli sme v kostole. A tam som čítal komentár na obetných daroch. Bol som veľmi šťastný.

Kamilka Jagelková

Moje prvé sväté prijímanie bolo skvelé, veľmi som sa tešila, že som prešla pri skúškach. Tešila som sa, keď si skúsim šaty a keď skúsim hostiu.

Katka Vonšáková

Na moje prvé sväté prijímanie som sa tešila, lebo prijmem Pána Ježiša, prijmem sviatosť oltárnu. Keď som šla na prijímanie, tak mi srdiečko hovorilo, že je také šťastné, že by od radosti vyskočilo. Keď som šla na spoveď, tak som sa tešila, že odíde odo mňa všetko zlo, a naplní moju dušu radosťou. Už sa teším, že som s Pánom Ježišom.

Kristínka Masničáková

Najprv sme boli pri kostole. Mala som veľkú radosť. Keď som bola v kostole počúvala som, čo farár a kaplán hovoril.

Laurika Plevjáková

Páčilo sa mi,že som prijala po prvýkrát Pána Ježiša do svojho srdca. Cítila som sa veľmi dobre. Bolo veľmi fajn

Martinka Jaššáková

Veľmi sa mi to páčilo,keď som prijala Pána Ježiša. Prvýkrát. Bolo to veľmi suprové. Strašne som sa naňho tešila. Bol to výborný pocit.

Klárka Cubinková

Najviac som sa tešila, keď som po prvý krát prijala Pána Ježiša do svojho srdca. Bola som šťastná. Keď som bola v kostole, sústredila som sa na svätú omšu.

Natálka Vargončíková

V sobotu som požiadala rodičov, aby mi odpustili. V nedeľu som sa tešila, keď prvýkrát prijmem Pána Ježiša. Keď som išla prijať Pána Ježiša, taká som bola šťastná, až mi srdiečko bilo.

Patrik Jagnešák

Boli sme vonku a stáli sme v rade. Išli sme do kostola a tam sme spievali. Páčilo sa mi, ako prijímame Pána Ježiša. Vonku bolo slnečno.

Tánička Barnašová

Na mojom prvom svätom prijímaní bolo najkrajšie to, že som prijala Pána Ježiša do svojho srdca. Inak bolo všetko fajn. A teraz sa teším, že ho môžem prijať každý deň. A počasie nám vyšlo.

Akadémia pre mamičky

Z veľkej úcty, lásky a pokory sme našich drahých rodičov pozvali na akadémiu pre mamičky a ockov.

Všetko sa to udialo v piatok 3. júna 2011. Náš program sa začal divadielkom o samoľúbom kráľovi a múdrej kráľovnej Šeherezáde. Divadielko pripravilo 23 žiakov dramatického krúžku pod vedením p. uč. Kubíkovej. Pripravili si peknú kráľovskú scénu aj kostýmy. Program pokračoval vystúpením našich druhákov pod vedením p. uč. Oselskej. Zabavili našich rodičov vtipmi, piesňami, tančekmi, hrou na klávesoch nás prekvapila Emka Cubinková. Naši štvrtáci pod vedením p. uč. Zbortekovej potešili mamičky kvetinovým pásmom, ockov básňami a veselou piesňou. Svoj veľký hudobný talent ukázali Kornelko Oselský, hrou na harmonike a Katka Iskerková s Aničkou Kekelákovou, hrou na gitare. Veselá pieseň Malá pomocníčka bola začiatkom pozdravu našich tretiakov pod vedením p. uč.Kubíkovej. Pokračovali básňou pre rodičov a dojímavou piesňou so sprievodom heligónky Patrika Jagnešáka. Moderátorkou celého programu bola Deniska Kytková, ktorá svoju úlohu zvládla výborne. Nakoniec sme obdarovali svojich rodičov vlastnoručne vyrobenými darčekmi a povodili sme ich po našej škole.

Reportáž pripravila: Natálka Vargončíková 3.C

Báseň pre Laurikinu mamičku
Však poznáte mamku Zuzku,
ušije mi peknú blúzku,
k tomu ešte krásne šaty.
Mama je môj poklad zlatý.
Moja mama sa volá Zuzana.
Laura Plevjaková 3. C

Báseň pre maminku
Moja mama Milka vždy
ako Slnko sa usmieva
a kvitne ako Kvietok na lúke,
vždy je veselá.
Martinka Jaššáková 3.C

Báseň pre moju mamičku
Moja mama Tánička,
Ona je dosť maličká.
Hnedé oči, hnedé vlasy,
Kučeravé budú asi.
Moja mamka Táňa,
o bračeka Adamka sa stará.
Keď sa večer usadí,
Šeherezádu si naladí.
A čo je jej túžba veľká?
Chce byť pani učiteľka.
Rada chodí do prírody,
počúva tam žblnkot vody.
Tánička Barnašová 3. C

Báseň pre Katkinu mamu
Moja mama vždycky varí, preto sa jej dobre darí.
Ja sa učím, sestra sa hrá a mama si spieva.
Katka Vonšáková 3.C

Pre Patrikovu mamičku
Moja mama Andrea
Tá je stále veselá.
Každé ráno upratuje
A pritom si vyspevuje.
Večere nám varí
Pritom sa jej darí.
Patrik Jagnešák 3.C

Báseň pre mamku Majku
Mamka ty má rada máš,
vždycky sa na mňa spoliehaš.
Veď my ťa radi máme,
Aj my sa na teba spoliehame.
Klárika Cubinková 3. C

Báseň pre môjho ocka
Ocko môj premilý.
Ty si môj jediný,
preto ťa mám veľmi rád
a vždycky, keď mám blad,
dáš mi kúsok chleba,
už mi nič netreba.
Kornelko Oselský 4. D

Moja mama Helena
Tá je stále veselá.
Ona rada upratuje a nás dirigu-
je. Či je veľká a či malá
vždy je s nami veľmi rada.
Helenka Bušková 3. C

Báseň pre mamku
Moja mama Marcela,
tá sa stále usmieva.
Má nás rada,
A dakedy sa háda.
Kristínka Masničaková 3. C

Milá mamička!
Moja mamka dobrá je,
všetkých nás miluje.
Keď pri nás je,
stále nám vtipkuje.
Vtipy, básne,
tie sú veľmi krásne.
Aneta Zemanová 3.C

Básnička pre mamičku
Moja mama zlatá je
stále len pracuje.
Keď príde domov unavená,
kávička je pre ňu pripravená.
Claudika Jurčáková 3. C

Pre Kamilkinu Mamičku
Moja mama Jarmila
tá je stále veselá.
Bordové vlasy a modré oči
aj ocinkovi sa vždy páči.
Kamilka Jagelková 3. C

Náš modrý deň

Svetový deň vody je medzinárodná aktivita, ktorej myšlienka vznikla v roku 1992 na konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji (UNCED) v Rio de Janeiru.

Kvalita života priamo súvisí s kvalitou vody. Dobrá kvalita vody podporuje zdravý ekosystém, čo vedie aj k zlepšeniu podmienok ľudského žitia. Napríklad ochorenia z vody spôsobujú ešte stále smrť viac ako 1,5 milióna detí ročne. Kvalitu vodných zdrojov je čoraz viac ohrozená znečisťujúcimi látkami. Odpady a odpadové vody môžu byť opätovne efektívne využité pre energetiku a zavlažovanie.

Aj my v škole sme sa rozhodli tomuto dňu venovať viac pozornosti. Oblekli sme sa všetci do modra. Na hodinách sme besedovali o význame vody a jej ochrane, pozerali sme rôzne prezentácie o vode a spoločne sme si aj zasúťažili, napr. rozlišovali sme rôzne chute vody, súperili sme, kto vypije pohár vody (2 dl) za najlepší čas – 1. miesto získala Anička Kekeláková zo 4.D (3 sekundy, 60 stotín), 2. miesto získal Jožko Jančo z 3.C (4 sekundy, 95 stotín) a 3.miesto získala z Nikolka Merešová z 2.D (18 sekúnd, 95 stotín). Adam Metes nám ukázal aj malý trik s pohárom. Vodou šetríme a nezabúdajme na pitný režim!

Reportáž pripravili: Adrián Jagelka, Juraj Jagelka, Peter Vargončik 4.D

ČÍTAJ s nami

Náš dlhodobý projekt pokračoval aj v 2. polroku školského roku 2010/2011.

Ďalej sme rozširovali svoj rozhľad v slovenskej literatúre. Zoznámili sme sa so slovenskou spisovateľkou Máriou Jančovou, ktorá vyštudovala učiteľstvo a určitý čas aj vyučovala, neskôr bola redaktorkou vydavateľstva Mladé letá. Jej ocenené dielo Rozprávky starej matere sa stalo aj pre našich žiakov veľmi obľúbené. Často čítané boli aj Žofkine rozprávky. Žiaci sa do projektu zapojili čítaním, kreslením ilustrácii, zisťovaním zaujímavých momentov zo životopisu. Po vyhodnotení projektov o Márii Jančovej a odmenení zapojených žiakov, sme sa pustili do spoznávania súčasného slovenského spisovateľa Ľubomíra Feldeka. Žiaci vypátrali, že spisovateľ bol redaktorom závodného časopisu v Nižnej na Orave. Napísal veľa kníh, ale pre našich žiakov boli najzaujímavejšie Zelené jelene, Zlatúšik, Modrá kniha rozprávok, Škorec výletník, Veselý album zvierat. Svoje projekty nám predstavilo 15 žiakov 2.D: Vaneska, Peťko Ž., Damiánko, Martinko, Kristián, Alžbetka, Emka, Nikolka, Veronika, Anička, Natálka, Filip K., Filip G., Petrík P. a Jakub. Z 3. C sa zapojili: Anetka, Alžbetka, Claudika, Janka, Klárka, Kamilka, Kristínka. Mimoriadnu pochvalu si zaslúži Anička Kekeláková, ktorá ako jediná zo 4. D vytrvala a pripravila si veľmi pekný projekt.

Vyhodnotením a odmenením našich čitateľov sa náš projekt Čítaj s nami nekončí! Čítanie nech je aj cez prázdniny Vašim verným spoločníkom. Tešíme sa na správy o prečítaných knihách a v budúcom školskom roku na stretnutia s ďalšími slovenskými spisovateľmi a s ich tvorbou.

VYHODNOTENIE JEDNOTLIVÝCH ZBEROV HZŠ V ŠK. R. 2010/11

Počas školského roka na hornej základnej škole prebiehali priebežne tieto zbery: tetrapackov, pomarančovej kôry a papiera.

Vyhodnotenie je podľa: druhu zberu, triedy, umiestnenia.

Zber tetrapackov

2. D: 1. Alžbetka Hrubjaková, 2. Filip Kolčák, 3. Emka Cubinková,

3. C: 1. Alžbeta Buškoová, 2. Claudia Jurčáková, 3. Klára Cubinková,

4. D: 1. Martinka Iskerková, 2. Katka Iskerková, 3. Peťko Cubinek;

Zber papiera

2. D: 1. Damián Tomovčík, 1.

3. C: Martina Jaššáková, 2. Klára Cubinková, 3. Patrik Jagnešák

4. D: 1. Katka Iskerková, 2. Martinka Iskerková, 3. Adrián Jagelka,

Zber pomarančovej kôry

2. D: 1. Natália Lachová;

3. C: 1. Janka Randiaková, 2. Bernard Kozák, 3. Klára Cubinková

4. D: 1. Martinka Iskerková, 3. Paťko Masničák

OKIENKO PEDAGÓGA

V budúcom školskom roku 2011/2012 k nám pribudnú noví žiaci – budúci prváci. V MŠ sa poctivo počas roka pripravovali na zápis do prvej triedy (3. 2. 2011).

Trénovali si farby, čísla, písmenká, básničky, pesničky, spoznávali zvieratká, rastlinky, veci okolo nás, cvičili rôzne cviky na lepšiu kondíciu. Pripravili si otvorenú hodinu pre svojich rodičov a pani učiteľku z HZŠ, na ktorej ukázali, čo všetko vedia z matematiky, prírodovedy a iných predmetov. Neskôr sa boli pozrieť na žiakov v škole, aby videli, čo sa tam učia. Po výmene darčekov a vyskúšania si lavíc sa im to zapáčilo a začali sa tešiť do školských lavíc. A nielen oni sa tešia do školských lavíc, ale teší sa na nich aj ich budúca pani učiteľka Iveta Zborteková, ktorá už teraz svojim budúcim žiakom praje krásne prázdniny a veľa úspechov v škole.

SPOZNÁVAME NAŠE ĽUDOVÉ DEJINY

Tento školský rok sme sa my, tretiaci, na hodinách vlastivedy zoznamovali aj s dejinami ľudovej kultúry.

Na priblíženie histórie sme dostali úlohu priniesť historické veci, ktoré majú odložené doma naši starí rodičia. Laura Plevjáková doniesla obrovský starodávny zvon. Patrik Jagnešák doniesol rumpľu a nástroj na spracovanie ľanu. Janka Randiaková priniesla šálku, pohár a obraz. Starodávne fotky nám ukázala Alžbetka Bušková. Katka Vonšáková našla u babky veľký vyšívaný obraz Oravského hradu.

A tak sme mali v našej triede na chvíľu múzeum so zaujímavými historickými vecami a cítili sme sa ako v minulosti.

Reportáž pripravili: Janka Randiaková, Alžbetka Bušková 3.C

ŠPORTOVÁ OLYMPIÁDA A MDD

Počas Medzinárodného dňa detí (1. 6.2011) sme sa zúčastnili na športovej olympiáde 1. stupňa ZŠ v Rabči.

Bolo to ako na naozajstnej olympiáde. My, štvrtáci, tretiaci a druháci sme plnili rôzne športové disciplíny, napr.: skok do výšky a diaľky, beh na 60 m, 600 m, štafetový beh a hod kriketovou loptičkou. Najlepší boli mnohí, veď šport je nám veľmi blízky. Pri výkonoch sme cítili zodpovednosť. Na olympiádu sme sa poctivo pripravovali nielen na hodinách telesnej výchovy, ale aj doma. Najlepší športovci získali diplomy a skvelý pocit zo svojich športových úspechov.

Odmenení sladkosťami boli aj tí, ktorí síce nesúťažili, ale zato výdatne všetkých povzbudzovali.

Výsledky: *chlapci:* 1. miesto Kornelko Oselský 4. D, 2. miesto Stanko Kekelák 2. D;
Skok do diaľky: *dievčatá:* 1. miesto Veronika Huráková 2. D, 2. miesto Nikolka Michaláková 2. D, 2. miesto Dagmarka Vnenčáková 4. D;
chlapci: 3. miesto Dávid Svetlák 2. D;
Skok do výšky: *dievčatá:* 2. miesto Dagmarka Vnenčáková 4. D;
chlapci: 1. miesto Dalibor Gluch 3. C;
Beh na 60 m: *dievčatá:* 1. miesto Deniska Kytková 4. D, 3. miesto Veronika Huráková 2. D, 2. miesto Kamilka Jagelková 3. C;
chlapci: 2. miesto Peter Vargončík 4. D, 2. miesto Stanko Kekelák 2. D;
Štafetový beh: 3. miesto 3. C, 3. miesto 4. D;
Beh na 600 m, 300 m: *dievčatá:* 3. miesto Martinka Jaššáková 3. C;
chlapci: 2. miesto Kornelko Oselský 4. D, 3. miesto Stanko Kekelák 2. D;
Hod kriketovou loptičkou: *dievčatá:* 2. miesto Veronika Huráková 2. D, 3. miesto Dagmara Vnenčáková 4. D, 3. miesto Emka Cubinková 2. D, 1. miesto Laurika Plevjáková 3. C;

Reportáž pripravili žiaci 4. D triedy

ROZLÚČKA ŠTVRTÁKOV S NAŠOU HZŠ

Prvá trieda

Keď sme nastúpili do prvej triedy, tak nikto nikoho nepoznal. Ani našu triednu pani učiteľku, ktorou štyri roky bola pani učiteľka Ivetka Zborteková. Bolo nás presne osem chlapcov a osem dievčat, spolu nás bolo šestnásť vyplašených, ale zato usilovných žiakov. V prvej triede nás pani učiteľka naučila písať, čítať, počítať, športovať a slušne sa správať nielen k sebe, ale najmä k spolužiakom. Keď sme niečo zlé vyviedli, tak sme sa o tom rozprávali a všetko sme sa snažili vyriešiť. Začali sme sa učiť po anglicky, najskôr hravou formou a neskôr to už bola riadna drina, veď treba vedieť nielen po slovensky, ale aj anglicky. Na školskom výlete sme boli loďou na Slanickom ostrove umenia, lietalo tam plno čajok. Boli sme aj v Trstenej na exkurzii v keramickej dielni, kde nám ukázali ako sa vyrába keramika. A prišli vytúžené prvé vysvedčenia a prázdniny.

Druhá trieda

V druhej triede sme už boli trocha skúsenejší a mali sme viac vedomostí o svete. Zdokonaľovali sme sa v písaní i/í a y/ý, v počítaní príkladov na + a – do 100, ale aj v čítaní kníh. Na výlete sme boli na Oravskom hrade, kde bol týždeň s rozprávkovými bytosťami. Povedali nám, že v jednej miestnosti žil kedysi drak a že tam ešte je dodnes. Potom sme ešte išli na Hviezdoslavovu hájovňu v Oravskej Polhore. Tam nám hovorili o živote a tvorbe P. O. Hviezdoslava a Mila Urbana. Zažili sme kopu veselých zážitkov, ktoré sme si odniesli na druhé prázdniny.

Tretia trieda

Povedali sme si: „Tretí ročník zvládneme hravo.“ A aj sme ho zvládli. Vedeli sme krajšie čítať, písať vybrané slová, naučili sme sa násobiť a deliť, rysovať, plávať. Rozšírili sme svoje vedomosti z prírodovedy a vlastivedy. Zapojili sme sa do mnohých súťaží či v našej HZŠ alebo mimo nej. Pripravovali sme akadémie pre našich starých rodičov, mamky a otcov, ale aj vianočné trhy a besiedky. Na konci školského roka sme šli na výlet do Zuberca do Oravskej dediny. Bol tam deň plný hier a rôznych ľudových remesiel, ktoré sme si mohli aj vlastnoručne vyskúšať. Najväčšiu radosť sme mali, keď nám pani učiteľka povedala, že do štvrtej triedy zostaneme tu na HZŠ. Všetci sme od radosti vtedy skríkli: „Hurááááá ,zostaneme tu.“ Takže prišlo naše tretie vysvedčenie a tretie prázdniny.

Štvrtá trieda

Po prázdninách sme sa všetci vrátili plný sily, energie a chuti do učenia. Vedeli sme, že je to náš posledný rok na našej HZŠ. A poriadne sme si to užili. Učenie bolo síce občas mučenie, ale bola to kopa zábavy a veselosti. Zažili sme 1. aprílový bláznivý deň, keď všetko mohlo byť naopak a inak. Venovali sme sa aj Dňu vody, mlieka a iným dôležitým udalostiam. Náš MDD sme spestrili o športovú olympiádu, kde sme získali mnoho úspechov.

Výlet sme absolvovali do Demänovskej jaskyne Slobody a mesta Ružomberok. Boli tam prekrásne prírodou vytvorené kvaple a podzemné bludiská. Koniec nášho pôsobenia na HZŠ sme si užili na večierku a rozlúčke so všetkými, ktorý nás touto cestou, štyroch školských rokov, sprevádzali.

Chceme zo srdc poďakovať pani učiteľkám zo škôlky Ľudke Ptačinovej, Alenke Toporovej, Alenke Gurovej Pani kuchárke Olinke Kovaličkovej, ktorá nám vždy dobre navarila. O čistotu sa starala pani upratovačka Ľudka Ďubeková. O teplo v škole dbal náš pán kurič Jozef Sivka. Osobitne ďakujeme našim milým pani učiteľkám Veronike Kubíkovej, Gabike Oselskej aj pani katechétke Márii Zaťkovej a všetkým, ktorých sme nespomenuli, lebo ich bolo veľmi veľa. To najväčšie poďakovanie patrí našej triednej pani učiteľke Ivetke Zbortekovej, ktorá to všetko s nami prežívala.

Spomienkovú reportáž pripravili: Patrícia a Dagmar Vnenčákové 4. D a kolektív 4. D

PS: Moji milí žiaci, štyri roky mám spoločne ubehli ako voda a vy ste mi zatiaľ všetci prirástli k srdcu. Odchádzate na nové miesto, medzi nových spolužiakov, učiteľov.

Prajem vám, aby sa vám všetkým darilo, aby ste boli usilovní a úspešní žiaci. Aby vás šťastie, zdravie, úspechy a ten humor neopúšťal. Buďte hlavne tými, ktorými chcete byť. A keby niečo?

SOM TU PRE VÁS!

S láskou vaša bývala triedna pani učiteľka.

Školské a mimoškolské súťaže

Naši žiaci nás úspešne reprezentovali na týchto akciách:

V **recitátorskej súťaži Hviezdoslavov Kubín** sa umiestnili: I. kategória – poézia – 1. miesto Laura Plevjaková 3. C, 2. miesto Peter Živčák 2. D . II. kategória – próza – 3. miesto Natália Vargončíková 3. C. **V speváckej súťaži Slovenský slávik** sa umiestnil: II. kategória – 2. miesto Kornel Oselský 4. D. Postúpili do okresných kôl.

V **matematickej súťaži Pytagoriáda** 32. ročník bola úspešnou riešiteľkou aj v okresnom kole v kategórii P3 – Tatiana Barnašová 3. C. Všetkým k ich úspechom gratulujeme!

Zapojili sme sa do čitateľského hlasovania v súťaži Kniha Oravy 2010 v ktorej bola vyžrebovaná a vecnými cenami odmenená Martinka Iskerková 4.D.

Talent našich žiakov sa prejavuje aj v mimoškolskej činnosti. Pekným príkladom toho je aj náš žiak Kornelko Oselský. Zúčastnil sa **akordeónovej súťaže na Kysuciach**, kde v 2. kategórii skončil na 2. mieste a v Rajeckých Tepliciach sa umiestnil v zlatom pásme. Tiež sa zapojil do medzinárodnej internetovej súťaže v Srbsku, kde skončil na peknom 2. mieste. Poďakovanie patrí pánovi učiteľovi Marekovi Kukovi, ktorý ho pripravoval.

ŽIVOT A AKTIVITY V HORNEJ ŠKÔLKE

Ani sme sa nenazdali a koniec školského roka je tu. Naposledy sme sa takto stretli v januári a už je tu opäť čas, aby sme Vás oboznámili, čo sme za toto obdobie prežili. A nebolo toho málo, veď život v MŠ je naozaj pestrý. Hneď v januári, pretože sa blížil zápis do školy, prebehlo niekoľko akcií.

Otvorená hodina

Tu p. uč. Ptačinová rodičom predviedla spolu s deťmi, aké vedomosti už v MŠ nadobudli, čo by bolo treba ešte dotiahnuť, kde sú ešte medzery, ale hlavne chcela ukázať, ako sa s deťmi v škôlke pracuje a že sú veľmi usilovné. Pri príležitosti blížiaceho sa zápisu, predškoláci navštívili priestory ZŠ a mali možnosť vidieť, ako to v škole funguje a čo sa naši bývalí škôlkari, terajší školáci, už naučili. Predškoláci ich potom odmenili nielen darčekom, ale i krátkym pásmom básní a veľkí si oprášili pamäť, pretože si zaspievali piesne zo škôlky.

Karneval

Tento rok bol trochu iný. Nezúčastnili sa ho rodičia.

Do masiek, pripravených rodičmi, sme im pomohli my a škôlka sa v tejto chvíli premenila na zázračnú krajinu, v ktorej boli naraz víly, Indiáni, princezné, ovocníčkovia, šelmy, motýle a všelikto iný. Radosť bola preveľká z tanca, zo súťaží, či z predvádzania sa a či z malej odmeny. Nikomu sa nechcelo skončiť.

Popri radosti nezabúdame ani na svoje zdravie. 7. marec známy ako Svetový deň zdravia bol toho dôkazom. Cez nástenku vytvorenú deťmi s učiteľkou, si mali možnosť rodičia uvedomiť priority života. A pokračovali sme 15. 4. v Deň narcisov a pripomínali dôležitosť zdravého životného štýlu.

Jarná vychádzka

Bola zameraná na pozorovanie prebúdzajúcej prírody, ale splnila ešte iný účel. Deti tam boli dostatočne pohybovo vyťažené a mali možnosť posúdiť správanie sa ľudí voči prírode.

A nevideli sme tam len samé pozitíva. Natrafili sme na veľké smetisko, ktoré vytvoril, no kto iný, „múdry“ človek. Natrafili sme aj na vypálené trávniky a tam uhynutý hmyz. Bolo nám veru dosť smutno. Aj to majú za vzor deti, naša budúca generácia.

Ale pre nás škôlkarov je čisté a zdravé okolie prvoradé, a preto sa podľa toho aj správame. Pravidelne si čistíme nielen blízke okolie, ale aj vzdialenejšie. Okolie zastávok, fary, kostola, chodníky okolo hlavnej cesty. Samozrejme, že sme nezabudli ani na Svetový deň Zeme. Odhalili sme poklad, ktorý bol zakopaný na jeseň. Čo bolo v poklade skryté? Nuž poklad prezradil, čo je pre zem škodlivé a čo dokáže prijať. V mesiaci máj sme tiež nezaháľali. Začiatok bol dosť náročný, veď sa blížila významná udalosť.

ZÁPIS do školy

Bola to téma, ktorou sa zaoberali celý čas, až nastal tento, pre nich, významný deň.

Nemohli sa dočkať. Boli napätí a neprežívali to sami, ale aj rodičia. Pre všetkých to bola neopísateľná chvíľa. To bolo radosti v očkách, keď schádzali dolu schodmi a už z diaľky referovali, že sú zapísaní. A rodičia boli právom hrdí na svoje ratolesti.

TÝŽDEŇ detských radostí

Celý týždeň bol plný prekvapení, cez rozprávkový deň, športové súťaže v Gaceli, opekačku, vedomostný kvíz, návštevou detí zo Sihelného v našom zariadení, rozprávkovou nocou, ktorú deti prežili v škôlke bez mamy a vyjadrovaním svojich predstáv o šťastnom svete až po darček. Na tvárach detí bolo naozaj vidieť spokojnosť a radosť, veď to bolo našou prvoradou úlohou.

A ešte troch z aktivít. Naše dievčatá Veronika Jochimová a Laura Pilarčíková našu škôlku reprezentovali na okresných kolách. Veronika získala ocenenie za vystúpenie v Štrgalkách v Or, Veselom. Laurika na športovej olympiáde bola veľmi úspešná, lebo bola prvá v skoku. Týmto však ešte nič nekončí, lebo nás ešte čaká letná vychádzka do prírody, kde chceme napísať list p. starostovi ako kamarátovi, kde vyjadríme svoje postoje k znečisťovaniu prírody. Čaká nás ešte rozlúčka s predškolákmi a potom už len pekné leto.

POĎAKOVANIE
Ďakujeme všetkým, ktorí sa aktívne podieľali na tvorbe tohto čísla. Poďakovanie patrí aj sponzorom, ktorí podporili naše aktivity vecnými alebo finančnými darmi: ZRPŠ – Rabča, p. Milan Metes, p. Ján Kubík, Akvaklub – Nižná a anonymní sponzori.

ČO DETI NEVYMYSLIA – zasmejme sa

Začiatkom mája ide predškolák po ulici a zbadá vyzdobený strom – máj. Vyhŕkne z neho: „Aha, aký pekný apríl!“

*

Učiteľka deťom v MŠ rozpráva o jarných kvetoch. Na druhý deň si urobia výstavku kvetov a pani učiteľka sa ich opýta: „Ako sa volá strom, ktorý sa kýva vo vetre?“ Janka rýchlo vykríkne: „Fujavica!“ Viktorka ju opraví: „Nie, to je vretenica.“

*

Chlapec sa hrá s autom a pritom poriadne vrčí. Napodobňuje zvuk motora. Po brade mu tečú sliny a p. uč. ho upozorní: „Ľubko, utri si bradu, tečú ti sliny!“ Lubko odpovie: „ To nie sú sliny, to je benzín.“

Učiteľský kolektív MŠ

Deň matiek

Nebolo to veru ľahké, pripraviť program plný básní, scénok, piesní, tancov.

Podarilo sa a mamičky vyjadrili spokojnosť. Za starostlivosť boli odmenené aj darčekom. A mysleli sme aj na mamky celého okresu Námestovo. Vyrobili sme srdiečko, ktoré bolo vystavené v obchodnom dome Klinec. Pripomínali sme si aj dôležitosť konzumovania mlieka a mliečnych výrobkov. Deti mali p. kuchárkou a p. vedúcou stravovne pripravený stôl plný dobrôt. Čas plynie rýchlo a je tu opäť jún.

Opäť čas radovánok.